

Bruxelles, 19. travnja 2024.
(OR. en)

**9054/24
ADD 1**

**Međuinstitucijski predmet:
2024/0093(NLE)**

**RESUA 2
FIN 388
ECOFIN 465
ELARG 46
COEST 260
DEVGEN 60**

POP RATNA BILJEŠKA

Od: Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ

Za: Thérèse BLANCHET, glavna tajnica Vijeća Europske unije

Br. dok. Kom.: COM(2024) 172 final

Predmet: PRILOG Prijedlogu PROVEDBENE ODLUKE VIJEĆA o odobrenju ocjene Ukrajinskog plana

Delegations will find attached the document in the subject.

Encl.: COM(2024) 172 final Annex

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 15.4.2024.
COM(2024) 172 final

ANNEX

PRILOG

**Prijedlogu
PROVEDBENE ODLUKE VIJEĆA
o odobrenju ocjene Ukrajinskog plana**

{SWD(2024) 93 final}

HR

HR

PRILOG

FINANCIJSKA POTPORA U OKVIRU UKRAJINSKOG PLANA

Obroci iz članka 19. stavka 2. točke (c) Uredbe (EU) 2024/792 organiziraju se na sljedeći način, uzimajući u obzir i okvirne maksimalne godišnje iznose kako je predviđeno tom uredbom:

Prvi obrok (drugo tromjesečje 2024.)

Ukupni iznos: 4 365 691 244 EUR

Bespovratna potpora: 1 500 000 000 EUR

Zajmovi: 2 865 691 244 EUR

Ukupan broj koraka: 9

Redni broj	Reforma/ulaganja	Naziv koraka
2.2.	C2.R1 Poboljšano upravljanje prihodima	Donošenje strateškog plana za digitalizaciju Državne carinske službe
2.3.	C2.R2 Poboljšano upravljanje javnim financijama	Odobrenje izjave o proračunu za razdoblje 2025. – 2027.
2.7.	C2.R4 Poboljšano upravljanje javnim ulaganjima	Donošenje akcijskog plana za provedbu programa reforme upravljanja javnim ulaganjima
4.2.	C4.R1 Razvoj institucionalnih kapaciteta infrastrukture za borbu protiv korupcije	Imenovanje novog voditelja Nacionalne agencije za sprečavanje korupcije
6.2.	C6.R2 Poboljšano upravljanje poduzećima u državnom vlasništvu	Stupanje na snagu zakonodavstva o korporativnom upravljanju poduzećima u državnom vlasništvu
8.3.	C8.R2 Reforma Ureda za gospodarsku sigurnost Ukrajine	Stupanje na snagu zakona o reviziji pravne osnove Ureda za gospodarsku sigurnost Ukrajine.
10.1.	C10.R1 Integrirani nacionalni energetski i klimatski plan	Donošenje integriranog nacionalnog energetskog i klimatskog plana
10.15.	C10.R7 Veća energetska učinkovitost u javnim zgradama i poboljšanje postupaka javne nabave	Donošenje strategije za toplinsku modernizaciju zgrada do 2050. i akcijskog plana
12.8.	C12.R6 Razminiranje zemljišta i vodnih područja	Donošenje strateškog dokumenta o protuminskom djelovanju za razdoblje do 2033.

Drugi obrok (treće tromjesečje 2024.)

Ukupni iznos: 4 248 847 926 EUR

Bespovratna potpora: 1 500 000 000 EUR

Zajmovi: 2 748 847 926 EUR

Ukupan broj koraka: 9

Redni broj	Reforma/ulaganja	Naziv koraka
4.1.	C4.R1 Razvoj institucionalnih kapaciteta infrastrukture za borbu protiv korupcije	Povećanje broja osoblja Posebnog ureda javnog tužitelja za borbu protiv korupcije
4.4.	C4.R2 Poboljšanje pravnog okvira za učinkovitiju borbu protiv korupcije	Stupanje na snagu izmijenjenog Kaznenog zakona i Zakona o kaznenom postupku
4.6.	C4.R2 Poboljšanje pravnog okvira za učinkovitiju borbu protiv korupcije	Donošenje akcijskog plana za provedbu strategije za povrat imovine za razdoblje 2023. – 2025.
7.6.	C7.R6 Poboljšano funkcioniranje tržišta rada	Donošenje strategije demografskog razvoja za razdoblje do 2040.
8.1.	C8.R1 Poboljšano regulatorno okruženje	Donošenje akcijskog plana za deregulaciju
9.5.	C9.R3 Razvoj i provedba regionalne politike	Donošenje odluka o izmjeni Državne strategije regionalnog razvoja za razdoblje 2021. – 2027.
10.8.	C10.R3 Reforma tržišta električne energije	Stupanje na snagu sekundarnog zakonodavstva o Uredbi o cjelovitosti i transparentnosti veleprodajnog tržišta energije (uredba REMIT)
15.1.	C15. R1 Sprečavanje, smanjenje i kontrola industrijskog onečišćenja	Stupanje na snagu zakonodavstva o sprečavanju, smanjenju i kontroli industrijskog onečišćenja uz djelomičnu primjenu odredaba
15.10.	C15.R6 Procjena utjecaja na okoliš i strateška procjena utjecaja na okoliš.	Izrada konceptualnog sažetka kojim se definira opseg odstupanja od pravila o procjeni utjecaja na okoliš i strateškoj procjeni utjecaja na okoliš

Treći obrok (četvrto tromjesečje 2024.)

Ukupni iznos: 3 717 741 935 EUR

Bespovratna potpora: 400 000 000 EUR

Zajmovi: 3 317 741 935 EUR

Ukupan broj koraka: 13

Redni broj	Reforma/ulaganja	Naziv koraka
2.1.	C2.R1 Poboljšano upravljanje prihodima	Donošenje strateškog plana za digitalizaciju Državne porezne službe
3.6.	C3.R2 Reforme sustava nesolventnosti i izvršenja sudskih odluka	Stupanje na snagu zakonodavstva o poboljšanju sustava nesolventnosti
6.1.	C6.R1 Donošenje politike državnog vlasništva	Donošenje politike državnog vlasništva i trijaža poduzeća u državnom vlasništvu
7.5.	C7.R5 Poboljšanje socijalne infrastrukture i deinstitucionalizacija	Donošenje strategije za reformu psihoneuroloških i drugih ustanova za smještaj te deinstitucionalizaciju skrbi za osobe s invaliditetom i starije osobe i strategije za osiguravanje prava svakog djeteta u Ukrajini na rast u obiteljskom okruženju za razdoblje 2024. – 2028.
8.7.	C8.R5 Usklađivanje zakonodavstva i normi s EU-om	Donošenje odluke o nastavku mjera nadzora tržišta i kontroli neprehrambenih proizvoda, uključujući inspekciju sigurnosti proizvoda
9.6.	C9.R3 Razvoj i provedba regionalne politike	Donošenje odluka za razvoj urbanističkog planiranja na lokalnoj razini
10.2.	C10.R2 Poboljsani regulatorni okvir za povećanje korištenja energije iz obnovljivih izvora i osiguravanje stabilnog rada energetskog sustava	Uvođenje tržišno utemeljenog okvira za energiju iz obnovljivih izvora
10.10.	C10.R5 Osiguravanje neovisnosti nacionalnog regulatornog povjerenstva za energetiku i komunalne usluge	Stupanje na snagu zakonodavstva kojim se osigurava neovisnost nacionalnog regulatornog povjerenstva za energetiku i komunalne usluge
11.1.	C11.R1 Sveobuhvatno planiranje prometnog sektora	Donošenje revidirane nacionalne prometne strategije Ukrajine do 2030.
11.2.	C11.R2 Razvoj izvoznog logističkog potencijala Ukrajine	Donošenje strategije za razvoj i proširenje granične infrastrukture s državama članicama EU-a i Republikom Moldovom do 2030.
12.1.	C12.R1 Usklađivanje institucionalnog okvira za poljoprivredu i ruralni razvoj s politikom EU-a	Donošenje strategije za poljoprivredu i ruralni razvoj do 2030.

12.5.	C12.R4 Poboljšanje službenog javnog elektroničkog registra poljoprivrednih gospodarstava	Stupanje na snagu zakonodavstva o poboljšanju Nacionalnog agrarnog registra
13.1.	C13.R1 Jačanje strateškog planiranja i osiguravanje optimalnog okvira za strateške ulagače	Stupanje na snagu zakonodavstva o reviziji Nacionalnog programa za razvoj baze mineralnih resursa Ukrajine do 2030.

Četvrti obrok (prvo tromjesečje 2025.)

Ukupni iznos: 4 779 953 917 EUR

Bespovratna potpora: 500 000 000 EUR

Zajmovi: 4 279 953 917 EUR

Ukupan broj koraka: 16

Redni broj	Reforma/ulaganja	Naziv koraka
1.1.	C1.R1 Reforma sustava plaća u državnoj službi	Stupanje na snagu zakonodavnih izmjena reforme sustava plaća u javnoj službi
4.3.	C4. R1 Razvoj institucionalnih kapaciteta infrastrukture za borbu protiv korupcije	Povećanje broja osoblja Visokog suda za borbu protiv korupcije
4.7.	C4.R2 Poboljšanje pravnog okvira za učinkovitiju borbu protiv korupcije	Stupanje na snagu zakona kojim se reformira Agencija za povrat imovine i upravljanje imovinom
6.6.	C6.R3 Razdvajanje računa za obveze pružanja javne usluge od aktivnosti koje nisu povezane s obvezom pružanja javne usluge u poduzećima u državnom vlasništvu	Donošenje programa za razdvajanje aktivnosti povezanih s obvezama pružanja javne usluge od aktivnosti koje nisu povezane s obvezama pružanja javne usluge
7.2.	C7.R2 Unapređeno predškolsko obrazovanje	Stupanje na snagu zakonodavstva o predškolskom obrazovanju
7.11.	C7.R9 Poboljšani kulturni razvoj	Donošenje strategije za razvoj ukrajinske kulture
9.1.	C9.R1 Povećanje decentralizacije	Stupanje na snagu zakonodavstva o reformi teritorijalnog ustroja izvršnih vlasti u Ukrajini uz odgodu primjene
9.4.	C9.R2 Povećana uključenost građana u postupak donošenja odluka na lokalnoj razini	Stupanje na snagu zakonodavstva o javnim savjetovanjima o javnim politikama uz odgodu primjene
12.3.	C12.R2 Osiguravanje funkcionalnog tržišta zemljišta	Uspostava automatiziranog sustava za javno praćenje zemljišnih odnosa
12.7.	C12.R5 Dugoročni razvoj sustava navodnjavanja radi povećanja otpornosti tog sektora na klimatske promjene	Donošenje dugoročnog plana za sustav navodnjavanja
13.5.	C13.R2 Poboljšani upravni postupci	Uspostava unaprijeđenog e-kabineta korisnika podzemnih dobara
14.1.	C14.R1 Sigurna i učinkovita digitalna infrastruktura	Donošenje revidiranog plana za dodjelu i uporabu radiofrekvencijskog spektra u Ukrajini
14.2.	C14.R1 Sigurna i učinkovita digitalna infrastruktura	Stupanje na snagu zakonodavstva o jačanju kapaciteta državnih informacijskih resursa i ključne

		informacijske infrastrukture u području kibernetičke sigurnosti
14.3.	C14.R2 Digitalizacija javnih usluga	Donošenje akcijskog plana za digitalizaciju javnih usluga do 2026.
15.2.	C15.R2 Klimatska politika	Stupanje na snagu zakonodavstva o nacionalnoj klimatskoj politici
15.5.	C15.R3 Tržišni mehanizmi određivanja cijena ugljika	Donošenje akcijskog plana za uspostavu nacionalnog sustava trgovanja emisijama stakleničkih plinova

Peti obrok (drugo tromjesečje 2025.)

Ukupni iznos: 2 124 423 963 EUR

Bespovratna potpora: 300 000 000 EUR

Zajmovi: 1 824 423 963 EUR

Ukupan broj koraka: 11

Redni broj	Reforma/ulaganja	Naziv koraka
3.5.	C3.R1 Povećanje odgovornosti, integriteta i profesionalnosti pravosuda	Stupanje na snagu zakonodavstva kojim se revidiraju izjave o integritetu sudaca i postupak njihove provjere
3.8.	C3.R2 Reforme sustava nesolventnosti i izvršenja sudskih odluka	Stupanje na snagu zakona o izvršenju sudskih odluka povezanih s novčanim i nenovčanim obvezama i daljnjoj digitalizaciji ovršnih postupaka.
5.4.	C5.R3 Poboljšana sanacija neprihodonosnih kredita	Donošenje strategije za sanaciju neprihodonosnih kredita
7.1.	C7.R1 Unapređeno strukovno obrazovanje	Stupanje na snagu zakonodavstva o strukovnom obrazovanju
7.10.	C7.R8 Poboljšani sustav socijalne sigurnosti	Donošenje odluke o pružanju socijalnih usluga
8.4.	C8.R3 Pristup financiranju i tržištima	Donošenje strategije za mala i srednja poduzeća (MSP) i akcijskog plana za njezinu provedbu
9.2.	C9.R1 Povećanje decentralizacije	Prihvaćanje studije o potrebnim mjerama za dodjelu pravne osobnosti općinama i njezina objava na internetskim stranicama Ministarstva razvoja zajednica, teritorija i infrastrukture Ukrajine
10.4.	C10.R2 Poboljšani regulatorni okvir za povećanje korištenja energije iz obnovljivih izvora i osiguravanje stabilnog rada energetskog sustava	Donošenje programa za postupak odvajanja dodatne naknade za energiju iz obnovljivih izvora od tarife za prijenos
13.3.	C13.R2 Poboljšani upravni postupci	Objava portfelja projekata ulaganja za vadenje kritičnih sirovina
13.4.	C13. R2 Poboljšani upravni postupci	Pokretanje međunarodnih natječaja u okviru Sporazuma o podjeli proizvoda (PSA) uz osiguravanje njihove transparentnosti
15.6.	C15.R3 Tržišni mehanizmi određivanja cijena ugljika	Nastavak primjene obveznog sustava za praćenje, izvješćivanje i provjeru (MRV)

Šesti obrok (treće tromjesečje 2025.)

Ukupni iznos: 2 655 529 954 EUR

Bespovratna potpora: 300 000 000 EUR

Zajmovi: 2 355 529 954 EUR

Ukupan broj koraka: 12

Redni broj	Reforma/ulaganja	Naziv koraka
1.2.	C1.R2 Postupak zapošljavanja i odabira za radna mjesta u javnoj službi na temelju zasluga	Stupanje na snagu zakonodavnih izmjena radi poboljšanja postupka ulaska, rada i odlaska iz javne službe
2.8.	C2.R4 Poboljšano upravljanje javnim ulaganjima	Razvoj i uvodenje digitalnog alata za upravljanje u svrhu obnove Ukrajine
3.1.	C3.R1 Povećanje odgovornosti, integriteta i profesionalnosti pravosuđa	Popunjavanje najmanje 20 % slobodnih radnih mesta u pravosuđu
3.2.	C3.R1 Povećanje odgovornosti, integriteta i profesionalnosti pravosuđa	Uspostava novog suda za upravne predmete
6.7.	C6.R3 Razdvajanje računa za obveze pružanja javne usluge od aktivnosti koje nisu povezane s obvezom pružanja javne usluge	Procjena i, ako je potrebno, izmjena i stupanje na snagu zakonodavstva o razdvajanju obveza pružanja javne usluge (PSO) od aktivnosti koje nisu povezane s obvezom pružanja javne usluge
6.9.	C6.R4 Poboljšani okvir za kontrolu državnih potpora	Stupanje na snagu ažuriranog zakonodavstva o državnim potporama i potpuno vraćanje primjene kontrole državnih potpora
8.2.	C8.R1 Poboljšano regulatorno okruženje	Stupanje na snagu zakonodavstva u skladu s akcijskim planom za deregulaciju u određenim sektorima
8.8.	C8.R5 Usklađivanje zakonodavstva i normi s EU-om	Donošenje usklađenih normi za tri skupine industrijskih proizvoda
10.14.	C10.R6 Poboljšana učinkovitost centraliziranog grijanja	Stupanje na snagu zakonodavstva za potporu razvoju učinkovitog i održivijeg centraliziranog grijanja
12.4.	C12.R3 Poboljšanje institucijskog i administrativnog ustroja za upravljanje programima ulaganja	Stupanje na snagu zakonodavstva o javnoj potpori poljoprivredi Ukrajine
13.2.	C13.R1 Jačanje strateškog planiranja i osiguravanje optimalnog okvira za strateške ulagače	Objava izvješća o provjeri ukrajinskih rezervi kritičnih sirovina
15.4.	C.15.R2 Klimatska politika	Donošenje drugog nacionalno utvrđenog doprinosa Ukrajine Pariškom sporazumu

Sedmi obrok (četvrto tromjesečje 2025.)

Ukupni iznos: 2 921 082 949 EUR

Bespovratna potpora: 150 000 000 EUR

Zajmovi: 2 771 082 949 EUR

Ukupan broj koraka: 17

Redni broj	Reforma/ulaganja	Naziv koraka
2.6.	C2.R3 Poboljšano upravljanje javnim dugom	Donošenje srednjoročne strategije upravljanja državnim dugom
2.9.	C2.R5 Poboljšani sustav revizije i finansijske kontrole	Donošenje izmjena relevantnog zakonodavstva o državnoj finansijskoj kontroli
3.3.	C3.R1 Povećanje odgovornosti, integriteta i profesionalnosti pravosuđa	Rješavanje sporova / donošenje odluka za 20 % starih stegovnih predmeta koji nisu razmotreni do kraja 2023.
3.4.	C3.R2 Povećanje odgovornosti, integriteta i profesionalnosti pravosuđa	Dovršetak ocjenjivanja kvalifikacija (provjera) za 50 % sudaca koji su na dan 30. rujna 2016. još morali proći tu ocjenu
3.9.	C3.R2 Reforme sustava nesolventnosti i izvršenja sudskih odluka	Funkcionalan sustav za prikupljanje podataka o izvršenju sudskih odluka
4.8.	C4.R3 Mjere za sprečavanje pranja novca	Provedba sljedeće nacionalne procjene rizika
5.6.	C5.R4 Poboljšani kapacitet finansijskog nadzornog tijela	Stupanje na snagu zakona o poboljšanju državne regulacije tržišta kapitala i organiziranih tržišta robe
7.4.	C7.R4 Prijelaz iz vojne službe u civilni život	Stupanje na snagu zakonodavstva o sustavu izmjena za provedbu sustava prijelaza iz vojne službe u civilni život
7.8.	C7.R7 Osiguravanje pristupa stanovanju za osobe kojima je potrebna pomoć	Stupanje na snagu zakonodavstva o osnovnim načelima stambene politike
10.5.	C10.R3 Reforma tržišta električne energije	Donošenje zakona o prenošenju paketa mjera za integraciju električne energije
10.7.	C10.R3 Reforma tržišta električne energije	Imenovanje novog operatora tržišta električne energije
10.11.	C10.R5 Osiguravanje neovisnosti nacionalnog regulatornog povjerenstva za energetiku i komunalne usluge	Stupanje na snagu izmjena Zakona Ukrajine o nacionalnom regulatornom povjerenstvu za energetiku i komunalne usluge
10.12.	C10.R6 Poboljšana učinkovitost centraliziranog grijanja	Ukidanje moratorija na povećanje tarifa za grijanje i toplu vodu.
10.13.	C10.R6 Poboljšana učinkovitost centraliziranog grijanja	Donošenje ciljanog nacionalnog gospodarskog programa za energetsku modernizaciju poduzeća za proizvodnju toplinske energije za razdoblje do 2030.

11.3.	C11.R3 Liberalizacija u sektoru željezničkog prometa	Stupanje na snagu zakona o željezničkom prometu uz djelomičnu primjenu odredaba
13.6.	C13.R3 Upotreba modernih tehnologija vađenja i integracija Ukrajine u moderne lance vrijednosti prerade	Objava studije o zakonodavstvu o izvješćivanju o okolišnim, socijalnim i upravljačkim čimbenicima
15.3.	C15.R2 Klimatska politika	Donošenje odluke o Znanstvenom i stručnom vijeću za klimatske promjene i očuvanje ozonskog sloja

Osmi obrok (prvo tromjesečje 2026.)

Ukupni iznos: 1 858 870 968 EUR

Bespovratna potpora: 125 000 000 EUR

Zajmovi: 1 733 870 968 EUR

Ukupan broj koraka: 12

Redni broj	Reforma/ulaganja	Naziv koraka
1.4.	C1.R3 Digitalizacija javne službe i upravljanja ljudskim resursima	Obnova i modernizacija jedinstvenog portala za zapošljavanje u javnoj službi
1.5.	C1.R3 Digitalizacija javne službe i upravljanja ljudskim resursima	U funkciji je informacijski sustav za upravljanje ljudskim resursima (HRMIS)
3.7.	C3.R2 Reforme sustava nesolventnosti i izvršenja sudskih odluka	Stupanje na snagu zakonodavstva o pojednostavljenim stečajnim postupcima za mikropoduzeća te mala i srednja poduzeća (mikropoduzeća i MSP-ovi)
3.12.	C3.R4 Reforma državnog odvjetništva	Stupanje na snagu zakonodavstva kojim se omogućuje transparentan odabir državnih odvjetnika na rukovodećoj razini na temelju zasluga
5.1.	C5.R1 Procjena bankarskog sektora	Objavljena procjena otpornosti u bankarskom sustavu
5.2.	C5.R2 Smanjenje državnog vlasništva u bankarskom sektoru	Stupanje na snagu zakonodavstva o načelima za prodaju banaka u državnom vlasništvu
5.5.	C5.R3 Poboljšana sanacija neprihodonosnih kredita	Stupanje na snagu pravnih akata za poboljšanje sanacije neprihodonosnih kredita
8.5.	C8.R3 Pristup financiranju i tržištima	Stupanje na snagu zakonodavstva o pojednostavljenju pristupa nepokretnoj imovini za vanjske inženjerske mreže i poboljšanje propisa u području prijevoza cjevovodima
9.3.	C9.R1 Povećanje decentralizacije	Stupanje na snagu zakonodavstva kojim bi se zajamčila bolja raspodjela ovlasti između lokalnih i izvršnih tijela
12.6.	C12.R4 Poboljšanje službenog javnog elektroničkog registra poljoprivrednih gospodarstava	Objava izvješća o davanju državnih potpora putem javnog registra poljoprivrednih gospodarstava
15.8.	C15.R5 Jačanje kružnog gospodarstva	Donošenje strategije za provedbu načela kružnog gospodarstva i njezina akcijskog plana
15.9.	C15.R5 Jačanje kružnog gospodarstva	Donošenje Nacionalnog plana gospodarenja otpadom do 2033.

Deveti obrok (drugo tromjesečje 2026.)

Ukupni iznos: 2 389 976 959 EUR

Bespovratna potpora: 150 000 000 EUR

Zajmovi: 2 239 976 959 EUR

Ukupan broj koraka: 16

Redni broj	Reforma/ulaganja	Naziv koraka
3.10.	C3.R2 Reforme sustava nesolventnosti i izvršenja sudskeih odluka	U funkciji je unaprijeden IT sustav za izvršenje sudskeih odluka
4.5.	C4.R2 Poboljšanje pravnog okvira za učinkovitiju borbu protiv korupcije	Donošenje nove strategije za borbu protiv korupcije i državnog programa za borbu protiv korupcije za razdoblje nakon 2025.
5.3.	C5.R2 Smanjenje državnog vlasništva u bankarskom sektoru	Donošenje strategije za postupno smanjenje državnog vlasništva u bankarskom sektoru
6.3.	C6.R2 Poboljšano upravljanje poduzećima u državnom vlasništvu	Imenovanje nadzornih odbora poduzeća u državnom vlasništvu s većinom neovisnih članova
7.7.	C7.R6 Poboljšano funkcioniranje tržišta rada	Donošenje strategije za zapošljavanje stanovništva
7.12.	C7.I1 Ulaganja u obrazovanje	Ulaganja od najmanje 300 milijuna EUR u obrazovanje
7.14.	C7.I2 Ulaganja u zdravstvenu skrb	Ulaganja od najmanje 200 milijuna EUR u zdravstvenu skrb
7.18.	C7 I5 Ulaganja za osiguravanje smještaja ranjivim skupinama stanovništva	Ulaganja u iznosu od najmanje 200 milijuna EUR za smještaj veterana s invaliditetom iz skupina I. i II., članova obitelji preminulih veterana i interno raseljenih osoba
8.10.	C8.I1 Ulaganja u finansijsku potporu za mikropoduzeća i MSP-ove	Ulaganja u iznosu od najmanje 800 milijuna EUR za finansijsku potporu za mikropoduzeća i MSP-ove te za mala i srednja prerađivačka poduzeća
9.7.	C9.I1 Ulaganja za ispunjavanje potreba ukrajinskih podnacionalnih tijela za oporavkom, obnovom i modernizacijom	Dodjela najmanje 5 % ukupne bespovratne finansijske potpore za potrebe podnacionalnih tijela za oporavkom, obnovom i modernizacijom
10.6.	C10.R3 Reforma tržišta električne energije	Stupanje na snagu zakonodavstva o promjeni uvjeta oporezivanja sudionika na tržištu električne energije
10.9.	C10.R4 Liberalizacija cijena električne energije i prirodnog plina	Donošenje programa za postupnu liberalizaciju tržišta plina i električne energije koja će se provesti nakon isteka izvanrednog stanja
11.5.	C11.R4 Poboljšane pomorske i lučke usluge	Stupanje na snagu zakonodavstva o trgovackom i vodnom prometu unutarnjim plovnim putovima

12.9.	C12.I1 Ulaganja u razminiranje	Ulaganja od najmanje 75 milijuna EUR u razminiranje poljoprivrednog zemljišta
14.4.	C14.R2 Digitalizacija javnih usluga	Stupanje na snagu pravnog akta za sustave elektroničke identifikacije usklađene s Uredbom eIDAS
15.7.	C15.R4 Obnova i očuvanje prirodnih resursa	Stupanje na snagu Zakona o smanjenju deforestacije i propadanja šuma

Deseti obrok (treće tromjesečje 2026.)

Ukupni iznos: 531 105 991 EUR

Bespovratna potpora: 75 000 000 EUR

Zajmovi: 456 105 991 EUR

Ukupan broj koraka: 5

Redni broj	Reforma/ulaganja	Naziv koraka
1.3.	C1.R2 Postupak zapošljavanja i odabira za radna mjesta u javnoj službi na temelju zasluga	Postupan nastavak zapošljavanja u javnoj službi na temelju zasluga
3.13.	C3.R4 Reforma državnog odvjetništva	Stupanje na snagu zakonodavstva kojim se poboljšava stegovni sustav za državne odvjetnike i povećava kapacitet njihova Kvalifikacijsko–stegovnog povjerenstva
6.4.	C6.R2 Poboljšano upravljanje poduzećima u državnom vlasništvu	Korporatizacija ključnih poduzeća u državnom vlasništvu
10.3.	C10.R2 Poboljšani regulatorni okvir za povećanje korištenja energije iz obnovljivih izvora i osiguravanje stabilnog rada energetskog sustava	Stupanje na snagu zakonodavstva za poboljšanje postupaka izdavanja dozvola za ulaganja u energiju iz obnovljivih izvora
10.16.	C10.R7 Veća energetska učinkovitost u javnim zgradama i poboljšanje postupaka javne nabave	Donošenje pravnih akata o utvrđivanju minimalnih razina energetske učinkovitosti za zgrade

Jedanaesti obrok (četvrto tromjesečje 2026.)

Ukupni iznos: 531 105 991 EUR

Bespovratna potpora: 100 000 000 EUR

Zajmovi: 431 105 991 EUR

Ukupan broj koraka: 5

Redni broj	Reforma/ulaganja	Naziv koraka
2.4.	C2.R2 Poboljšano upravljanje javnim financijama	Provedba revizije potrošnje državnog proračuna
2.5.	C2.R2 Poboljšano upravljanje javnim financijama	Stupanje na snagu Zakona o izmjenama Zakona o proračunu Ukrajine radi definiranja postupka za upravljanje fiskalnim rizicima lokalnih proračuna
3.14.	C3.R4 Reforma državnog odvjetništva	U funkciji je e-sustav za upravljanje kaznenim predmetima
7.9.	C7.R7 Osiguravanje pristupa stanovanju za osobe kojima je potrebna pomoć	Stupanje na snagu zakonodavstva o fondu za socijalno stanovanje
7.3.	C7.R3 Poboljšani sustav rehabilitacije za osobe s invaliditetom	Stupanje na snagu zakonodavstva o rehabilitaciji za osobe s invaliditetom

Dvanaesti obrok (prvo tromjesečje 2027.)

Ukupni iznos: 318 663 594 EUR

Bespovratna potpora: 70 000 000 EUR

Zajmovi: 248 663 594 EUR

Ukupan broj koraka: 3

Redni broj	Reforma/ulaganja	Naziv koraka
10.17.	C10.R7 Veća energetska učinkovitost u javnim zgradama i poboljšanje postupaka javne nabave	Donošenje pravnih akata o zahtjevima za označivanje energetske učinkovitosti i ekološki dizajn kao obveznim minimalnim kriterijima za javnu nabavu
11.6.	C11.R4 Poboljšane pomorske i lučke usluge	Osiguranje potpune usklađenosti s odredbama Uredbe (EU) 2017/352 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. veljače 2017. o uspostavi okvira za pružanje lučkih usluga i zajedničkih pravila o finansijskoj transparentnosti luka
12.2.	C12. R1 Usklađivanje institucionalnog okvira za poljoprivredu i ruralni razvoj s politikom EU-a	Uspostava sustava podataka o održivosti poljoprivrednih gospodarstava (FSDN)

Trinaesti obrok (drugo tromjesečje 2027.)

Ukupni iznos: 212 442 396 EUR

Bespovratna potpora: 50 000 000 EUR

Zajmovi: 162 442 396 EUR

Ukupan broj koraka: 2

Redni broj	Reforma/ulaganja	Naziv koraka
4.9.	C4.R3 Mjere za sprečavanje pranja novca	Stupanje na snagu zakonodavstva o jedinstvenom registru bankovnih računa
4.10.	C4.R3 Mjere za sprečavanje pranja novca	U funkciji su softver i hardver za jedinstveni registar bankovnih računa

Četrnaesti obrok (treće tromjesečje 2027.)

Ukupni iznos: 212 442 396 EUR

Bespovratna potpora: 50 000 000 EUR

Zajmovi: 162 442 396 EUR

Ukupan broj koraka: 2

Redni broj	Reforma/ulaganja	Naziv koraka
6.8.	C6.R3 Razdvajanje računa za obveze pružanja javne usluge od aktivnosti koje nisu povezane s obvezom pružanja javne usluge u poduzećima u državnom vlasništvu	Podnošenje revizorskog izvješća o potvrđivanju razdvajanje aktivnosti povezanih s obvezama pružanja javne usluge od aktivnosti koje nisu povezane s obvezama pružanja javne usluge
8.6.	C8.R4 Poboljšana javna nabava	Stupanje na snagu zakonodavstva o usklađivanju zakonodavstva u području javne nabave s pravnom stečevinom EU-a.

Petnaesti obrok (četvrto tromjeseče 2027.)

Ukupni iznos: 1 402 119 817 EUR

Bespovratna potpora: 0 EUR

Zajmovi: 1 402 119 817 EUR

Ukupan broj koraka: 14

Redni broj	Reforma/ulaganja	Naziv koraka
3.11.	C3.R3 Digitalizacija pravosudnog sustava	Uvođenje informatičkih rješenja u pravosudni sustav
6.5.	C6.R2 Poboljšano upravljanje poduzećima u državnom vlasništvu	Podnošenje izvješća iz kojeg proizlazi da se poštuju načela korporativnog upravljanja
7.13.	C7.I1 Ulaganja u obrazovanje	Ulaganja od najmanje 650 milijuna EUR u obrazovanje
7.15.	C7.I2 Ulaganja u zdravstvenu skrb	Ulaganja od najmanje 400 milijuna EUR u zdravstvenu skrb
7.16.	C7.I3 Ulaganja u socijalnu infrastrukturu	Ulaganja od najmanje 350 milijuna EUR u socijalnu infrastrukturu
7.17.	C7.I4 Ulaganja u naknadu štete za oštećene ili uništene stambene objekte	Ulaganja u iznosu od najmanje 600 milijuna EUR za finansijske naknade za oštećene stambene objekte
7.19.	C7.I5 Ulaganja za osiguravanje smještaja ranjivim skupinama stanovništva	Ulaganja u iznosu od najmanje 450 milijuna EUR za smještaj veterana s invaliditetom iz skupina I. i II.
8.9.	C8.R6 Rješavanje problema kašnjenja u plaćanju	Stupanje na snagu zakonodavstva za rješavanje problema kašnjenja u plaćanju
8.11.	C8.I1 Ulaganja u finansijsku potporu za mikropoduzeća i MSP-ove	Ulaganja u iznosu od najmanje 1,750 milijardi EUR za finansijsku potporu za mikropoduzeća i MSP-ove te za mala i srednja prerađivačka poduzeća
9.8.	C9.I1 Ulaganja za ispunjavanje potreba ukrajinskih podnacionalnih tijela za oporavkom, obnovom i modernizacijom	Dodjela najmanje 20 % ukupne bespovratne finansijske potpore za potrebe podnacionalnih tijela za oporavkom, obnovom i modernizacijom
10.18.	C10.I1 Ulaganja u energetsku infrastrukturu	Ulaganja od najmanje 550 milijuna EUR u energetsку infrastrukturu
11.4.	C11.R3 Liberalizacija u sektoru željezničkog prometa	Donošenje podzakonskih akata za provedbu zakonodavstva o željezničkom prometu
11.7.	C11.I1 Ulaganja u prometnu infrastrukturu	Ulaganja od najmanje 350 milijuna EUR u prometnu infrastrukturu
12.10.	C12.I1 Ulaganja u razminiranje	Ulaganja od najmanje 150 milijuna EUR u razminiranje poljoprivrednog zemljišta

C.1. REFORMA JAVNE UPRAVE

1. Opis reformi i ulaganja

Cilj je ovog poglavlja ojačati kapacitete i učinkovitost ukrajinske javne uprave te postupno uskladiti pravila, standarde, politike i praksu u području javne uprave s pravnom stečevinom, politikama i praksom EU-a. Konkretno, ovo je poglavlje usmjerno na reviziju sustava plaća u javnoj službi, poboljšanje postupka zapošljavanja i odabira za radna mjesta u javnoj službi na temelju zasluga te na digitalizaciju sustava upravljanja javnom službom i ljudskim resursima.

Reforma 1. Reforma sustava plaća u javnoj službi

Cilj je ove reforme uvesti transparentan, pravedan i predvidljiv sustav plaća za rad u skladu s relevantnim načelima javne uprave OECD-a/SIGMA-e¹.

Reforma se sastoji od jednog koraka. Podrazumijeva stupanje na snagu novog zakonodavstva o uvodenju novog sustava plaća koji se temelji na funkcionalnoj klasifikaciji radnih mesta, jasnom razdvajaju plaća na fiksne i varijabilne dijelove te smanjenju dodatka na radni staž s 50 % na 30 %.

Očekuje se da će reforma biti dovršena do prvog tromjesečja 2025.

Reforma 2. Postupak zapošljavanja i odabira za radna mjesta u javnoj službi na temelju zasluga

Cilj je te reforme uvesti postupak zapošljavanja i odabira javnih službenika na temelju zasluga kako bi se osiguralo povjerenje javnosti i privuklo visoko stručno osoblje u javnu službu.

Reforma se sastoji od dva koraka. Prvo, podrazumijeva stupanje na snagu propisa za poboljšanje postupka ulaska, rada i odlaska iz javne službe. Drugo, podrazumijeva postupni nastavak odabira za slobodna radna mjesta na temelju zasluga za dužnosnike kategorija A, B i C.

Očekuje se da će reforma biti dovršena do trećeg tromjesečja 2026.

Reforma 3. Digitalizacija javne službe i upravljanja ljudskim resursima

Cilj je reforme digitalizirati funkcije upravljanja ljudskim resursima u javnoj službi, s naglaskom na informacijskom sustavu za upravljanje ljudskim resursima (HRMIS) i jedinstvenom portalu za zapošljavanje u javnoj službi.

Reforma se sastoji od dva koraka. Prvo, podrazumijeva ponovnu uspostavu jedinstvenog portala za zapošljavanje (career.gov.ua) koji omogućuje izradu statističkih podataka o svim slobodnim radnim mjestima i imenovanjima. Drugo, informacijski sustav za upravljanje ljudskim resursima (HRMIS) bit će u funkciji i upotrebljavat će se u svim ministarstvima i operativnim/djelujućim drugim središnjim izvršnim tijelima i njihovim područnim tijelima.

Očekuje se da će reforma biti dovršena do prvog tromjesečja 2026.

¹ OECD (2023), *The Principles of Public Administration*, OECD, Pariz, <https://www.sigmapublications.org/publications/Principles-of-Public-Administration-2023.pdf>

2. Popis koraka i raspored provedbe

Br.	Reforma/ulaganje	Naziv koraka	Rok		Opis koraka
1.1.	Reforma 1. Reforma sustava plaća u javnoj službi	Stupanje na snagu zakonodavnih izmjena reforme sustava plaća u javnoj službi	1. trom jeseč je	2025.	<p>Stupanje na snagu zakonodavstva (uključujući donošenje potrebnih sekundarnih pravnih i normativnih akata) koje je u skladu s relevantnim načelima javne uprave OECD-a/SIGMA-e. Zakonodavstvo je usmjereno na sljedeća glavna područja:</p> <ul style="list-style-type: none"> – uvođenje plaća na temelju funkcionalne klasifikacije radnih mjesta, – jasno razdvajanje plaća na fiksne ili zajamčene (najmanje 70 % godišnje) i varijabilne (najviše 30 % godišnje) dijelove, – smanjenje dodatka na radni staž s 50 % na 30 %.
1.2.	Reforma 2. Postupak zapošljavanja i odabira za radna mjesta u javnoj službi na temelju zasluga	Stupanje na snagu zakonodavnih izmjena radi poboljšanja postupka ulaska, rada i odlaska iz javne službe	3. trom jeseč je	2025.	Stupanje na snagu zakonodavstva (uključujući donošenje potrebnih sekundarnih pravnih i normativnih akata) radi poboljšanja postupka ulaska, rada i odlaska iz javne službe. Zakonodavstvo je u skladu s relevantnim načelima OECD-a/SIGMA-e o javnoj upravi koja se odnose na zapošljavanje na temelju zasluga.
1.3.	Reforma 2. Postupak zapošljavanja i odabira za radna mjesta u javnoj službi na temelju zasluga	Postupan nastavak zapošljavanja u javnoj službi na temelju zasluga	3. trom jeseč je	2026.	<p>Ponovna uspostava postupka odabira za slobodna radna mjesta na temelju zasluga za sve državne službenike provodit će se postupno u tri faze:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. za radna mjesta u javnoj službi kategorije „A”; 2. za radna mjesta u javnoj službi kategorije „B” (na državnom području pod kontrolom Ukrajine na kojem se ne odvijaju sukobi); 3. za radna mjesta u javnoj službi kategorije „C” (na državnom području pod kontrolom Ukrajine na kojem se ne odvijaju sukobi).
1.4.	Reforma 3. Digitalizacija javne službe i upravljanja ljudskim resursima	Obnova i modernizacija jedinstvenog portala za zapošljavanje u javnoj službi	1. trom jeseč je	2026.	Jedinstveni portal za zapošljavanje u javnoj službi (career.gov.ua) ponovno je uspostavljen i potpuno funkcionalan te može generirati statističke podatke o svim slobodnim radnim mjestima i imenovanjima.

1.5.	Reforma 3. Digitalizacija javne službe i upravljanja ljudskim resursima	U funkciji je informacijski sustav za upravljanje ljudskim resursima (HRMIS)	1. trom jesec je	2026.	Informacijski sustav za upravljanje ljudskim resursima (HRMIS) u funkciji je i upotrebljava se u svim ministarstvima i operativnim/djelujućim drugim središnjim izvršnim tijelima i njihovim područnim tijelima.
------	--	---	---------------------------	-------	--

C.2. UPRAVLJANJE JAVNIM FINANCIJAMA

1. Opis reformi i ulaganja

Cilj je ovog poglavlja povećati makroekonomsku i finansijsku otpornost Ukrajine, osigurati učinkovitu upotrebu javnih sredstava, usklađenost sa standardima EU-a i promicati održivi rast.

Reforma 1. Poboljšano upravljanje prihodima

Cilj je ove reforme poboljšati mobilizaciju domaćih prihoda povećanjem učinkovitosti porezne i carinske uprave.

Reforma se sastoji od dva koraka. Prvo, donosi se dugoročni nacionalni strateški plan za digitalni razvoj, digitalnu transformaciju i digitalizaciju Državne carinske službe. Drugo, donosi se strateški plan za digitalni razvoj, digitalnu transformaciju i digitalizaciju Državne porezne službe Ukrajine.

Očekuje se da će reforma biti dovršena do četvrtog tromjesečja 2024.

Reforma 2. Poboljšano upravljanje javnim financijama

Cilj je ove reforme izgraditi učinkovit sustav upravljanja javnim financijama i osigurati finansijsku stabilnost države.

Reforma se sastoji od tri koraka. Prvo, mora se odobriti izjava o proračunu za razdoblje 2025. – 2027. kako bi se ponovno uspostavilo srednjoročno proračunsko planiranje i osigurala predvidljivost proračunske politike. Drugo, reformom će se uvesti godišnje revizije potrošnje iz državnog proračuna uzimajući u obzir prakse OECD-a u prioritetnim područjima, uključujući socijalnu zaštitu, obrazovanje, zdravstvenu skrb, energetiku i potporu poduzećima. Treće, stupa na snagu Zakon o izmjeni Zakona o proračunu Ukrajine radi utvrđivanja postupka za upravljanje fiskalnim rizicima lokalnih proračuna.

Očekuje se da će reforma biti dovršena do četvrtog tromjesečja 2026.

Reforma 3. Poboljšano upravljanje javnim dugom

Cilj je ove reforme povećati transparentnost politike upravljanja državnim dugom i učinkovitost upravljanja državnim dugom.

Reformom se predlaže jedan korak, odnosno donošenje srednjoročne strategije upravljanja državnim dugom za razdoblje 2026. – 2028. Strategija uključuje analizu trenutačne strukture i trendova javnog duga, određivanje ciljeva kojima se osigurava održivost duga i osmišljavanje mjera za domaće tržiste državnih vrijednosnih papira.

Očekuje se da će reforma biti dovršena do četvrtog tromjesečja 2025.

Reforma 4. Poboljšano upravljanje javnim ulaganjima

Cilj je ove reforme ojačati institucionalni okvir za upravljanje javnim ulaganjima u Ukrajini definiranjem uloga i odgovornosti sudionika u svim fazama ciklusa projekata ulaganja, strateških prioriteta, transparentnosti i okvira za praćenje digitalnih projekata.

Reforma se sastoji od dva koraka. Prvo, donosi se akcijski plan za provedbu programa za bolje upravljanje javnim ulaganjima. Drugo, reforma podrazumijeva razvoj i uvođenje digitalnog alata za upravljanje u svrhu obnove Ukrajine

Očekuje se da će reforma biti dovršena do trećeg tromjesečja 2025.

Reforma 5. Poboljšani sustavi revizije

Cilj je ove reforme ojačati sustav revizije i finansijske kontrole, posebno kako bi se postigla visoka razina zaštite finansijskih interesa Europske unije u pogledu sredstava koja se upotrebljavaju u okviru prvog stupa Instrumenta za Ukrajinu, u skladu s člankom 35. Uredbe (EU) 2024/792.

Reforma se sastoji od jednog koraka. Podrazumijeva donošenje i, prema potrebi, stupanje na snagu izmjena odluka ili drugog zakonodavstva o državnoj finansijskoj kontroli, kako bi Državna služba za reviziju na raspolaganju imala dostatna sredstva za osiguravanje visoke razine zaštite finansijskih interesa Europske unije, posebno kad je riječ o sredstvima koja se upotrebljavaju u okviru prvog stupa Instrumenta za Ukrajinu.

Očekuje se da će reforma biti dovršena do četvrtog tromjesečja 2025.

2. Popis koraka i raspored provedbe

Br.	Reforma/ulaganje	Naziv koraka	Rok		Opis koraka
2.1.	Reforma 1. Poboljšano upravljanje prihodima	Donošenje strateškog plana za digitalizaciju Državne porezne službe	4. trom jesec je	2024.	Donošenje strateškog plana za digitalni razvoj, digitalnu transformaciju i digitalizaciju ukrajinske Državne porezne službe, u skladu s preporukama iz Nacionalne strategije za prihode za razdoblje 2024. – 2030.
2.2.	Reforma 1. Poboljšano upravljanje prihodima	Donošenje plana za digitalizaciju Državne carinske službe	2. trom jesec je	2024.	Donošenje dugoročnog nacionalnog strateškog plana za digitalni razvoj, digitalnu transformaciju i digitalizaciju Državne carinske službe.
2.3.	Reforma 2. Poboljšano upravljanje javnim financijama	Odobrenje izjave o proračunu za razdoblje 2025. – 2027.	2. trom jesec je	2024.	Izjava o proračunu za razdoblje 2025. – 2027. odobrava se i podnosi Parlamentu. Izjava je usmjerena na sljedeća glavna područja: <ul style="list-style-type: none"> – ključna makroekonomска predviđanja gospodarskog i socijalnog razvoja zemlje, – ključne proračunske pokazatelje (prihodi, rashodi, proračunski deficit, javni dug), – prioritete javne politike po područjima i gornjim granicama rashoda za svaku ključnu jedinicu potrošnje, – odnose između državnog i lokalnih proračuna, uključujući potrebne smjernice za pripremu srednjoročnih predviđanja lokalnih proračuna, – procjenu fiskalnih rizika.
2.4.	Reforma 2. Poboljšano upravljanje javnim financijama	Provedba revizije potrošnje državnog proračuna	4. trom jesec je	2026.	Revizije potrošnje iz državnog proračuna provode se svake godine na temelju odluke vlade i metodologije u skladu s najboljim praksama OECD-a, posebno u prioritetnim područjima kao što su socijalna zaštita, obrazovanje, zdravstvena skrb, energetika i potpora poduzećima.
2.5.	Reforma 2. Poboljšano upravljanje javnim financijama	Stupanje na snagu Zakona o izmjenama Zakona o proračunu Ukrajine radi definiranja postupka za upravljanje fiskalnim rizicima lokalnih proračuna	4. trom jesec je	2026.	Stupanje na snagu Zakona o izmjenama Zakona o proračunu Ukrajine radi definiranja postupka za upravljanje fiskalnim rizicima lokalnih proračuna Zakon je usmjerен na sljedeća glavna područja: <ul style="list-style-type: none"> – određivanje subjekata odgovornih za upravljanje fiskalnim rizicima lokalnih proračuna, – uspostavljanje postupaka za suradnju između različitih subjekata odgovornih za upravljanje fiskalnim rizicima lokalnih proračuna,

					– definiranje metodoloških okvira za upravljanje fiskalnim rizicima lokalnih proračuna.
2.6.	Reforma 3. Poboljšano upravljanje javnim dugom	Donošenje srednjoročne strategije upravljanja državnim dugom	4. trom jesec je	2025.	<p>Donošenje srednjoročne strategije upravljanja državnim dugom za razdoblje 2026. – 2028. Strategija je usmjerena na sljedeća glavna područja:</p> <ul style="list-style-type: none"> – analizu trenutačne strukture i trendova javnog duga, – ciljeve kojima se osigurava održivost duga, – mjere za razvoj domaćeg tržišta vrijednosnih papira.
2.7.	Reforma 4. Poboljšano upravljanje javnim ulaganjima	Donošenje akcijskog plana za provedbu programa reforme upravljanja javnim ulaganjima	2. trom jesec je	2024.	<p>Donošenje akcijskog plana za provedbu programa reforme upravljanja javnim ulaganjima. Akcijski plan usmjeren je na sljedeća glavna područja i uključuje redoslijed i vremenski okvir:</p> <ul style="list-style-type: none"> – uvođenje strateškog planiranja za javna ulaganja usko povezanog s planiranjem proračuna, – definiranje uloga svih sudionika u svim fazama ciklusa projekta ulaganja, – uspostavljanje jedinstvenog pristupa u odabiru, evaluaciji i praćenju projekata ulaganja, bez obzira na izvore finansiranja (proračunski prihodi, međunarodni donatori, državna (lokalna) jamstva, koncesije, javno-privatna partnerstva) kako bi se omogućila priprema jedinstvenog portfelja projekata, – definiranje kriterija za određivanje prioriteta koji obuhvaćaju definirane potrebe, zrelost projekata i usklađenost sa sektorskim i/ili regionalnim strategijama u kontekstu upravljanja javnim ulaganjima, – uvođenje neovisne procjene velikih projekata javnih ulaganja.
2.8.	Reforma 4. Poboljšano upravljanje javnim ulaganjima	Razvoj i uvođenje digitalnog alata za upravljanje u svrhu obnove Ukrajine	3. trom jesec je	2025.	Razvoj i provedba digitalnog alata za upravljanje u svrhu obnove Ukrajine, koji javnosti omogućuje pristup podacima o projektima obnove u svim fazama, uključujući planiranje, financiranje, nabavu, izgradnju i puštanje u rad, kako bi se omogućilo javno i transparentno praćenje provedbe projekata i bolja koordinacija rada na obnovi među sektorima.
2.9.	Reforma 5. Poboljšani sustav revizije i financijske kontrole	Donošenje izmjena relevantnog zakonodavstva o državnoj finansijskoj kontroli	4. trom jesec je	2025.	Donošenje izmjena odluka Kabineta ministara i, prema potrebi, stupanje na snagu drugog relevantnog zakonodavstva o državnoj finansijskoj kontroli. Te su izmjene usmjerene na sljedeća glavna područja:

					<p>– osiguravanje da Državne službe za reviziju imaju sredstva za zaštitu finansijskih interesa Unije, posebno kad je riječ o sredstvima koja se upotrebljavaju u okviru prvog stupa Instrumenta za Ukrajinu, u skladu s međunarodnim revizijskim standardima,</p> <p>– jačanje mjera za praćenje postupaka nabave.</p>
--	--	--	--	--	---

C.3. PRAVOSUDNI SUSTAV

1. Opis reformi i ulaganja

Cilj je ovog poglavlja povećanje kapaciteta, odgovornosti, integriteta, učinkovitosti i transparentnosti pravosudnog sustava, što je ključno za osiguravanje vladavine prava i zaštitu ljudskih prava u Ukrajini, kao i za brz oporavak, gospodarski rast i privlačenje ulaganja.

Reforma 1. Povećanje odgovornosti, integriteta i profesionalnosti pravosuđa

Cilj je ove reforme konsolidirati rezultate reforme pravosuđa i izgraditi povjerenje javnosti u pravosuđe nastavkom transparentnog odabira sudaca odabira na temelju zasluga, poticanjem ocjenjivanja kvalifikacija sudaca koji obnašaju dužnost i jačanjem stegovnog sustava, jačanjem postojećih alata za jačanje integriteta pravosuđa i uspostavom novog suda za upravne predmete u koje su uključene državne agencije.

Reforma se sastoji od pet koraka. Prvo, 20 % slobodnih radnih mjesta u pravosuđu popunjava se na temelju izmijenjenog zakonodavstva, koje uključuje pojednostavnjene faze odabira i skraćena razdoblja obveznog pravosudnog ospozobljavanja, dosljednu primjenu jasnih kriterija ocjenjivanja i metodologije bodovanja te sudjelovanje Vijeća za javni integritet u procjeni integriteta kandidata za sudačku dužnost. Drugo, osniva se novi sud za upravne predmete koji uključuju državne agencije. Suci novog upravnog suda bit će odabrani nakon vjerodostojne provjere integriteta i profesionalnosti uz sudjelovanje neovisnih stručnjaka. Treće, 20 % stegovnih predmeta koji su u tijeku rješava se uz sudjelovanje Službe stegovnih inspektora na temelju metodologije za određivanje prioriteta Visokog vijeća za pravosuđe. Četvrto, ocjenjivanje kvalifikacija (provjera) dovršeno je za 50 % neriješenih predmeta. Peto, na snagu stupaju zakoni i podzakonski akti o reviziji i provjeri izjava o integritetu.

Očekuje se da će reforma biti dovršena do četvrtog tromjesečja 2025.

Reforma 2. Reforme sustava nesolventnosti i izvršenja sudske odluke

Cilj je ove reforme poboljšati postupke u slučaju nesolventnosti i izvršenja usklađivanjem relevantnog zakonodavstva s pravnom stečevinom EU-a te izgradnjom institucionalnih i drugih kapaciteta za njegovu pravilnu primjenu.

Reforma se sastoji od pet koraka. Prvo, na snagu stupa zakonodavstvo o poboljšanju sustava nesolventnosti, uvodenju sustava za sprečavanje nesolventnosti i alata za rano upozoravanje pravnih subjekata i poduzetnika u skladu s pravnom stečevinom EU-a. Drugo, na snagu stupa zakonodavstvo za uvođenje pojednostavnjenih postupaka u slučaju nesolventnosti za mikropodeuzeća te mala i srednja poduzeća (mikropodeuzeća i MSP-ovi) u skladu s pravnom stečevinom EU-a. Treće, na snagu stupa zakon o izvršenju sudske odluke povezanih s novčanim i nenovčanim obvezama i daljnjoj digitalizaciji ovršnih postupaka. Četvrto, unaprijeđeni IT sustav za olakšavanje ovršnih postupaka, praćenje imovine dužnika, zamrzavanje bankovnih računa i naplatu duga postaje operativan. Peto, sustav za prikupljanje podataka o izvršenju sudske odluke postaje operativan.

Očekuje se da će reforma biti dovršena do drugog tromjesečja 2026.

Reforma 3. Digitalizacija pravosudnog sustava

Cilj je ove reforme poboljšati pristup pravosuđu, povećati transparentnost, učinkovitost i djelotvornost rada sudova, smanjiti operativne troškove i omogućiti donošenje politika u pravosuđu na temelju dokaza.

Reforma se sastoji od jednog koraka. Podrazumijeva zamjenu i/ili nadogradnju modula Jedinstvenog pravosudnog informacijskog i telekomunikacijskog sustava (UJITS) i uvođenje novih IT sustava.

Očekuje se da će reforma biti dovršena do četvrtog tromjesečja 2027.

Reforma 4. Reforma državnog odvjetništva

Cilj je ove reforme ojačati integritet, sustav utemeljen na zaslugama i profesionalnost državnog odvjetništva i spriječiti korupciju u kaznenopravnom sustavu.

Reforma se sastoji od tri koraka. Prvo, na snagu stupa zakonodavstvo kojim se uspostavlja transparentan postupak odabira državnih odvjetnika na rukovodećoj razini na temelju zasluga. Drugo, na snagu stupa zakonodavstvo kojim se poboljšava stegovni sustav za državne odvjetnike i povećava kapacitet njihova Kvalifikacijsko-stegovnog povjerenstva. Treće, uspostavljen je e-sustav za upravljanje predmetima u kaznenopravnom sustavu kako bi se omogućila digitalna obrada kaznenih predmeta.

Očekuje se da će reforma biti dovršena do četvrtog tromjesečja 2026.

2. Popis koraka i raspored provedbe

Br.	Reforma/ulaganje	Naziv koraka	Rok	Opis koraka
3.1.	Reforma 1. Povećanje odgovornosti, integriteta i profesionalnosti pravosuđa	Popunjeno je najmanje 20 % slobodnih radnih mesta u pravosuđu.	3. tro mje sečj e	2025. Najmanje 20 % slobodnih radnih mesta u pravosuđu na dan 16. listopada 2023. (ukupno 2205 radnih mesta) popunjava se na temelju izmijenjenog zakonodavstva koje uključuje sljedeće elemente: <ul style="list-style-type: none">– pojednostavnjene faze odabira i skraćena razdoblja obveznog pravosudnog osposobljavanja,– dosljednu primjenu jasnih i propisno objavljenih kriterija ocjenjivanja i metodologije bodovanja za procjenu stručnog znanja i integriteta kandidata za sudačku dužnost,– sudjelovanje Vijeća za javni integritet u procjeni integriteta kandidata za sudačku dužnost kad god je to propisano zakonom.
3.2.	Reforma 1. Povećanje odgovornosti, integriteta i profesionalnosti pravosuđa	Uspostava novog suda za upravne predmete	3. tro mje sečj e	2025. Osniva se novi sud za upravne predmete u koje su uključene državne agencije koji se sastoji od prvostupanjskih i žalbenih tijela i čiji se suci biraju nakon vjerodostojne provjere integriteta i profesionalnosti uz sudjelovanje neovisnih stručnjaka.
3.3.	Reforma 1. Povećanje odgovornosti, integriteta i profesionalnosti pravosuđa	Rješavanje sporova / donošenje odluka za 20 % starih stegovnih predmeta koji nisu razmotreni do kraja 2023.	4. tro mje sečj e	2025. Riješeno je / donijeta je odluka za 20 % starih stegovnih postupaka (pritužbe) koji nisu razmotreni do 31. prosinca 2023., uz sudjelovanje Službe stegovnih inspektora i na temelju kriterija za određivanje prioriteta u razmatranju stegovnih pritužbi, predviđenih u članku 13.7. Poslovnika Visokog vijeća za pravosuđe (kako je izmijenjen 21. studenoga 2023., br. 1068/0/15 – 23), koji su objavljeni na službenim internetskim stranicama Visokog vijeća za pravosuđe.
3.4.	Reforma 1. Povećanje odgovornosti, integriteta i profesionalnosti pravosuđa	Dovršetak ocjenjivanja kvalifikacija (provjera) za 50 % sudaca koji su na dan 30. rujna 2016. još morali proći tu ocjenu	4. tro mje sečj e	2025. Ocjenjivanje kvalifikacija (provjera) dovršeno je za 50 % sudaca koji su na dan 30. rujna 2016. još morali proći tu ocjenu u skladu s utvrđenim postupcima i uz sudjelovanje Vijeća za javni integritet.

3.5.	Reforma 1. Povećanje odgovornosti, integriteta i profesionalnosti pravosuđa	Stupanje na snagu zakonodavstva kojim se revidiraju izjave o integritetu sudaca i postupak njihove provjere	2. tro mje sečj e	2025.	Stupanje na snagu zakona i podzakonskih akata Visokog povjerenstva za kvalifikacije sudaca Ukrajine kojim se revidiraju izjave o integritetu sudaca i postupak njihove provjere. Propisi su usmjereni na sljedeća glavna područja: <ul style="list-style-type: none"> – pojašnjenje sadržaja izjava o integritetu i osnova za pokretanje provjere, – produljenje razdoblja obuhvaćenog provjerom, – poboljšanje postupka provjere utvrđivanjem mehanizama provjere i rokova, utvrđivanjem prava i obveza osoba i subjekata uključenih u postupak provjere i pojašnjavanjem pravnih posljedica provjere.
3.6.	Reforma 2. Reforme sustava nesolventnosti i izvršenja sudskeh odluka	Stupanje na snagu zakonodavstva o poboljšanju sustava nesolventnosti	4. tro mje sečj e	2024.	Stupanje na snagu zakona o poboljšanju sustava nesolventnosti i relevantnog sekundarnog zakonodavstva, kojim se uvodi sustav za sprečavanje nesolventnosti i alat za rano upozoravanje pravnih subjekata i poduzetnika u skladu s načelima Direktive (EU) 2019/1023 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o okvirima za preventivno restrukturiranje, otpustu duga i zabranama te o mjerama za povećanje učinkovitosti postupaka koji se odnose na restrukturiranje, nesolventnost i otpust duga i o izmjeni Direktive (EU) 2017/1132. Novo zakonodavstvo usmjereno je na sljedeća glavna područja: <ul style="list-style-type: none"> – sprečavanje stečaja i ponovnu uspostavu solventnosti dužnika, – rano otkrivanje znakova krize u poduzeću, – utvrđivanje dodatnih mogućnosti za ponovnu uspostavu solventnosti društava, – dostupnost informacija za trgovačka društva o mehanizmima za sprečavanje nesolventnosti i rano upozoravanje.
3.7.	Reforma 2. Reforme sustava nesolventnosti i izvršenja sudskeh odluka	Stupanje na snagu zakonodavstva o pojednostavljenim stečajnim postupcima za mikropoduzeća te mala i srednja poduzeća (mikropoduzeća i MSP-ovi)	1. tro mje sečj e	2026.	Stupanje na snagu zakonodavstva za uvođenje pojednostavljenih postupaka u slučaju nesolventnosti za mikropoduzeća te mala i srednja poduzeća (mikropoduzeća i MSP-ovi) u skladu s načelima Direktive (EU) 2019/1023 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o okvirima za preventivno restrukturiranje, otpustu duga i zabranama te o mjerama za povećanje učinkovitosti postupaka koji se odnose na restrukturiranje, nesolventnost i otpust duga i o izmjeni Direktive (EU) 2017/1132. Zakonodavstvo se sastavlja na temelju procjene regulatornog učinka uz sudjelovanje stručnjaka iz EU-a. Zakonodavstvo je usmjereno na sljedeća glavna područja:

					<ul style="list-style-type: none"> – pojednostavnjene izvansudske i stečajne postupke za mikropoduzeća i MSP-ove (uključujući pojedinačne poduzetnike), – dostupnost alata za nesolventnost i usluga stečajnih upravitelja za mikropoduzeća i MSP-ove, – sprečavanje zlouporabe postupaka u slučaju nesolventnosti od strane mikropoduzeća i MSP-ova.
3.8.	Reforma 2. Reforme sustava nesolventnosti i izvršenja sudskih odluka	Stupanje na snagu zakonodavstva za poboljšanje izvršenja sudskih odluka povezanih s novčanim i nenovčanim obvezama i digitalizacijom.	2. tro mje sečj e	2025.	Stupanje na snagu zakona o izvršenju sudskih odluka povezanih s novčanim i nenovčanim obvezama i daljnoj digitalizaciji ovršnih postupaka.
3.9.	Reforma 2. Reforme sustava nesolventnosti i izvršenja sudskih odluka	Funkcionalan sustav za prikupljanje podataka o izvršenju sudskih odluka	4. tro mje sečj e	2025.	U funkciji je sustav za prikupljanje podataka o izvršenju sudskih odluka
3.10	Reforma 2. . Reforme sustava nesolventnosti i izvršenja sudskih odluka	U funkciji je unaprijeđen IT sustav za izvršenje sudskih odluka	2. tro mje sečj e	2026.	U funkciji je unaprijeđeni IT sustav za izvršenje koji olakšava ovršne postupke, praćenje imovine dužnika, zamrzavanje bankovnih računa i naplatu duga.
3.11	Reforma 3. . Digitalizacija pravosudnog sustava	Uvođenje informatičkih rješenja u pravosudni sustav	4. tro mje sečj e	2027.	U funkciji su IT rješenja koja zamjenjuju i/ili nadograđuju module UJITS-a / uvedeni novi IT sustavi koji se primjenjuju na temelju programa.
3.12	Reforma 4. . Reforma državnog odvjetništva	Stupanje na snagu zakonodavstva kojim se omogućuje transparentan odabir državnih odvjetnika na rukovodećoj razini na temelju zasluga. Zakonodavstvo je usmjereno na sljedeća glavna područja:	1. tro mje	2026.	Stupanje na snagu zakonodavstva kojim se omogućuje transparentan odabir državnih odvjetnika na rukovodećoj razini na temelju zasluga. Zakonodavstvo je usmjereno na sljedeća glavna područja:

		odabir državnih odvjetnika na rukovodećoj razini na temelju zasluga	sečj e		– jasne kriterije ocjenjivanja koji obuhvaćaju stručno znanje i integritet/etiku, – postupak odabira koji je transparentan, konkurentan i utemeljen na zaslugama i uključuje vjerodostojnu provjeru profesionalnosti i integriteta, – jačanje institucionalnih kapaciteta i ovlasti državnog odvjetništva i samoupravnih tijela, posebno Vijeća državnih odvjetnika, u pogledu odabira državnih odvjetnika za visoke položaje.
3.13	Reforma 4. Reforma državnog odvjetništva	Stupanje na snagu zakonodavstva kojim se poboljšava stegovni sustav za državne odvjetnike i povećava kapacitet njihova Kvalifikacijsko–stegovnog povjerenstva	3. tro mje sečj e	2026.	Stupanje na snagu zakonodavstva kojim se poboljšava stegovni sustav za državne odvjetnike i povećava institucionalni kapacitet njihova Kvalifikacijsko–stegovnog povjerenstva. Poboljšani pravni i institucionalni okvir usmjeren na provedbu preporuka Skupine država protiv korupcije (GRECO) usmjeren je na sljedeća glavna područja: – utvrđivanje stegovnih prekršaja povezanih s postupanjem državnih odvjetnika i njihovom usklađenošću s etičkim standardima te proširenje popisa dostupnih stegovnih sankcija kako bi se povećala njihova proporcionalnost i učinkovitost, – izmjenu odredbi o sastavu Kvalifikacijsko–stegovnog povjerenstva državnih odvjetnika kako bi se osiguralo da većinu mjesta popunjavaju državni odvjetnici koje biraju njihovi kolege te provođenje neovisnog i objektivnog postupka predodabira svih kandidata za članove tog povjerenstva koji uključuje provjeru njihova integriteta, – povećanje učinkovitosti stegovnih postupaka produljenjem roka zastare.
3.14	Reforma 4. Reforma državnog odvjetništva	U funkciji je e-sustav za upravljanje kaznenim predmetima	4. tro mje sečj e	2026.	U funkciji je e-sustav za upravljanje predmetima u kaznenopravnom sustavu kojim se omogućuje digitalna obrada kaznenih predmeta i postupna zamjena / znatna nadogradnja zastarjelog jedinstvenog registra istraga.

C.4. BORBA PROTIV KORUPCIJE I PRANJA NOVCA

1. Opis reformi i ulaganja

Cilj je ovog poglavlja ojačati najvažnije agencije za borbu protiv korupcije i ažurirati pravni okvir kako bi se povećala ukupna djelotvornost okvira za borbu protiv korupcije i poboljšala provedba državne antikorupcijske politike, što je ključno za povoljno poslovno i ulagačko okruženje te održiv oporavak i gospodarski rast. U njemu se razmatraju i nedostaci povezani s povratom imovine i upravljanjem imovinom na institucijskoj i proceduralnoj razini te usklađivanjem ukrajinskog zakonodavstva s pravnom stečevinom EU-a i standardima FATF-a u području sprečavanja pranja novca, čime se osigurava uspješnija borba protiv gospodarskog kriminala i poboljšanje opće poslovne klime u Ukrajini.

Reforma 1. Razvoj institucionalnih kapaciteta infrastrukture za borbu protiv korupcije

Cilj je ove reforme povećati ukupni kapacitet infrastrukture za borbu protiv korupcije, među ostalim na visokoj razini na temelju aktivnih i učinkovitih istraga.

Reforma se sastoji od tri koraka. Prvo, Posebnom uredu javnog tužitelja za borbu protiv korupcije pružena je prilika da poveća udio zaposlenika s 10 % na 15 %. Drugo, imenovan je novi voditelj Nacionalne agencije za sprečavanje korupcije Treće, broj sudaca i osoblja Visokog suda za borbu protiv korupcije povećan je za 60 % odnosno 40 %.

Očekuje se da će reforma biti dovršena do prvog tromjesečja 2025.

Reforma 2. Poboljšanje pravnog okvira za učinkovitiju borbu protiv korupcije

Opći je cilj reforme ojačati glavne institucije za borbu protiv korupcije i pojednostaviti kazneni postupak kako bi se povećala njihova učinkovitost, među ostalim u slučajevima korupcije na visokoj razini, uz istodobno sprečavanje slučajeva zlouporabe postupaka i neopravdanog uplitanja. Reformom se rješavaju i nedostaci povezani s povratom imovine i upravljanjem imovinom na institucijskoj i proceduralnoj razini.

Reforma se sastoji od četiri koraka. Prvo, na snagu stupaju izmijenjeni Kazneni zakon i Zakon o kaznenom postupku. Izmijenjenim zakonodavstvom poboljšavaju se odredbe kojima se uređuje primjena nagodbe (sporazuma o priznanju krivnje); ukida razdoblje istrage od trenutka evidentiranja kaznenog postupka do obavijesti o sumnji i omogućuje da o određenim predmetima odlučuje sudac pojedinac Visokog suda za borbu protiv korupcije. Drugo, doneseni su nova strategija za borbu protiv korupcije i državni program za borbu protiv korupcije za razdoblje nakon 2025. Treće, donesen je akcijski plan za provedbu strategije za povrat imovine za razdoblje 2023. – 2025. Četvrto, na snagu stupa zakon kojim se reformira Agencija za povrat imovine i upravljanje imovinom.

Očekuje se da će reforma biti dovršena do drugog tromjesečja 2026.

Reforma 3. Mjere za sprečavanje pranja novca

Cilj je ove reforme dodatno uskladiti ukrajinski pravni okvir s pravnom stečevinom EU-a i standardima FATF-a te stvoriti djelotvoran sustav za sprečavanje pranja novca u Ukrajini radi uspješnije borbe protiv gospodarskog kriminala i poboljšanja opće poslovne klime u Ukrajini.

Reforma se sastoji od tri koraka. Prvo, provedena je sljedeća nacionalna procjena rizika. Drugo, na snagu stupa zakonodavstvo o jedinstvenom registru bankovnih računa za pojedince i pravne subjekte u skladu sa standardima EU-a. Treće, u funkciji su softver i hardver za jedinstveni registar.

Očekuje se da će reforma biti dovršena do drugog tromjesečja 2027.

2. Popis koraka i raspored provedbe

Br.	Reforma/ulaganje	Naziv koraka	Rok		Opis koraka
4.1.	Reforma 1. Razvoj institucionalnih kapaciteta infrastrukture za borbu protiv korupcije	Povećanje broja osoblja Posebnog ureda javnog tužitelja za borbu protiv korupcije	3. trom jeseč je	2024.	Posebnom uredu javnog tužitelja za borbu protiv korupcije pružena je prilika da poveća udio zaposlenika s 10 % na 15 % osoblja Nacionalnog ureda za borbu protiv korupcije.
4.2.	Reforma 1. Razvoj institucionalnih kapaciteta infrastrukture za borbu protiv korupcije	Imenovanje novog voditelja Nacionalne agencije za sprečavanje korupcije	2. trom jeseč je	2024.	Imenovan je novi voditelj Nacionalne agencije za sprečavanje korupcije na temelju postupka odabira u skladu sa Zakonom o sprječavanju korupcije
4.3.	Reforma 1. Razvoj institucionalnih kapaciteta infrastrukture za borbu protiv korupcije	Povećanje broja osoblja Visokog suda za borbu protiv korupcije	1. trom jeseč je	2025.	Broj sudaca Visokog antikorupcijskog suda (HACC) povećan je za 60 %, a broj ostalog osoblja za 40 %.
4.4.	Reforma 2. Poboljšanje pravnog okvira za učinkovitiju borbu protiv korupcije	Stupanje na snagu izmijenjenog Kaznenog zakona i Zakona o kaznenom postupku	3. trom jeseč je	2024.	Stupanje na snagu ukrajinskih zakona o izmjeni Kaznenog zakona i Zakona o kaznenom postupku Ukrajine. Zakoni su usmjereni na sljedeća glavna područja: – poboljšanje odredbi kojima se uređuje primjena nagodbe (sporazuma o priznanju krivnje), – poništenje razdoblja istrage od trenutka evidentiranja kaznenog postupka do obavijesti o sumnji, – dopuštenje da o određenim predmetima odlučuje sudac pojedinac Visokog suda za borbu protiv korupcije.

4.5.	Reforma 2. Poboljšanje pravnog okvira za učinkovitiju borbu protiv korupcije	Donošenje nove strategije za borbu protiv korupcije i državnog programa za borbu protiv korupcije za razdoblje nakon 2025.	2. trom jeseč je	2026.	Parlament i vlada donose i objavljaju strategiju za borbu protiv korupcije i državni program za borbu protiv korupcije za njezinu provedbu u razdoblju nakon 2025.
4.6.	Reforma 2. Poboljšanje pravnog okvira za učinkovitiju borbu protiv korupcije.	Donošenje akcijskog plana za provedbu strategije za povrat imovine za razdoblje 2023. – 2025.	3. trom jeseč je	2024.	Donošenje i objava na stranicama Kabineta ministara akcijskog plana za provedbu strategije za povrat imovine za razdoblje 2023.–2025.
4.7.	Reforma 2. Poboljšanje pravnog okvira za učinkovitiju borbu protiv korupcije.	Stupanje na snagu zakona kojim se reformira Agencija za povrat imovine i upravljanje imovinom	1. trom jeseč je	2025.	Stupanje na snagu zakona kojim se reformira Agencija za povrat imovine i upravljanje imovinom. Zakon je usmjeren na sljedeća glavna područja: <ul style="list-style-type: none"> – transparentan postupak odabira ravnatelja agencije na temelju zasluga, uključujući vjerodostojnu provjeru integriteta i profesionalnosti, – neovisni vanjski sustav za ocjenjivanje učinkovitosti, – transparentan postupak za upravljanje zaplijjenjenom imovinom i njezinu prodaju pod nadzorom agencije.
4.8.	Reforma 3. Mjere za sprečavanje pranja novca	Provjeda sljedeće nacionalne procjene rizika	4. trom jeseč je	2025.	Priprema i provedba sljedeće nacionalne procjene rizika u skladu s ažuriranim metodologijom za nacionalnu procjenu rizika od pranja novca i financiranja terorizma u Ukrajini
4.9.	Reforma 3. Mjere za sprečavanje pranja novca	Stupanje na snagu zakonodavstva o jedinstvenom registru bankovnih računa	2. trom jeseč je	2027.	Stupanje na snagu potrebnog pravnog okvira za jedinstveni registar bankovnih računa za pojedince i pravne subjekte u skladu sa standardima EU-a, kojim se izmjenjuje ukrajinsko zakonodavstvo u području poreza, bankarstva, sprečavanja pranja novca, tržišta kapitala i platnih usluga.
4.10.	Reforma 3. Mjere za sprečavanje pranja novca	U funkciji su softver i hardver za jedinstveni registar	2. trom jeseč je	2027.	U funkciji su softver i hardver za jedinstveni registar bankovnih računa.

C.5. FINANCIJSKA TRŽIŠTA

1. Opis reformi i ulaganja

Cilj je ovog poglavlja iskoristiti potencijal ukrajinskog finansijskog sektora za poticanje gospodarskog rasta i potporu oporavku praćenjem stanja bankarskog sektora radi održavanja finansijske stabilnosti, jačanjem regulatornog okvira u skladu sa standardima EU-a, sanacijom neprihodonosnih kredita i poboljšanjem regulacije tržišta kapitala.

Reforma 1. Procjena bankarskog sektora

Cilj je te reforme vratiti se redovitom postupku procjene, utvrditi moguće slabosti unutar velikih banaka i osigurati otpornost bankarskog sustava u Ukrajini.

Reforma se sastoji od jednog koraka. Narodna banka Ukrajine provodi procjenu otpornosti najvećih banaka koja uključuje testiranje otpornosti na stres u nepovoljnem scenariju, kao i neovisnu provjeru kvalitete imovine.

Očekuje se da će reforma biti dovršena do prvog tromjesečja 2026.

Reforma 2. Smanjenje državnog vlasništva u bankarskom sektoru

Cilj je te reforme utvrditi načela za prodaju banaka u državnom vlasništvu i strategiju za postupno smanjenje državnog vlasništva u bankarskom sektoru.

Reforma se sastoji od dva koraka. Prvo, ažuriranim zakonodavstvom utvrđuju se vodeća načela za prodaju različitih vlasničkih udjela u bankama u državnom vlasništvu, a istodobno se osigurava fleksibilnost za potpuno stjecanje. Drugo, donosi se strategija kojom se priprema postupno smanjenje državnog vlasništva u bankama u državnom vlasništvu.

Očekuje se da će reforma biti dovršena do drugog tromjesečja 2026.

Reforma 3. Poboljšana sanacija neprihodonosnih kredita

Cilj je te reforme poboljšati sanaciju neprihodonosnih kredita.

Reforma se sastoji od dva koraka. Prvo, Ukrajina donosi strategiju za sanaciju neprihodonosnih kredita, s naglaskom na bonitetnim zahtjevima i poboljšanju okvira za restrukturiranje i sanaciju neprihodonosnih kredita. Drugo, donose se naknadne zakonodavne izmjene relevantnih zakona koje uzimaju u obzir preporuke iz strategije.

Očekuje se da će reforma biti dovršena do prvog tromjesečja 2026.

Reforma 4. Poboljšani kapacitet financijskog nadzornog tijela

Cilj je te reforme poboljšati državnu regulaciju tržišta kapitala i organiziranih tržišta robe.

Reforma se sastoji od jednog koraka. Podrazumijeva stupanje na snagu zakona o poboljšanju državne regulacije tržišta kapitala i organiziranih tržišta robe, u skladu sa standardima Međunarodne organizacije nadzornih tijela za vrijednosne papire (IOSCO).

Očekuje se da će reforma biti dovršena do četvrtog tromjesečja 2025.

2. Popis koraka i raspored provedbe

Br.	Reforma/ulaganje	Naziv koraka	Rok		Opis koraka
5.1.	Reforma 1. Procjena bankarskog sektora	Objavljena procjena otpornosti u bankarskom sustavu	1. trom jeseč je	2026.	Narodna banka Ukrajine objavljuje procjenu otpornosti najvećih banaka u bankarskom sustavu (u smislu imovine) koja uključuje testiranje otpornosti na stres u nepovoljnem scenariju i rezultate neovisne provjere kvalitete imovine ako uvjeti dopuštaju njezinu provedbu.
5.2.	Reforma 2. Smanjenje državnog vlasništva u bankarskom sektoru	Stupanje na snagu zakonodavstva o načelima za prodaju banaka u državnom vlasništvu	1. trom jeseč je	2026.	Stupanje na snagu ažuriranog zakonodavstva o prodaji banaka u državnom vlasništvu, tj. ukrajinskog Zakona o prodaji državnih udjela u temeljnom kapitalu banaka koje je država dokapitalizirala, br. 4524-VI. iz 2012. Revidiranim zakonodavstvom trebala bi se olakšati prodaja različitih vlasničkih udjela u bankama u državnom vlasništvu, a istodobno omogućiti fleksibilnost za potpuno stjecanje. Temeljna načela na kojima se temelji prodaja banaka u državnom vlasništvu izradit će se kroz zajedničke rasprave i u dogovoru s međunarodnim donatorima.
5.3.	Reforma 2. Smanjenje državnog vlasništva u bankarskom sektoru	Donošenje strategije za postupno smanjenje državnog vlasništva u bankarskom sektoru	2. trom jeseč je	2026.	Donošenje odluke ili drugog pravnog akta vlade o strategiji reforme banaka u državnom vlasništvu, kojom se utvrđuje postupno smanjenje državnog vlasništva u bankarskom sektoru. Strategija je usmjerena na sljedeća glavna područja: <ul style="list-style-type: none"> – financijsko zdravlje i stabilnost, – upravljanje neprihodonosnim kreditima, – ublažavanje fiskalnih rizika, – poboljšanje upravljanja bankama i operativne učinkovitosti, – povećanje vrijednosti banaka, dugoročna održivost i mjere za privatizaciju (ako je relevantno).
5.4.	Reforma 3. Poboljšana sanacija neprihodonosnih kredita	Donošenje strategije za sanaciju neprihodonosnih kredita	2. trom jeseč je	2025.	Donošenje strategije za sanaciju neprihodonosnih kredita u skladu s relevantnim praksama EU-a. Strategija je usmjerena na sljedeća glavna područja: <ul style="list-style-type: none"> – jačanje bonitetnih zahtjeva za priznavanje i sanaciju neprihodonosnih kredita, – razmjena podataka o neprihodonosnim kreditima i drugih relevantnih tržišnih podataka između finansijskih institucija i državnih agencija radi poboljšanja sanacije neprihodonosnih kredita, – preispitivanje mogućih prepreka i osmišljavanje mjera za poboljšanje okvira za restrukturiranje i sanaciju neprihodonosnih kredita.

5.5.	Reforma 3. Poboljšana sanacija neprihodonosnih kredita	Stupanje na snagu pravnih akata za poboljšanje sanacije neprihodonosnih kredita	1. trom jesec je	2026.	Stupanje na snagu pravnih akata o provedbi preporuka iz strategije za sanaciju neprihodonosnih kredita kojima se poboljšava sustav sanacije neprihodonosnih kredita.
5.6.	Reforma 4. Poboljšani kapacitet financijskog nadzornog tijela	Stupanje na snagu zakona o poboljšanju državne regulacije tržišta kapitala i organiziranih tržišta robe	4. trom jesec je	2025.	Stupanje na snagu zakona o poboljšanju državne regulacije tržišta kapitala i organiziranih tržišta robe, u skladu sa standardima IOSCO-a. Odnosi se na sposobnost Nacionalnog povjerenstva za vrijednosne papire i tržišta vrijednosnih papira da djeluje bez vanjskog utjecaja, posebice političkih ili industrijskih pritisaka, donosi odluke na temelju zakona i najboljih interesa integriteta tržišta i zaštite ulagača, a ne vanjskih interesa, te ima snažne provedbene mehanizme i međunarodnu suradnju.

C.6. UPRAVLJANJE JAVNOM IMOVINOM

1. Opis reformi i ulaganja

Cilj je ovog poglavlja unaprijediti politiku državnog vlasništva, korporativno upravljanje i upravljanje ukrajinskim poduzećima u državnom vlasništvu te uskladiti okvir za državne potpore s pravnom stečevinom EU-a. Time se poboljšava transparentnost i učinkovitost i pridonosi ujednačavanju uvjeta s privatnim sektorom.

Reforma 1. Donošenje politike državnog vlasništva

Cilj je te reforme donijeti politiku državnog vlasništva koja bi odražavala dugoročne prioritete i prioritete na svim razinama vlasti u pogledu vlasništva poduzeća u državnom vlasništvu. Trijaža poduzeća u državnom vlasništvu obnavlja se u skladu s načelima utvrđenima u politici državnog vlasništva. Rezultat trijaže poduzeća u državnom vlasništvu izrada je popisa poduzeća u državnom vlasništvu koja će ostati u državnom vlasništvu kao strateška, popisa poduzeća u državnom vlasništvu koja će biti predložena za privatizaciju, pri čemu će se u posebnom pododjeljku navesti sva poduzeća u državnom vlasništvu čija je privatizacija privremeno zabranjena zbog izvanrednog stanja te popisa poduzeća u državnom vlasništvu koja će biti likvidirana.

Reforma se sastoji od jednog koraka. Podrazumijeva stupanje na snagu zakonodavstva kojim se uvodi politika državnog vlasništva i objavljivanje trijaže poduzeća u državnom vlasništvu.

Očekuje se da će reforma biti dovršena do četvrtog tromjesečja 2024.

Reforma 2. Poboljšano upravljanje poduzećima u državnom vlasništvu

Cilj je te reforme olakšati prijelaz s državnog unitarnog pravnog oblika poduzeća u komercijalno usmjerenije oblike, poticati učinkovitiji i transparentniji okvir upravljanja za poduzeća u državnom vlasništvu poboljšanjem standarda korporativnog upravljanja i provedbe u glavnim poduzećima u državnom vlasništvu te konsolidirati upravljačke subjekte poduzeća u državnom vlasništvu.

Reforma se sastoji od četiri koraka. Prvo, na snagu stupa novi zakon koji poboljšava korporativno upravljanje poduzećima u državnom vlasništvu uzimajući u obzir smjernice OECD-a², među ostalim definiranjem ovlasti nadzornih odbora poduzeća u državnom vlasništvu. Drugo, imenuju se nadzorni odbori s većinom neovisnih članova u najmanje 15 ključnih poduzeća u državnom vlasništvu. Treće, Ukrajina preoblikuje najmanje 15 ključnih poduzeća u državnom vlasništvu u dionička društva ili društva s ograničenom odgovornošću. Četvrti, nadležna tijela provode načela korporativnog upravljanja u svim konsolidiranim upravljačkim subjektima poduzeća u državnom vlasništvu.

² OECD (2015.), Smjernice OECD-a o korporativnom upravljanju poduzećima u državnom vlasništvu, OECD, Pariz, <https://www.oecd.org/daf/ca/guidelines-corporate-governance-soes.htm>

Očekuje se da će reforma biti dovršena do četvrtog tromjesečja 2027.

Reforma 3. Razdvajanje računa za aktivnosti povezane s obvezama pružanja javne usluge od računa za aktivnosti koje nisu povezane s obvezama pružanja javne usluge u poduzećima u državnom vlasništvu

Cilj je te reforme ojačati jednake uvjete s privatnim sektorom te postići daljnje usklađivanje s pravnom stečevinom EU-a razdvajanjem računa za aktivnosti povezane s obvezama pružanja javne usluge od računa za aktivnosti koje nisu povezane s obvezama pružanja javne usluge.

Reforma se sastoji od tri koraka. Prvo, Ukrajina donosi i objavljuje program u kojem se utvrđuju koraci nužni za obvezno strukturno razdvajanje računa za aktivnosti povezane s obvezama pružanja javne usluge od računa za aktivnosti koje nisu povezane s obvezama pružanja javne usluge za sva poduzeća u državnom vlasništvu koja se bave obvezama javne usluge. Drugo, Ukrajina procjenjuje i, prema potrebi, izmjenjuje zakonodavstvo o obveznom strukturnom razdvajajući računa za aktivnosti povezane s obvezama pružanja javne usluge od računa za aktivnosti koje nisu povezane s obvezama pružanja javne usluge. Treće, Ukrajina objavljuje neovisno revizorsko izvješće o poduzećima u državnom vlasništvu koja su uključena u aktivnosti povezane s obvezama pružanja javne usluge u kojem se, među ostalim, ocjenjuje razdvajanje računa i usklađenost tržišta u pogledu unakrsnog subvencioniranja.

Očekuje se da će reforma biti dovršena do trećeg tromjesečja 2027.

Reforma 4. Poboljšani okvir za kontrolu državnih potpora

Cilj je te reforme ukinuti suspenziju primjene kontrole državnih potpora i uskladiti okvir za kontrolu državnih potpora s okvirom EU-a, što bi podrazumijevalo veću transparentnost državnog financiranja poduzeća u državnom vlasništvu.

Reforma se sastoji od jednog koraka. Podrazumijeva ažuriranje zakonodavstva o državnim potporama, među ostalim u vezi s uslugama od općeg gospodarskog interesa, zajedno s potpunim vraćanjem primjene kontrole državnih potpora od strane Antimonopolskog odbora Ukrajine.

Očekuje se da će reforma biti dovršena do trećeg tromjesečja 2025.

2. Popis koraka i raspored provedbe

Br.	Reforma/ulaganje	Naziv koraka	Rok		Opis koraka
6.1.	Reforma 1. Donošenje politike državnog vlasništva	Donošenje politike državnog vlasništva i trijaže poduzeća u državnom vlasništvu	4. tromjesečje	2024.	<p>Donošenje i objava Odluke Kabineta ministara Ukrajine o odobravanju opće politike državnog vlasništva i „trijaže” poduzeća u državnom vlasništvu. Politika državnog vlasništva usmjerena je na sljedeća glavna područja:</p> <ul style="list-style-type: none"> – navođenje ciljeva javne politike koje poduzeća u državnom vlasništvu moraju ostvariti, – opisivanje uloge države u upravljanju poduzećima u državnom vlasništvu, kako će država provesti politiku vlasništva te uloge i odgovornosti državnih tijela uključenih u provedbu, – definiranje općih razloga zbog kojih poduzeća u državnom vlasništvu trebaju ostati u državnom vlasništvu i redovito preispitivanje tih razloga, – utvrđivanje dugoročnih prioriteta i prioriteta na svim razinama vlasti u pogledu vlasništva poduzeća u državnom vlasništvu, – definiranje politike dividendi, politike primitaka za članove nadzornih odbora i upravitelje. <p>Politika vlasništva omogućuje provedbu reformi korporativnog upravljanja OECD-a u poduzećima koja su operatori distribucijskih sustava kako bi se poboljšalo tržišno natjecanje na tržištima prirodnog plina.</p> <p>Ishodi trijaže poduzeća u državnom vlasništvu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – popis poduzeća u državnom vlasništvu koja će ostati u državnom vlasništvu kao strateška, – popis poduzeća u državnom vlasništvu koja će biti predložena za privatizaciju, pri čemu će se u posebnom pododjeljku navesti sva poduzeća u državnom vlasništvu čija je privatizacija privremeno zabranjena zbog izvanrednog stanja, – popis poduzeća u državnom vlasništvu koja će biti likvidirana.
6.2.	Reforma 2. Poboljšano upravljanje poduzećima u državnom vlasništvu	Stupanje na snagu zakonodavstva o korporativnom upravljanju poduzećima u državnom vlasništvu	2. tromjesečje	2024.	<p>Stupanje na snagu novog zakona o korporativnom upravljanju poduzećima u državnom vlasništvu uzimajući u obzir smjernice OECD-a o korporativnom upravljanju. Zakon je usmjerjen na sljedeća glavna područja:</p> <ul style="list-style-type: none"> – definiranje ovlasti nadzornih odbora poduzeća u državnom vlasništvu za imenovanje i razrješenje glavnih direktora,

					<ul style="list-style-type: none"> – definiranje ovlasti nadzornih odbora poduzeća u državnom vlasništvu za odobravanje dokumenata o strateškim, investicijskim i finansijskim planovima poduzeća u državnom vlasništvu, – određivanje godišnjeg postupka evaluacije za nadzorne odbore poduzeća u državnom vlasništvu.
6.3.	Reforma 2. Poboljšano upravljanje poduzećima u državnom vlasništvu	Imenovanje nadzornih odbora poduzeća u državnom vlasništvu s većinom neovisnih članova	2. trom jese čje	2026.	Vlada nadzorne odbore s većinom neovisnih članova za najmanje 15 poduzeća u državnom vlasništvu imenuje s popisa ključnih poduzeća u državnom vlasništvu koji je odobren protokolarnom odlukom Kabineta ministara. Nadzorni odbori biraju se na temelju ažuriranog sekundarnog zakonodavstva koje uključuje postupke imenovanja.
6.4.	Reforma 2. Poboljšano upravljanje poduzećima u državnom vlasništvu	Korporatizacija ključnih poduzeća u državnom vlasništvu	3. trom jese čje	2026.	Najmanje 15 poduzeća u državnom vlasništvu s popisa ključnih poduzeća u državnom vlasništvu koji je odobren protokolarnom odlukom Kabineta ministara preoblikovano je u dionička društva ili društva s ograničenom odgovornošću.
6.5.	Reforma 2. Poboljšano upravljanje poduzećima u državnom vlasništvu	Podnošenje izvješća iz kojeg proizlazi da se poštuju načela korporativnog upravljanja	4. trom jese čje	2027.	<p>Prvo godišnje izvješće s finansijskim i operativnim rezultatima iz kojeg proizlazi da se poštuju načela korporativnog upravljanja dostavlja se Europskoj komisiji.</p> <p>Prije revizije novi zakon o konsolidiranim upravljačkim subjektima poduzeća u državnom vlasništvu i odgovarajuće sekundarno zakonodavstvo donose se i stupaju na snagu do trećeg tromjesečja 2026.</p> <p>Prije osnivanja konsolidiranih upravljačkih subjekata poduzeća u državnom vlasništvu uvode se i provode sljedeća ključna načela korporativnog upravljanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> – jasno se definiraju uloge Kabineta ministara, Ministarstva financija i Ministarstva gospodarstva te se provodi nadzor Parlamenta, – mandat i opseg konsolidiranih upravljačkih subjekata poduzeća u državnom vlasništvu jasno se definiraju u potpunosti u skladu s politikom državnog vlasništva, – aspekti upravljanja javnim financijama uključuju se u statute konsolidiranih upravljačkih subjekata poduzeća u državnom vlasništvu.

6.6.	Reforma 3. Razdvajanje računa za aktivnosti koje su povezane s obvezom pružanja javne usluge od računa za aktivnosti koje nisu povezane s obvezom pružanja javne usluge u poduzećima u državnom vlasništvu	Donošenje programa za razdvajanje aktivnosti povezanih s obvezama pružanja javne usluge od aktivnosti koje nisu povezane s obvezama pružanja javne usluge	1. trom jese čje	2025.	Donošenje i objavljivanje programa u kojem se utvrđuju koraci za obvezno strukturno razdvajanje aktivnosti povezanih s obvezama pružanja javne usluge od aktivnosti koje nisu povezane s obvezama pružanja javne usluge za sva poduzeća u državnom vlasništvu koja se bave obvezama javne usluge. Program se temelji na utvrđenoj trenutačnoj razini uvođenja potrebnih računovodstvenih pristupa i uključuje operativne korake za razdvajanje računa za poduzeća u različitim fazama provedbe potrebnih promjena. U programu se opisuje kako će se razdvajanje računa za aktivnosti povezane s obvezama pružanja javne usluge od aktivnosti koje nisu povezane s obvezama pružanja javne usluge izvršiti u svim ključnim poduzećima u državnom vlasništvu odobrenima protokolarnom odlukom Kabineta ministara.
6.7.	Reforma 3. Razdvajanje računa za aktivnosti povezane s obvezom pružanja javne usluge od računa za aktivnosti koje nisu povezane s obvezom pružanja javne usluge	Procjena i, ako je potrebno, izmjena i stupanje na snagu zakonodavstva o razdvajanju aktivnosti koje su povezane s obvezom pružanja javne usluge od aktivnosti koje nisu povezane s obvezom pružanja javne usluge	3. trom jese čje	2025.	Procjena i, prema potrebi, izmjena i stupanje na snagu zakonodavstva iz programa donesenog u koraku 6.6. kako bi se osiguralo da se obvezno strukturno razdvajanje računa za aktivnosti koje su povezane s obvezom pružanja javne usluge od računa za aktivnosti koje nisu povezane s obvezom pružanja javne usluge definira i provodi u svim ključnim poduzećima u državnom vlasništvu odobrenima protokolarnom odlukom Kabineta ministara koja se bave obvezama javne usluge.

	usluge u poduzećima u državnom vlasništvu				
6.8.	Reforma 3. Razdvajanje računa za aktivnosti koje su povezane s obvezom pružanja javne usluge od računa za aktivnosti koje nisu povezane s obvezom pružanja javne usluge u poduzećima u državnom vlasništvu	Podnošenje revizorskog izvješća o potvrđivanju razdvajanja aktivnosti povezanih s obvezama pružanja javne usluge od aktivnosti koje nisu povezane s obvezama pružanja javne usluge	3. tromjesečje	2027.	<p>Podnošenje neovisnog revizorskog izvješća koje je pripremilo revizorsko društvo koje je dio međunarodne revizorske mreže i koje, u skladu s nacionalnim zakonodavstvom, ima pravo provesti obveznu reviziju finansijskih izvještaja poduzeća od javnog interesa. To izvješće sadržava detaljnu procjenu sljedećih područja za svako poduzeće u državnom vlasništvu kojem je dodijeljena obveza pružanja javne usluge:</p> <ul style="list-style-type: none"> – provedba razdvajanja računa, – usklađenost s tržištem u slučaju unakrsnog subvencioniranja, – definicija obveza pružanja javne usluge za svako poduzeće u državnom vlasništvu, – troškovi, finansijski tokovi i obveze koje proizlaze iz obveza pružanja javne usluge.
6.9.	Reforma 4. Poboljšani okvir za kontrolu državnih potpora	Stupanje na snagu ažuriranog zakonodavstva o državnim potporama, među ostalim u vezi s uslugama od općeg gospodarskog interesa, zajedno s potpunim vraćanjem primjene kontrole državnih potpora od strane Antimonopolskog odbora Ukrajine.	3. tromjesečje	2025.	Stupanje na snagu ažuriranog zakonodavstva o državnim potporama, među ostalim u vezi s uslugama od općeg gospodarskog interesa, zajedno s potpunim vraćanjem primjene kontrole državnih potpora od strane Antimonopolskog odbora Ukrajine.

C.7. LJUDSKI KAPITAL

1. Opis reformi i ulaganja

Cilj je ovog poglavlja predstaviti reforme koje se smatraju potrebnima kako bi se zaustavilo smanjenje ljudskog kapitala zamijećeno posljednjih godina te postavili temelji za održiv oporavak, obnovu i modernizaciju.

Reforma 1. Unapređeno strukovno obrazovanje

Cilj je te reforme zajamčiti da obrazovanje zadovoljava potrebe tržišta rada i omoguće oporavak zemlje proširenjem institucionalnih kapaciteta obrazovnih ustanova za pružanje formalnog i neformalnog strukovnog obrazovanja te reguliranjem odnosa između ustanova strukovnog obrazovanja i nacionalnih/lokalnih i međunarodnih dionika za održiv razvoj ljudskog kapitala u Ukrajini.

Reforma se sastoji od jednog koraka. Podrazumijeva stupanje na snagu zakona o strukovnom obrazovanju.

Očekuje se da će reforma biti dovršena do drugog tromjesečja 2025.

Reforma 2. Unapređeno predškolsko obrazovanje

Cilj je te reforme osigurati pristup kvalitetnom predškolskom obrazovanju radi veće uključenosti žena s predškolskom djecom na tržište rada.

Reforma se sastoji od jednog koraka. Podrazumijeva stupanje na snagu zakona o predškolskom obrazovanju.

Očekuje se da će reforma biti dovršena do prvog tromjesečja 2025.

Reforma 3. Poboljšani sustav rehabilitacije za osobe s invaliditetom

Cilj je te reforme poboljšati sustav rehabilitacije i omogućiti širu procjenu potreba ljudi s pomoću novog elektroničkog sustava.

Reforma se sastoji od jednog koraka. Podrazumijeva stupanje na snagu zakonodavstva za usklađivanje s međunarodnim standardima za mjerjenje funkciranja, invaliditeta i zdravlja te uvođenje elektroničkog sustava koji sadržava informacije o potrebama pojedinca i automatski nudi usluge u skladu sa specificiranim potrebama.

Očekuje se da će reforma biti dovršena do četvrtog tromjesečja 2026.

Reforma 4. Prijelaz iz vojne službe u civilni život

Cilj je te reforme olakšati prijelaz iz vojne službe u civilni život, uključujući aktivno sudjelovanje u društvenom i gospodarskom životu.

Reforma se sastoji od jednog koraka, tj. stupanje na snagu zakonodavnih mjera za provedbu sustava prijelaza i povezanih usluga.

Očekuje se da će reforma biti dovršena do četvrtog tromjesečja 2025.

Reforma 5. Poboljšanje socijalne infrastrukture i deinstitucionalizacija

Cilj je te reforme pospješiti dobrobit djece, osoba s invaliditetom i starijih osoba u sustavu javne skrbi.

Reforma se sastoji od jednog koraka. Podrazumijeva donošenje dviju strategija za reformu psihoneuroloških ustanova i drugih ustanova za smještaj te deinstitucionalizaciju skrbi za djecu, osobe s invaliditetom i starije osobe.

Očekuje se da će reforma biti dovršena do četvrtog tromjesečja 2024.

Reforma 6. Poboljšano funkcioniranje tržišta rada

Cilj je te reforme pridonijeti boljem funkcioniranju tržišta rada.

Reforma se sastoji od dva koraka. Prvo, donosi se strategija u cilju poboljšanja demografske situacije u Ukrajini do 2040., uključujući smanjenje preuranjene smrtnosti i preokretanje negativnih migracijskih trendova. Drugo, donosi se strategija zapošljavanja stanovništva u kojoj se predlažu mјere za ažuriranje uvjeta na ukrajinskom tržištu rada, kao što su pojednostavljeni pristup tržištu rada i reformirana državna služba za zapošljavanje.

Očekuje se da će reforma biti dovršena do drugog tromjesečja 2026.

Reforma 7. Osiguravanje pristupa stanovanju za osobe kojima je potrebna pomoć

Cilj je te reforme razviti okvir za sustav socijalnog stanovanja.

Reforma se sastoji od dva koraka. Prvo, stupa na snagu zakonodavstvo kojim se utvrđuju ključni prioriteti za ukrajinsku stambenu politiku, kao što su potreba za transparentnošću, pristupačnošću za najranjivije skupine ili uvođenje programa potpore. Drugo, stupa na snagu zakonodavstvo o osnivanju fonda za socijalno stanovanje.

Očekuje se da će reforma biti dovršena do četvrtog tromjesečja 2026.

Reforma 8. Poboljšani sustav socijalne sigurnosti

Cilj je te reforme poboljšati pružanje javnih socijalnih usluga uvođenjem mehanizama za nabavu određenih socijalnih usluga od registriranih pružatelja usluga.

Reforma se sastoji od jednog koraka. Podrazumijeva donošenje odluke o reformi sustava socijalne nabave za socijalne usluge, izmjeni modela financiranja u model nabave socijalnih usluga usmjeren na rezultate i poticanju pružanja socijalnih usluga koje zajednica obično ne financira.

Očekuje se da će reforma biti dovršena do drugog tromjesečja 2025.

Reforma 9. Poboljšani kulturni razvoj

Cilj je te reforme promicati ukrajinsku kulturnu baštinu.

Reforma se sastoji od jednog koraka. Podrazumijeva donošenje strategije kojom se utvrđuju prioritetni ciljevi kao što su poboljšanje kvalitete i dostupnosti ukrajinske kulturne ponude, kao i izgradnja kapaciteta ukrajinskih kulturnih institucija.

Očekuje se da će reforma biti dovršena do prvog tromjesečja 2025.

Ulaganje 1. Ulaganja u obrazovanje

Cilj je tog ulaganja poboljšati pristup sigurnom i kvalitetnom javnom obrazovanju.

Ulaganje se sastoji od dva koraka. Prvo, podrazumijeva izdvajanje najmanje 300 milijuna EUR u tekućim cijenama (u ekvivalentu UAH) za poboljšanje pristupa sigurnom i kvalitetnom obrazovanju za 2024. i 2025. Drugo, podrazumijeva izdvajanje najmanje 650 milijuna EUR (u ekvivalentu UAH) za poboljšanje pristupa sigurnom i kvalitetnom obrazovanju za 2024., 2025., 2026. i 2027.

Očekuje se da će ulaganje biti dovršeno do četvrtog tromjesečja 2027.

Ulaganje 2. Ulaganja u zdravstvenu skrb

Cilj je tog ulaganja poboljšati ukrajinski sustav javnog zdravstva.

Ulaganje se sastoji od dva koraka. Prvo, podrazumijeva izdvajanje najmanje 200 milijuna EUR u tekućim cijenama (u ekvivalentu UAH) za poboljšanje zdravstvene infrastrukture i ustanova, digitalizaciju zdravstvenih usluga i nabavu opreme za medicinsku analizu, kirurgiju i skrb za pacijente za 2024. i 2025. Drugo, podrazumijeva izdvajanje najmanje 400 milijuna EUR (u ekvivalentu UAH) za poboljšanje zdravstvene infrastrukture i ustanova, digitalizaciju zdravstvenih usluga i nabavu opreme za medicinsku analizu, kirurgiju i skrb za pacijente za 2024., 2025., 2026. i 2027.

Očekuje se da će ulaganje biti dovršeno do četvrtog tromjesečja 2027.

Ulaganje 3. Ulaganja u socijalnu infrastrukturu

Cilj je tog ulaganja ojačati ukrajinsku socijalnu infrastrukturu.

Ulaganje se sastoji od jednog koraka. Podrazumijeva izdvajanje najmanje 350 milijuna EUR u tekućim cijenama (u ekvivalentu UAH) za obnovu i izgradnju (nova izgradnja, rekonstrukcija, remont, obnova) oštećene/uništene socijalne infrastrukture.

Očekuje se da će ulaganje biti dovršeno do četvrtog tromjesečja 2027.

Ulaganje 4. Ulaganja u naknadu štete za oštećene ili uništene stambene objekte

Cilj je tog ulaganja poboljšati pristup cjenovno pristupačnom stanovanju te poboljšati kvalitetu i pristupačnost stambenih objekata.

Ulaganje se sastoji od jednog koraka. Podrazumijeva izdvajanje najmanje 600 milijuna EUR u tekućim cijenama (u ekvivalentu UAH) za naknade isplaćene osobama čiji su stambeni objekti oštećeni ili uništeni kao posljedica ruskog agresivnog rata.

Očekuje se da će ulaganje biti dovršeno do četvrtog tromjesečja 2027.

Ulaganje 5. Ulaganja za osiguravanje smještaja ranjivim skupinama stanovništva

Cilj je tog ulaganja poboljšati pristup cjenovno pristupačnom stanovanju te poboljšati kvalitetu i pristupačnost stambenih objekata, s posebnim naglaskom na veterane, osobe s invaliditetom, članove njihovih obitelji i interno raseljene osobe.

Ulaganje se sastoji od dva koraka. Prvo, podrazumijeva izdvajanje najmanje 200 milijuna EUR u tekućim cijenama (u ekvivalentu UAH) za smještaj osoba s invaliditetom iz skupina I. i II. za 2024. i 2025. Drugo, podrazumijeva izdvajanje najmanje 450 milijuna EUR (u ekvivalentu UAH) za smještaj osoba s invaliditetom iz skupina I. i II. za 2024., 2025., 2026. i 2027.

Očekuje se da će ulaganje biti dovršeno do četvrtog tromjesečja 2027.

2. Popis koraka i raspored provedbe

Br.	Reforma/ulaganje	Naziv koraka	Rok	Opis koraka
7.1.	Reforma 1. Unapređeno strukovno obrazovanje	Stupanje na snagu zakonodavstva o strukovnom obrazovanju	2. tromjesečje	2025. Stupanje na snagu ukrajinskog Zakona o strukovnom obrazovanju. Zakon je usmjeren na sljedeća glavna područja: <ul style="list-style-type: none"> – definiranje poštenih pravila za funkcioniranje obrazovnih ustanova na tržištu obrazovnih usluga u području strukovnog obrazovanja, – proširenje institucionalnih kapaciteta obrazovnih ustanova za pružanje formalnog i neformalnog strukovnog obrazovanja, – jasno definiranje odnosa između ustanova strukovnog obrazovanja te nacionalnih/lokalnih i međunarodnih dionika za održiv razvoj ljudskog kapitala u Ukrajini.
7.2.	Reforma 2. Unapređeno predškolsko obrazovanje	Stupanje na snagu zakonodavstva o predškolskom obrazovanju	1. tromjesečje	2025. Stupanje na snagu ukrajinskog Zakona o predškolskom obrazovanju u skladu s Preporukom Vijeća od 22. svibnja 2019. o visokokvalitetnim sustavima ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja. Zakon je usmjeren na sljedeća glavna područja: <ul style="list-style-type: none"> – jamčenje pristupa predškolskom obrazovanju za djecu rane i predškolske dobi, – definiranje poštenih pravila za funkcioniranje obrazovnih ustanova na tržištu obrazovnih usluga u području predškolskog obrazovanja, – dostojanstveni uvjeti rada za zaposlenike u području predškolskog obrazovanja, – pravila za funkcioniranje fleksibilne i učinkovite mreže pružatelja predškolskog obrazovanja.
7.3.	Reforma 3. Poboljšani sustav rehabilitacije za osobe s invaliditetom	Stupanje na snagu zakonodavstva o rehabilitaciji za osobe s invaliditetom	4. tromjesečje	2026. Stupanje na snagu ukrajinskog Zakona o izmjenama ukrajinskog Zakona o rehabilitaciji osoba s invaliditetom u Ukrajini. Zakon je usmjeren na sljedeća glavna područja: <ul style="list-style-type: none"> – primjena međunarodne klasifikacije funkcioniranja, invaliditeta i zdravlja, – uvođenje elektroničkog sustava koji sadržava informacije o potrebama pojedinca i automatski nudi usluge u skladu sa specificiranim potrebama (socijalnim, medicinskim i drugim).

7.4.	Reforma 4. Prijelaz iz vojne službe u civilni život	Stupanje na snagu zakonodavstva o sustavu izmjena za provedbu sustava prijelaza iz vojne službe u civilni život	4. tromjesečje	2025.	Stupanje na snagu ukrajinskog Zakona o izmjeni određenih ukrajinskih zakonodavnih akata o uvođenju sustava prijelaza iz vojne službe u civilni život i donošenje odluka Kabineta ministara Ukrajine o odobrenju postupaka i općih uvjeta za pružanje usluga sudionicima sustava prijelaza. Zakonodavni akti usmjereni su na sljedeća glavna područja: <ul style="list-style-type: none"> – rehabilitacija i zdravstvena skrb, uključujući psihološku pomoć, – programi osposobljavanja, prekvalifikacije i stručnog usavršavanja, – uvjeti nužni za zapošljavanje veterana kao zasebne kategorije, – mjere za potporu veteranskim poduzećima.
7.5.	Reforma 5. Poboljšanje socijalne infrastrukture i deinstitucionalizacija	Donošenje strategije za reformu psihoneuroloških i drugih ustanova za smještaj te deinstitucionalizaciju skrbi za osobe s invaliditetom i starije osobe i strategije za osiguravanje prava svakog djeteta u Ukrajini na rast u obiteljskom okruženju za razdoblje 2024. – 2028.	4. tromjesečje	2024.	Donošenje Odluke Kabineta ministara o odobrenju strategije za reformu psihoneuroloških i drugih ustanova za smještaj te deinstitucionalizaciju skrbi za osobe s invaliditetom i starije osobe i Odluke Kabineta ministara o odobrenju strategije za osiguravanje prava svakog djeteta u Ukrajini na rast u obiteljskom okruženju za razdoblje 2024. – 2028. Strategije su usmjerene na sljedeća glavna područja: <ul style="list-style-type: none"> – razvoj socijalnih usluga za potporu obiteljima s djecom, osobama s invaliditetom i starijim osobama u samostalnom životu u zajednici i sprečavanje institucionalizacije, – razvoj usluga potpomognutog života za osobe s invaliditetom i starije osobe kojima je potrebna dodatna pomoć, – pružanje obiteljskog odgoja (npr. udomiteljska skrb, skrbništvo i posvojenje) za djecu bez roditeljske skrbi.
7.6.	Reforma 6. Poboljšano funkcioniranje tržišta rada	Donošenje strategije demografskog razvoja za razdoblje do 2040.	3. tromjesečje	2024.	Donošenje Odluke Kabineta ministara Ukrajine o odobrenju ukrajinske demografske strategije za razdoblje do 2040. Strategija je usmjerena na sljedeća glavna područja: <ul style="list-style-type: none"> – poboljšanje situacije u području plodnosti, – smanjenje preuranjene smrtnosti, posebno kod radno sposobnih muškaraca, – preokretanje negativnih migracijskih trendova omogućivanjem povratka prisilnih migranata, privlačenjem predstavnika ukrajinske dijaspore u Ukrajinu itd.,

					<ul style="list-style-type: none"> – promicanje aktivne dugovječnosti, – uspostava infrastrukture i preduvjeta za sigurnost radi poboljšanja demografske situacije.
7.7.	Reforma 6. Poboljšano funkcioniranje tržišta rada	Donošenje strategije za zapošljavanje stanovništva	2. tromj esečj e	2026.	<p>Donošenje Odluke Kabineta ministara Ukrajine o odobrenju strategije za zapošljavanje stanovništva. Strategija je usmjerena na sljedeća glavna područja:</p> <ul style="list-style-type: none"> – stvaranje povoljnih uvjeta za zapošljavanje, zahvaljujući posebice poduzetništvu i s posebnim naglaskom na žene, – jednostavniji pristup tržištu rada, – prekvalifikacija, – reforma državne službe za zapošljavanje, – reforma predviđanja kretanja na tržištu rada, – poticaji za privlačenje stranih talenata na ukrajinsko tržište rada, stranih poduzetnika, visokokvalificiranog osoblja, radnika i studenata.
7.8.	Reforma 7. Osiguravanje pristupa stanovanju za osobe kojima je potrebna pomoć	Stupanje na snagu zakonodavstva o osnovnim načelima stambene politike	4. tromj esečj e	2025.	<p>Stupanje na snagu ukrajinskog Zakona o osnovnim načelima stambene politike. Zakon je usmjeren na sljedeća glavna područja:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pristupačnost stambenih objekata za najranjivije kategorije građana, što bi trebalo postati glavno načelo u osiguravanju smještaja, – uspostava različitih mehanizama potpore za građane s različitim finansijskim mogućnostima i utvrđivanje kriterija za pristup potpori, – reguliranje pravne osnove za uvođenje najma jedinica za zajedničko stanovanje i najma jedinica za zajedničko stanovanje uz pravo kupnje, – uvođenje transparentnog sustava za upis stambenih potreba građana kako bi se osigurao brz odgovor na lokalnoj razini, – izrada transparentnog okvira za praćenje koje provodi javnost, civilno društvo i međunarodna zajednica.
7.9.	Reforma 7. Osiguravanje pristupa stanovanju za	Stupanje na snagu zakonodavstva o fondu za socijalno stanovanje	4. tromj esečj e	2026.	<p>Stupanje na snagu ukrajinskog Zakona o izmjenama ukrajinskog Zakona o fondu za socijalno stanovanje (ili nove verzije tog zakona). Zakon je usmjeren na sljedeća glavna područja:</p> <ul style="list-style-type: none"> – uspostava institucijskog okvira kako bi se osigurala dosta ponuda projekata socijalnog stanovanja,

	osobe kojima je potrebna pomoć				<ul style="list-style-type: none"> – uvođenje transparentnog sustava za praćenje potreba građana kako bi se osigurao brz odgovor na lokalnoj razini, – izrada transparentnog okvira za praćenje koje provodi javnost, civilno društvo i međunarodna zajednica, – poboljšanje kapaciteta institucijskog okvira kako bi se osigurala dosta ponuda projekata socijalnog stanovanja, – unapređenje pravila za uspostavu i ponudu socijalnog stanovanja, uključujući usklađenost s normama u pogledu energetske učinkovitosti, sigurnosti i drugih aspekata.
7.10.	Reforma 8. Poboljšani sustav socijalne sigurnosti	Donošenje odluke o pružanju socijalnih usluga	2. tromjesečje	2025.	<p>Donošenje Odluke Kabineta ministara Ukrajine o kupnji socijalnih usluga na trošak državnog proračuna. Odluka je fiskalno neutralna, ni na koji način ne utječe na održivost duga Ukrajine te je usmjerena na sljedeća glavna područja:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prijelaz s finansijskih institucija na model kupnje socijalnih usluga usmjeren na rezultate, – uvođenje mehanizma kupnje određenih socijalnih usluga od registriranih javnih i privatnih pružatelja socijalnih usluga na temelju utvrđenih standarda i kriterija za pružatelje socijalnih usluga.
7.11.	Reforma 9. Poboljšani kulturni razvoj	Donošenje strategije za razvoj ukrajinske kulture	1. tromjesečje	2025.	<p>Donošenje Odluke Kabineta ministara o odobrenju strategije za razvoj ukrajinske kulture. Strategija je usmjerena na sljedeća glavna područja:</p> <ul style="list-style-type: none"> – očuvanje, zaštita i promicanje kulturne baštine i imovine ukrajinskog naroda kao sastavnog dijela zajedničkog europskog kulturnog prostora, očuvanje nacionalnog sjećanja, – pružanje visokokvalitetnih i pristupačnih kulturnih usluga i prilika za kreativno osobno samostvarenje, – izgradnja kapaciteta ukrajinskih kulturnih institucija kako bi se poboljšala pristupačnost, razmijenili primjeri najbolje prakse u sudjelovanju u kulturnim aktivnostima i ojačali međunarodni kulturni odnosi, – potpora kreativnom sektoru kao pokretaču socijalnih inovacija i zapošljavanja, jačanje institucionalnih kapaciteta kreativnog sektora.

7.12.	Ulaganje 1. Ulaganja u obrazovanje	Ulaganja od najmanje 300 milijuna EUR u obrazovanje	2. tromjesečje	2026.	Privremeno izvješće vlade (ili izvješće Državne riznice) iz kojeg proizlazi da je iz državnih proračuna za 2024. i 2025. opća država za regionalnu i lokalnu razinu (kao dio pokazatelja 9.7.) posebno izdvojila najmanje 300 milijuna EUR (u ekvivalentu UAH) za poboljšanje pristupa sigurnom i kvalitetnom obrazovanju, uključujući predškolsko obrazovanje, u skladu s novim zakonodavstvom o predškolskom obrazovanju, među ostalim za: <ul style="list-style-type: none"> – skloništa i sigurne uvjete u obrazovnim ustanovama, – školske autobuse, – suvremene metode poučavanja, uključujući digitalizaciju, – materijale i opremu za obrazovne ustanove, – kvalitetnu prehranu, – nove centre za strukovno obrazovanje i osposobljavanje koji se temelje na tržišnoj potražnji za kvalificiranom radnom snagom i poštju standarde za učinkovito strukovno obrazovanje i osposobljavanje, u skladu s novim zakonodavstvom o strukovnom obrazovanju.
7.13.	Ulaganje 1. Ulaganja u obrazovanje	Ulaganja od najmanje 650 milijuna EUR u obrazovanje	4. tromjesečje	2027.	Konačno izvješće vlade (ili izvješće Državne riznice) iz kojeg proizlazi da je iz državnih proračuna za 2024., 2025., 2026. i 2027. opća država za regionalnu i lokalnu razinu (kao dio pokazatelja 9.8.) posebno izdvojila najmanje 650 milijuna EUR (u ekvivalentu UAH) za poboljšanje pristupa sigurnom i kvalitetnom obrazovanju, uključujući predškolsko obrazovanje, u skladu s novim zakonodavstvom o predškolskom obrazovanju, među ostalim za: <ul style="list-style-type: none"> – skloništa i sigurne uvjete u obrazovnim ustanovama, – školske autobuse, – suvremene metode poučavanja, uključujući digitalizaciju, – materijale i opremu za obrazovne ustanove, – kvalitetnu prehranu, – nove centre za strukovno obrazovanje i osposobljavanje koji se temelje na tržišnoj potražnji za kvalificiranom radnom snagom i poštju standarde za učinkovito strukovno obrazovanje i osposobljavanje, u skladu s novim zakonodavstvom o strukovnom obrazovanju.

7.14.	Ulaganje 2. Ulaganja u zdravstvenu skrb	Ulaganja od najmanje 200 milijuna EUR u zdravstvenu skrb	2. tromjesečje	2026.	Privremeno izvješće vlade (ili izvješće Državne riznice) iz kojeg proizlazi da je iz državnih proračuna za 2024. i 2025. opća država izdvojila najmanje 200 milijuna EUR (u ekvivalentu UAH), od kojih je dio predviđen za regionalnu razinu (kao dio pokazatelja 9.7.), za poboljšanje zdravstvene skrbi, među ostalim za: <ul style="list-style-type: none"> – laboratorijsku opremu za mikrobiološke, kemijske i fizikalne analize, – skloništa i sigurnosne mjere za zdravstvene ustanove, – bolničku opremu za medicinske analize, kirurgiju i skrb za pacijente, – zdravstvenu infrastrukturu i ustanove, – IT sustave, baze podataka, elektroničku evidenciju pacijenata, informacije i referentne usluge za veću učinkovitost i djelotvornost zdravstvenih usluga.
7.15.	Ulaganje 2. Ulaganja u zdravstvenu skrb	Ulaganja od najmanje 400 milijuna EUR u zdravstvenu skrb	4. tromjesečje	2027.	Konačno izvješće vlade (ili izvješće Državne riznice) iz kojeg proizlazi da je iz državnih proračuna za 2024., 2025., 2026. i 2027. opća država izdvojila najmanje 400 milijuna EUR (u ekvivalentu UAH), od kojih je dio predviđen za regionalnu razinu (kao dio pokazatelja 9.8.), za poboljšanje zdravstvene skrbi, među ostalim za: <ul style="list-style-type: none"> – laboratorijsku opremu za mikrobiološke, kemijske i fizikalne analize, – skloništa i sigurnosne mjere za zdravstvene ustanove, – bolničku opremu za medicinske analize, kirurgiju i skrb za pacijente, – zdravstvenu infrastrukturu i ustanove, – IT sustave, baze podataka, elektroničku evidenciju pacijenata, informacije i referentne usluge za veću učinkovitost i djelotvornost zdravstvenih usluga.
7.16.	Ulaganje 3. Ulaganja u socijalnu infrastrukturu	Ulaganja od najmanje 350 milijuna EUR u socijalnu infrastrukturu	4. tromjesečje	2027.	Konačno izvješće vlade (ili izvješće Državne riznice) iz kojeg proizlazi da je iz državnih proračuna za 2026. i 2027. opća država izdvojila najmanje 350 milijuna EUR (u ekvivalentu UAH) za obnovu i izgradnju (nova izgradnja, rekonstrukcija, remont, obnova) oštećene/uništene socijalne infrastrukture, od kojih je dio predviđen za regionalnu razinu (kao dio pokazatelja 9.8.), kako bi se uklonile socijalne, gospodarske i ekološke posljedice oružane agresije Ruske Federacije na Ukrajinu, posebno na regionalnoj razini.

7.17.	Ulaganje 4. Ulaganja u naknadu štete za oštećene ili uništene stambene objekte	Ulaganja u iznosu od najmanje 600 milijuna EUR za financijske naknade za oštećene stambene objekte	4. tromjesečje	2027.	Konačno izvješće vlade (ili izvješće Državne riznice) iz kojeg proizlazi da je iz državnih proračuna za 2026. i 2027. opća država na temelju provjerenih podataka iz državnog registra oštećene i uništene imovine izdvojila najmanje 600 milijuna EUR (u ekvivalentu UAH) za naknade isplaćene osobama čiji su stambeni objekti oštećeni ili uništeni kao posljedica sukoba, terorističkih djela i sabotaže uzrokovane vojnom agresijom Ruske Federacije.
7.18.	Ulaganje 5. Ulaganja za osiguravanje smještaja ranjivim skupinama stanovništva	Ulaganja u iznosu od najmanje 200 milijuna EUR za smještaj veterana s invaliditetom iz skupina I. i II., članova obitelji preminulih veterana i interna raseljenih osoba	2. tromjesečje	2026.	Privremeno izvješće vlade (ili izvješće Državne riznice) iz kojeg proizlazi da je iz državnih proračuna za 2024. i 2025. opća država izdvojila najmanje 200 milijuna EUR (u ekvivalentu UAH) za osiguravanje smještaja: – osobama s invaliditetom iz skupina I. i II. koje su branile neovisnost, suverenitet i teritorijalnu cjelovitost Ukrajine, – članovima obitelji preminulih branitelja, – internu raseljenim osobama koje su branile neovisnost, suverenitet i teritorijalnu cjelovitost Ukrajine i članovima njihovih obitelji.
7.19.	Ulaganje 5. Ulaganja za osiguravanje smještaja ranjivim skupinama stanovništva	Ulaganja u iznosu od najmanje 450 milijuna EUR za smještaj veterana s invaliditetom iz skupina I. i II., članova obitelji preminulih veterana i interna raseljenih osoba	4. tromjesečje	2027.	Konačno izvješće vlade (ili izvješće Državne riznice) iz kojeg proizlazi da je iz državnih proračuna za 2024., 2025., 2026. i 2027. opća država izdvojila najmanje 450 milijuna EUR (u ekvivalentu UAH) za osiguravanje smještaja: – osobama s invaliditetom iz skupina I. i II. koje su branile neovisnost, suverenitet i teritorijalnu cjelovitost Ukrajine, – članovima obitelji preminulih branitelja, – internu raseljenim osobama koje su branile neovisnost, suverenitet i teritorijalnu cjelovitost Ukrajine i članovima njihovih obitelji.

C.8. POSLOVNO OKRUŽENJE

1. Opis reformi i ulaganja

Cilj je ovog poglavlja poboljšati poslovno okruženje u Ukrajini, prepoznajući ulogu privatnog sektora u održivom oporavku zemlje. Reforme iz ovog poglavlja usmjerene su na smanjenje troškova poslovanja, među ostalim smanjenjem birokracije, povećanjem digitalizacije i olakšavanjem pristupa financiranju.

Reforma 1. Poboljšano regulatorno okruženje

Cilj je te reforme poboljšati regulatorno okruženje ukidanjem propisa koji se preklapaju te pojednostavljenjem i digitalizacijom administrativnih postupaka.

Reforma se sastoji od dva koraka. Prvo, donosi se akcijski plan za optimizaciju i digitalizaciju regulacije gospodarskih djelatnosti u različitim sektorima. Drugo, stupa na snagu zakonodavstvo o deregulaciji i pojednostavljenju uvjeta poslovanja.

Očekuje se da će reforma biti dovršena do trećeg tromjesečja 2025.

Reforma 2. Reforma Ureda za gospodarsku sigurnost

Cilj je te reforme ponovno pokrenuti i obnoviti Ured za gospodarsku sigurnost predviđanjem jasnijeg mandata i otvorenog, transparentnog i konkurentnog postupka odabira upravitelja i osoblja.

Reforma se sastoji od jednog koraka. Podrazumijeva stupanje na snagu novog zakonodavstva o uspostavi otvorenog, transparentnog i konkurentnog postupka odabira upravitelja i osoblja (koji se temelji na zaslugama), strože zahtjeve za povjerenstvo za odabir, sustav ugovora za zaposlenike, jasnu definiciju područja primjene i mandata te mehanizam potvrđivanja osoblja.

Očekuje se da će reforma biti dovršena do drugog tromjesečja 2024.

Reforma 3. Pristup financiranju i tržištima

Cilj je te reforme pomoći privatnom sektoru različitim alatima.

Reforma se sastoji od dva koraka. Prvo, Ukrajina donosi Strategiju za mala i srednja poduzeća (MSP-ove) i akcijski plan za njezinu provedbu radi boljeg pristupa tržištima, financiranju i drugim resursima te dostupnosti znanja za MSP-ove. Drugo, stupaju na snagu zakonodavne izmjene o pojednostavljenju pristupa komunalnim mrežama.

Očekuje se da će reforma biti dovršena do prvog tromjesečja 2026.

Reforma 4. Poboljšana javna nabava

Cilj je te reforme ojačati ukrajinski sustav javne nabave zakonodavnim okvirom koji je usklađen s pravnom stečevinom EU-a.

Reforma se sastoji od jednog koraka. Podrazumijeva usklađivanje zakonodavstva o javnoj nabavi s pravnom stečevinom EU-a, pri čemu je glavni fokus na klasičnim direktivama o javnoj nabavi i komunalnim uslugama, koncesijama i javno-privatnim partnerstvima te na poboljšanju sustava e-nabave.

Očekuje se da će reforma biti dovršena do trećeg tromjesečja 2027.

Reforma 5. Usklađivanje zakonodavstva i normi s EU-om

Cilj je te reforme nastaviti s mjerama nadzora tržišta i olakšati donošenje normi i standarda EU-a u Ukrajini, posebice u području industrijskih proizvoda.

Reforma se sastoji od dva koraka. Prvo, donosi se zakonodavstvo o nastavku mjera nadzora tržišta i kontroli neprehrambenih proizvoda. Drugo, uskladene norme za tri skupine industrijskih proizvoda (strojevi, elektromagnetska kompatibilnost opreme, niskonaponska električna oprema) prenose se u nacionalne norme.

Očekuje se da će reforma biti dovršena do trećeg tromjesečja 2025.

Reforma 6. Rješavanje problema kašnjenja u plaćanju

Cilj je te reforme osigurati da kašnjenje u plaćanju ne ometa poslovne aktivnosti.

Reforma se sastoji od jednog koraka. Podrazumijeva usklađivanje mjerodavnog zakonodavstva s Direktivom 2011/7/EU (takozvana „Direktiva EU-a o kašnjenju u plaćanju”).

Očekuje se da će reforma biti dovršena do četvrtog tromjesečja 2027.

Ulaganje 1. Ulaganja u finansijsku potporu za mikropoduzeća i MSP-ove

Cilj je tog ulaganja osigurati poduzetnicima pristup financiranju.

Ulaganje se sastoji od dva koraka. Prvo, podrazumijeva izdvajanje najmanje 800 milijuna EUR u tekućim cijenama (u ekvivalentu UAH) kako bi se mikropoduzećima, MSP-ovima te posebice malim i srednjim prerađivačkim poduzećima omogućio bolji pristup finansijskoj potpori za 2024. i 2025., što može uključivati i kreditiranje poduzeća i bespovratna sredstva koja će se dodjeljivati na temelju transparentnih kriterija. Drugo, podrazumijeva izdvajanje najmanje 1,750 milijardi EUR u tekućim cijenama (u ekvivalentu UAH) u istu svrhu za 2024., 2025., 2026. i 2027.

Očekuje se da će ulaganje biti dovršeno do četvrtog tromjesečja 2027.

2. Popis koraka i raspored provedbe

Br.	Reforma/ulaganje	Naziv koraka	Rok		Opis koraka
8.1.	Reforma 1. Poboljšano regulatorno okruženje	Donošenje akcijskog plana za deregulaciju	3. trojmesecije	2024.	Donošenje Odluke Kabineta ministara Ukrajine o odobrenju akcijskog plana za deregulaciju. Akcijski plan usmjeren je na sljedeća glavna područja: – smanjenje količine propisa o pristupu tržištu i njihova digitalizacija, – promjena kaznenog i represivnog modela državnog nadzora (kontrole) u preventivni (pristup usmjeren na rizik), – smanjenje broja nadzornih i kontrolnih funkcija.
8.2.	Reforma 1. Poboljšano regulatorno okruženje	Stupanje na snagu zakonodavstva u skladu s akcijskim planom za deregulaciju u određenim sektorima	3. trojmesecije	2025.	Stupanje na snagu zakonodavstva o deregulaciji i pojednostavljenju uvjeta poslovanja. Zakonodavstvo je usmjereno na sljedeća glavna područja: – digitalizacija postupaka izdavanja dozvola i licencija provedbom eksperimentalnog projekta o uvođenju jedinstvenog državnog elektroničkog sustava dozvola, – smanjenje broja inspekcija poslovanja uvođenjem dobrovoljnog osiguranja i revizije, – rješavanje pitanja pravnog sljedništva dozvola i licencija u slučaju promjene organizacijskog i pravnog oblika poslovnog subjekta.
8.3.	Reforma 2. Reforma Ureda za gospodarsku sigurnost Ukrajine	Stupanje na snagu zakona o reviziji pravne osnove Ureda za gospodarsku sigurnost Ukrajine	2. trojmesecije	2024.	Stupanje na snagu zakona o reviziji pravne osnove za obavljanje aktivnosti Ureda za gospodarsku sigurnost Ukrajine Novo zakonodavstvo usmjereno je na sljedeća glavna područja: – razvoj otvorenog, transparentnog i konkurentnog postupka odabira upravitelja i osoblja te zakonom definiranog postupka odabira novog voditelja koji se temelji na zaslugama, – stroži zahtjevi za povjerenstvo za odabir, – uvođenje sustava ugovora za zaposlenike, – definiranje jasnijeg područja primjene i mandata, – razvoj mehanizma za potvrđivanje osoblja.
8.4.	Reforma 3. Pristup financiranju i tržištima	Donošenje strategije za mala i srednja poduzeća (MSP-ove) i akcijskog plana za njezinu provedbu	2. trojmesecije	2025.	Donošenje Odluke Kabineta ministara Ukrajine o odobrenju strategije za MSP-ove i akcijskog plana za njezinu provedbu. Strategija je usmjerena na sljedeća glavna područja: – pristup tržištima, – pristup financiranju i drugim resursima, – pristup znanju.

8.5.	Reforma 3. Pristup financiranju i tržištima	Stupanje na snagu zakonodavstva o pojednostavljenju pristupa nepokretnoj imovini za vanjske inženjerske mreže i poboljšanje propisa u području prijevoza cjevovodima	1. tro mj es eć e	2026.	Stupanje na snagu Zakona o izmjenama zakonodavnih akata o pojednostavljenju pristupa nepokretnoj imovini za vanjske inženjerske mreže i poboljšanje propisa u području prijevoza cjevovodima. Zakon je usmjeren na sljedeća glavna područja: – otvoreni pristup informacijama o vanjskim inženjerskim mrežama putem javnih elektroničkih registara, ako to dopušta sigurnosna situacija, što će se utvrditi u relevantnim odredbama izmjena zakona, te jedinstveni postupak za povezivanje s vanjskim inženjerskim mrežama, – uključivanje informacija o vanjskim inženjerskim mrežama u javne elektroničke registre državnog vlasništva, ako to dopušta sigurnosna situacija, što će se utvrditi u relevantnim odredbama izmjena zakona, – uključivanje informacija o zonama zaštite vanjskih inženjerskih mreža u javne elektroničke registre državnog vlasništva.
8.6.	Reforma 4. Poboljšana javna nabava	Stupanje na snagu zakonodavstva o usklađivanju zakonodavstva u području javne nabave s pravnom stečevinom EU-a.	3. tro mj es eć e	2027.	Stupanje na snagu ukrajinskih zakona o usklađivanju zakonodavstva u području javne nabave s pravnom stečevinom EU-a. Ti su zakoni usmjereni na sljedeća glavna područja: – daljnje usklađivanje nacionalnog zakonodavstva s klasičnim direktivama o javnoj nabavi i komunalnim uslugama, posebice u pogledu materijalnog područja primjene Zakona o javnoj nabavi i njegovih izuzeća, određivanje granica primjene propisa o javnoj nabavi koja nije izravno povezana s vojnim potrebama stranke u području sigurnosti i obrane, – daljnje usklađivanje nacionalnog zakonodavstva o koncesijama i javno-privatnim partnerstvima s pravnom stečevinom EU-a, – poboljšanje sustava e-nabave, što uključuje razvoj e-ugovaranja u sustavu Prozorro i operativnu interoperabilnost sa sustavom DREAM i drugim državnim IT sustavima, ako je primjenjivo.
8.7.	Reforma 5. Usklađivanje zakonodavstva i normi s EU-om	Donošenje odluke o nastavku mjera nadzora tržišta i kontroli neprehrambenih proizvoda, uključujući inspekciju sigurnosti proizvoda	4. tro mj es eć e	2024.	Donošenje Odluke Kabineta ministara Ukrajine o izmjenama Odluke br. 303 od 13. ožujka 2022. o ukidanju mjera državnog nadzora (kontrole) i državnog nadzora tržišta u slučaju izvanrednog stanja u pogledu isključenja državnog nadzora tržišta iz njezina područja primjene i o stavljanju izvan snage Odluke br. 550 od 3. svibnja 2022. o ukidanju državne kontrole neprehrambenih proizvoda u slučaju izvanrednog stanja kako bi se nastavile provoditi mjere nadzora tržišta i kontrola neprehrambenih proizvoda, uključujući inspekcije sigurnosti proizvoda

8.8.	Reforma 5. Usklađivanje zakonodavstva i normi s EU-om	Donošenje usklađenih normi za tri skupine industrijskih proizvoda	3. tro mj es eč e	2025.	Usklađene norme za tri skupine industrijskih proizvoda (strojevi, elektromagnetska kompatibilnost opreme, niskonaponska električna oprema) donose se kao nacionalne norme metodom prenošenja.
8.9.	Reforma 6. Rješavanje problema kašnjenja u plaćanju	Stupanje na snagu zakonodavstva za rješavanje problema kašnjenja u plaćanju	4. tro mj es eč e	2027.	Stupanje na snagu izmjena zakonodavstva usklađenih s odredbama Direktive 2011/7/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o borbi protiv kašnjenja u plaćanju u poslovnim transakcijama (preinačena)
8.10.	Ulaganje 1. Ulaganja u finansijsku potporu za mikropoduzeća i MSP-ove	Ulaganje u iznosu od najmanje 800 milijuna EUR za finansijsku potporu za mikropoduzeća, MSP-ove te mala i srednja prerađivačka poduzeća	2. tro mj es eč e	2026.	Privremeno izvješće vlade (ili izvješće Državne riznice) iz kojeg proizlazi da je iz državnih proračuna za 2024. i 2025. opća država izdvojila najmanje 800 milijuna EUR (u ekvivalentu UAH) za finansijsku potporu za mikropoduzeća, MSP-ove te posebice mala i srednja prerađivačka poduzeća, u skladu s novom strategijom i akcijskim planom za MSP-ove kad budu doneseni i ako budu relevantni, koja može uključivati i kreditiranje poduzeća i bespovratna sredstva koja će se dodjeljivati na temelju transparentnih kriterija. Kreditiranje poduzeća usmjerava se preko finansijskih posrednika. Bespovratna sredstva usmjeravaju se preko namjenskih subjekata s primjerenim resursima i kapacitetima te preko finansijskih posrednika.
8.11.	Ulaganje 1. Ulaganja u finansijsku potporu za mikropoduzeća i MSP-ove	Ulaganje u iznosu od najmanje 1,750 milijardi EUR za finansijsku potporu za mikropoduzeća, MSP-ove te mala i srednja prerađivačka poduzeća	4. tro mj es eč e	2027.	Izvješće vlade (ili izvješće Državne riznice) iz kojeg proizlazi da je iz državnih proračuna za 2024., 2025., 2026. i 2027. opća država izdvojila najmanje 1,750 milijardi EUR (u ekvivalentu UAH) za finansijsku potporu za mikropoduzeća, MSP-ove te posebice mala i srednja prerađivačka poduzeća, u skladu s novom strategijom i akcijskim planom za MSP-ove kad budu doneseni i ako budu relevantni, koja može uključivati i kreditiranje poduzeća i bespovratna sredstva koja će se dodjeljivati na temelju transparentnih kriterija. Kreditiranje poduzeća usmjerava se preko finansijskih posrednika. Bespovratna sredstva usmjeravaju se preko namjenskih subjekata s primjerenim resursima i kapacitetima te preko finansijskih posrednika.

C.9. DECENTRALIZACIJA I REGIONALNA POLITIKA

1. Opis reformi i ulaganja

Cilj je ovog poglavlja pospješiti proces decentralizacije na institucionalnoj i zakonodavnoj razini te poboljšati razvoj regionalne politike. To doprinosi većem sudjelovanju u postupku odlučivanja na lokalnoj razini i tijelima regionalne i lokalne vlasti omogućuje sudjelovanje u procesu oporavka i obnove. Reformom se jačaju kapaciteti subjekata, struktura i sustava koji će se upotrebljavati za definiranje, provedbu i evaluaciju projekata oporavka i obnove.

Reforma 1. Povećanje decentralizacije

Cilj je te reforme uspostaviti okvir za preoblikovanje lokalne državne uprave u tijela po uzoru na prefekturu i osigurati bolju raspodjelu ovlasti između lokalnih i izvršnih tijela.

Reforma se sastoji od tri koraka. Prvo, zakonodavstvo o preoblikovanju lokalne državne uprave u tijela po uzoru na prefekturu stupa na snagu i počinje se primjenjivati u roku od 12 mjeseci od datuma prestanka ili ukidanja izvanrednog stanja u Ukrajini. Drugo, podupire se i objavljuje studija o mjerama nužnim za priznavanje pravne osobnosti općinama. Treće, stupa na snagu zakonodavstvo kojim se jamči bolja raspodjela ovlasti između lokalnih i izvršnih tijela.

Očekuje se da će reforma biti dovršena do prvog tromjesečja 2026.

Reforma 2. Povećana uključenost građana u postupak donošenja odluka na lokalnoj razini

Cilj je te reforme povećati uključenost građana i njihovo aktivno sudjelovanje u lokalnim postupcima odlučivanja.

Reforma se sastoji od jednog koraka. Zakon o javnim savjetovanjima o javnim politikama stupa na snagu i počinje se primjenjivati u roku od 12 mjeseci od datuma prestanka ili ukidanja izvanrednog stanja u Ukrajini. Zakonodavstvom se uvodi pravni mehanizam za javna savjetovanja tijekom oblikovanja i provedbe javne politike o pitanjima od lokalne važnosti.

Očekuje se da će reforma biti dovršena do prvog tromjesečja 2025.

Reforma 3. Razvoj i provedba regionalne politike

Cilj je te reforme uskladiti regionalnu politiku s radom na oporavku i obnovi izmjenom strategije za regionalni razvoj i razvoj urbanističkog planiranja na lokalnoj razini.

Reforma se sastoji od dva koraka. Prvo, donose se odluke o izmjeni Državne strategije regionalnog razvoja za razdoblje 2021. – 2027. Drugo, donosi se odluka za razvoj urbanističkog planiranja na lokalnoj razini radi poticanja digitalizacije dokumentacije urbanističkog planiranja.

Očekuje se da će reforma biti dovršena do četvrtog tromjesečja 2024.

Ulaganje 1. Ulaganja za ispunjavanje potreba ukrajinskih podnacionalnih tijela za oporavkom, obnovom i modernizacijom

Cilj je ulaganja poduprijeti potrebe ukrajinskih podnacionalnih tijela, a posebice lokalne samouprave, za oporavkom, obnovom i modernizacijom.

Ulaganje se sastoji od dva koraka. Prvo, podrazumijeva podnošenje privremenog izvješća iz kojeg proizlazi da je najmanje 5 % bespovratne financijske potpore u okviru prvog stupa Instrumenta za Ukrajinu dodijeljeno za potrebe oporavka, obnove i modernizacije ukrajinskih podnacionalnih tijela, a posebice lokalne samouprave, za 2024. i 2025. Drugo, podrazumijeva podnošenje izvješća iz kojeg proizlazi da je najmanje 20 % bespovratne financijske potpore u okviru prvog stupa Instrumenta za Ukrajinu dodijeljeno za potrebe oporavka, obnove i modernizacije ukrajinskih podnacionalnih tijela, a posebice lokalne samouprave, za 2024., 2025., 2026. i 2027.

Očekuje se da će ulaganje biti dovršeno do četvrtog tromjesečja 2027.

2. Popis koraka i raspored provedbe

Br.	Reforma/ulaganje	Naziv koraka	Rok	Opis koraka
9.1.	Reforma 1. Povećanje decentralizacije	Stupanje na snagu zakonodavstva o reformi teritorijalnog ustroja izvršnih vlasti u Ukrajini uz odgodu primjene	1. tro mjesecje	2025. Stupanje na snagu ukrajinskog Zakona o izmjenama ukrajinskog Zakona o lokalnim državnim upravama i nekih drugih ukrajinskih zakonodavnih akata u pogledu reforme teritorijalne organizacije izvršnih vlasti u Ukrajini, koji se počinje primjenjivati u roku od 12 mjeseci od datuma prestanka ili ukidanja izvanrednog stanja u Ukrajini. Podređeni pravni akti za provedbu zakona donose se nakon njegova stupanja na snagu. Zakon je usmjeren na sljedeća glavna područja: – preoblikovanje lokalnih državnih uprava u tijela po uzoru na prefekturu kako bi se uspostavio uravnotežen sustav jamčenja pravne prirode aktivnosti koje obavljaju lokalna samoupravna tijela, – koordinacija teritorijalnih tijela središnjih izvršnih tijela pri provedbi državne politike na regionalnoj i lokalnoj razini.
9.2.	Reforma 1. Povećanje decentralizacije	Prihvaćanje studije o potrebnim mjerama za dodjelu pravne osobnosti općinama i njezina objava na internetskim stranicama Ministarstva razvoja zajednica, teritorija i infrastrukture Ukrajine	2. tro mjesecje	2025. Objava rezultata studije o mogućnosti da se teritorijalnim zajednicama dodijeli status pravnog subjekta na službenom internetskom portalu Ministarstva razvoja zajednica, teritorija i infrastrukture Ukrajine
9.3.	Reforma 1. Povećanje decentralizacije	Stupanje na snagu zakonodavstva kojim bi se zajamčila bolja raspodjela ovlasti između lokalnih i izvršnih tijela	1. tro mjesecje	2026. Stupanje na snagu izmjena ukrajinskog Zakona o lokalnoj samoupravi u Ukrajini i zakona za pojedine sektore. Očekuje se da će te zakonodavne izmjene i. osigurati bolju raspodjelu ovlasti između lokalnih i izvršnih tijela na temelju načela supsidijarnosti i decentralizacije; ii. pomoći u uklanjanju sukoba nadležnosti između različitih razina središnjih, regionalnih, okružnih i lokalnih tijela, kao i unutar lokalnih samoupravnih tijela; i iii. poticati primjerenu kvalitetu javnih usluga na lokalnoj razini i učinkovitu upotrebu proračunskih sredstava.
9.4.	Reforma 2.	Stupanje na snagu zakonodavstva o javnim	1. tro	2025. Stupanje na snagu ukrajinskog Zakona o javnim savjetovanjima koji se počinje primjenjivati u roku od 12 mjeseci od datuma prestanka ili ukidanja izvanrednog stanja u

	Povećana uključenost građana u postupak donošenja odluka na lokalnoj razini	savjetovanjima o javnim politikama uz odgodu primjene	mjesecje		Ukrajini. Zakonom će se uvesti pravni mehanizam za javna savjetovanja tijekom oblikovanja i provedbe javne politike o pitanjima od lokalne važnosti, čime će se uspostaviti preduvjeti za dosljedno, djelotvorno i učinkovito donošenje politika i odluka.
9.5.	Reforma 3. Razvoj i provedba regionalne politike	Donošenje odluka o izmjeni Državne strategije regionalnog razvoja za razdoblje 2021. – 2027.	3. tro mjesecje	2024.	Donošenje Odluke Kabineta ministara Ukrajine o izmjenama državne strategije za regionalni razvoj za razdoblje 2021. – 2027., odobrene Odlukom Kabineta ministara Ukrajine br. 695 od 5. kolovoza 2020. Odluka je usmjeren na sljedeća glavna područja: – razvoj višerazinskog upravljanja, usklađivanje sustava upravljanja regionalnim razvojem s postupcima i primjerima najbolje prakse EU-a, – promicanje partnerstava i međuopćinske, međuregionalne i prekogranične suradnje, – razvoj institucionalnih kapaciteta teritorijalnih zajednica i regija u pogledu upravljanja projektima, digitalizacije, borbe protiv korupcije i strateškog planiranja.
9.6.	Reforma 3. Razvoj i provedba regionalne politike	Donošenje odluka za razvoj urbanističkog planiranja na lokalnoj razini	4. tro mjesecje	2024.	Donošenje odluka Kabineta ministara Ukrajine o odobravanju postupka vođenja katastra urbanističkog planiranja na državnoj razini, jedinstvenog državnog registra adresa, jedinstvenog državnog registra zgrada i struktura, jedinstvenog državnog registra upravnih jedinica, o izmjeni odluka Kabineta ministara Ukrajine o uređenju dokumentacije za urbanističko planiranje u obliku elektroničkih dokumenata i održavanju jedinstvenog državnog elektroničkog sustava u području izgradnje, integracije i informacijske interakcije državnih registara i katastara.
9.7.	Ulaganje 1. Ulaganja za ispunjavanje potreba ukrajinskih podnacionalnih tijela za oporavkom, obnovom i modernizacijom	Dodjela najmanje 5 % ukupne bespovratne finansijske potpore za potrebe podnacionalnih tijela za oporavkom, obnovom i modernizacijom	2. tro mjesecje	2026.	Privremeno izvješće iz kojeg proizlazi da je najmanje 5 % bespovratne finansijske potpore dodijeljeno za potrebe podnacionalnih tijela, a posebice lokalne samouprave, za oporavkom, obnovom i modernizacijom.

9.8.	Ulaganje 1. Ulaganja za ispunjavanje potreba ukrajinskih podnacionalnih tijela za oporavkom, obnovom i modernizacijom	Dodjela najmanje 20 % ukupne bespovratne finansijske potpore za potrebe podnacionalnih tijela za oporavkom, obnovom i modernizacijom	4. tro mjesecje	2027.	Konačno izvješće iz kojeg proizlazi da je najmanje 20 % bespovratne finansijske potpore dodijeljeno za potrebe podnacionalnih tijela, a posebice lokalne samouprave, za oporavkom, obnovom i modernizacijom.
------	--	--	-----------------	-------	--

C.10. ENERGETSKI SEKTOR

1. Opis reformi i ulaganja

Cilj je ovog poglavlja ojačati otpornost i sigurnost energetskog sektora u Ukrajini, posebno kako bi se olakšao prelazak na čistu energiju, među ostalim usmjeravanjem na mjere energetske učinkovitosti, podupiranjem ulaganja privatnog sektora u energiju iz obnovljivih izvora, unapređenjem strukturalnih reformi i olakšavanjem integracije energetskog sustava Ukrajine s energetskim sustavom EU-a.

Reforma 1. Integrirani nacionalni energetski i klimatski plan

Cilj je te reforme odobriti integrirani nacionalni energetski i klimatski plan (INECP) u kojem će se utvrditi nacionalni ciljevi klimatske neutralnosti, s općim ciljem smanjenja emisija stakleničkih plinova.

Reforma se sastoji od jednog koraka. To podrazumijeva donošenje integriranog nacionalnog energetskog i klimatskog plana.

Očekuje se da će reforma biti dovršena do drugog tromjesečja 2024.

Reforma 2. Poboljšani regulatorni okvir za povećanje energije iz obnovljivih izvora i osiguravanje stabilnog rada energetskog sustava.

Cilj je te reforme povećati udio energije iz obnovljivih izvora u kombinaciji izvora energije u Ukrajini. To će se postići poboljšanjem uvjeta za razvoj energije iz obnovljivih izvora na tržišnoj osnovi.

Reforma se sastoji od tri koraka. Prvi je korak uvođenje tržišno utemeljenog okvira za energiju iz obnovljivih izvora u skladu s pravilima EU-a, kojim se definiraju potrebni postupci i dokumenti za konkurentne dražbe. Potom na snagu stupa zakonodavstvo o pojednostavljenju i skraćivanju postupaka izdavanja dozvola za ulaganja u energiju iz obnovljivih izvora u skladu s pravilima EU-a. Na kraju se izrađuje i odobrava program za odvajanje dodatne naknade za energiju iz obnovljivih izvora od tarife za prijenos.

Očekuje se da će reforma biti dovršena do trećeg tromjesečja 2026.

Reforma 3. Reforma tržišta električne energije

Cilj je te reforme poboljšati regulatorni okvir za energetski sektor u Ukrajini, uključujući potporu integraciji ukrajinskog i europskog tržišta.

Reforma se sastoji od četiri koraka. Najprije na snagu stupa zakonodavstvo kojim se prenosi paket za integraciju električne energije. Potom na snagu stupa zakonodavstvo kojim se mijenja režim neizravnog oporezivanja sudionika na tržištu električne energije, čime se olakšava tržišno povezivanje tržišta dan unaprijed i unutardnevnih tržišta susjednih država te izvoz i uvoz električne energije. U trećem se koraku imenuje novi operator tržišta električne energije kojeg određuje regulatorno tijelo. Nапослјетку, na snagu stupa sekundarno zakonodavstvo o cjelovitosti i transparentnosti veleprodajnog tržišta energije (REMIT).

Očekuje se da će reforma biti dovršena do drugog tromjesečja 2026.

Reforma 4. Liberalizacija cijena električne energije i prirodnog plina

Cilj je te reforme postaviti temelje za postupnu liberalizaciju cijena kada to uvjeti dopuste, osiguravajući dostatne mjere za zaštitu ranjivih kućanstava.

Reforma se sastoji od jednog koraka. To podrazumijeva donošenje programa za postupnu liberalizaciju tržišta plina i električne energije, koji uključuje niz konkretnih koraka koje treba poduzeti i vremenski okvir koji treba provesti nakon ukidanja izvanrednog stanja.

Očekuje se da će reforma biti dovršena do drugog tromjesečja 2026.

Reforma 5. Osiguravanje neovisnosti Nacionalnog regulatornog povjerenstva za energetiku i komunalne usluge

Cilj je te reforme ojačati neovisnost energetskog regulatora i osigurati učinkovito funkcioniranje i razvoj tržišta u sektoru energetike i komunalnih usluga.

Reforma se sastoji od dva koraka. Prvo, na snagu će stupiti zakonodavne izmjene kojima se odluke energetskog regulatora izuzimaju iz postupka registracije države u skladu sa zahtjevima relevantnih direktiva EU-a. Drugo, na snagu stupaju zakonodavne izmjene kojima se predviđa specifikacija posebnog statusa regulatornog tijela u skladu s relevantnim direktivama EU-a.

Očekuje se da će reforma biti dovršena do četvrtog tromjesečja 2025.

Reforma 6. Poboljšana učinkovitost centraliziranog grijanja

Cilj je te reforme poboljšati sektor centraliziranog grijanja i ojačati otpornost integriranog energetskog sustava, među ostalim poboljšanjem regulatornog okvira i podupiranjem modernizacije poduzeća za grijanje.

Reforma se sastoji od tri koraka. Prvo, Ukrajina će ukinuti moratorij na povećanje cijena za grijanje i toplu vodu. Drugo, donijet će se ciljni državni gospodarski program za modernizaciju poduzeća za proizvodnju toplinske energije za razdoblje do 2030. kako bi se poboljšale usluge opskrbe toplinskom energijom, poduprla zelena tranzicija energetskog sektora i ojačalo upravljanje. Treće, stupa na snagu zakonodavstvo kojim se podupire razvoj učinkovitog i održivog centraliziranog grijanja jasnim pravilima za priključivanje na mrežu i isključivanje s nje te o poboljšanju postupaka za postavljanje pojedinačnih toplinskih podstanica u zgradama s više stanova.

Očekuje se da će reforma biti dovršena do četvrtog tromjesečja 2025.

Reforma 7. Veća energetska učinkovitost u javnim zgradama i poboljšanje postupaka javne nabave

Cilj je te reforme poboljšati energetsku održivost i poduprijeti smanjenje potrošnje energije uvođenjem mjera energetske učinkovitosti u javnom sektoru, s naglaskom na javnim zgradama i javnoj nabavi zgrada i proizvoda.

Reforma se sastoji od tri koraka. Prvo, Ukrajina donosi Strategiju za termalnu modernizaciju zgrada do 2050. i popratni akcijski plan za poboljšanje energetske učinkovitosti zgrada. Drugo, Ukrajina donosi pravne akte o

utvrđivanju minimalnih razina energetske učinkovitosti za zgrade i proizvode obuhvaćene zakonodavstvom EU-a o označivanju energetske učinkovitosti te o utvrđivanju razreda razina energetske učinkovitosti za proizvode obuhvaćene zakonodavstvom EU-a o označivanju energetske učinkovitosti. Treće, Ukrajina utvrđuje minimalne razine energetske učinkovitosti za zgrade i proizvode obuhvaćene označivanjem energetske učinkovitosti i ekološkim dizajnom EU-a kao obvezne kriterije javne nabave.

Očekuje se da će reforma biti dovršena do prvog tromjesečja 2027.

Ulaganje 1. Ulaganje u energetsku infrastrukturu

Cilj je tog ulaganja financirati ključnu energetsku infrastrukturu kako bi se zajamčila energetska sigurnost, sa snažnim naglaskom na energetskoj učinkovitosti i razvoju obnovljivih izvora energije.

Ulaganje se provodi u jednom koraku. To podrazumijeva izdvajanje najmanje 550 milijuna EUR u tekućim cijenama (u ekvivalentu UAH) za ulaganja u energiju 2026. i 2027., za jačanje energetske infrastrukture Ukrajine, među ostalim na regionalnoj razini, s naglaskom na poboljšanju energetske učinkovitosti u centraliziranom grijanju, javnim zgradama i stambenom sektoru, fizičkoj zaštiti ukrajinske infrastrukture i razvoju energije iz obnovljivih izvora.

Očekuje se da će ulaganje biti dovršeno do četvrtog tromjesečja 2027.

2. Popis koraka i raspored provedbe

Br.	Reforma/ulaganje	Naziv koraka	Rok	Opis koraka
10.1.	Reforma 1. Integrirani nacionalni energetski i klimatski plan	Donošenje integriranog nacionalnog energetskog i klimatskog plana	2. tromjesečje	2024. Donošenje Pravilnika Kabineta ministara Ukrajine o odobravanju integriranog nacionalnog energetskog i klimatskog plana za utvrđivanje nacionalnih ciljeva klimatske neutralnosti i osiguravanje odgovarajućeg planiranja nakon propisnog uzimanja u obzir preporuka Energetske zajednice. U planu se definiraju ciljevi koje treba ostvariti do 2030. u pogledu: – smanjenja emisija stakleničkih plinova, među ostalim s pomoću tržišno utemeljenih mehanizama za određivanje cijena ugljika; – udjela energije iz obnovljivih izvora u krajnjoj bruto potrošnji energije (%); – uštede energije u krajnjoj potrošnji energije.
10.2.	Reforma 2. Poboljšani regulatorni okvir za povećanje energije iz obnovljivih izvora i osiguravanje stabilnog rada energetskog sustava	Uvođenje tržišno utemeljenog okvira za obnovljivu energiju	4. tromjesečje	2024. Stupanje na snagu tržišno utemeljenog zakonodavnog i regulatornog okvira za ulaganja u energiju iz obnovljivih izvora u skladu s pravilima EU-a, odnosno potrebnih postupaka i dokumenata za konkurentne dražbe. Uvodi se/mijenja sljedeći zakonodavni akt: Rezolucija Kabineta ministara o izmjenama Rezolucije Kabineta ministara od 29. prosinca 2019. br. 1175 o poboljšanju postupka održavanja dražbi za raspodjelu kvota za potporu
10.3.	Reforma 2. Poboljšani regulatorni okvir za povećanje energije iz obnovljivih izvora i osiguravanje stabilnog rada energetskog sustava	Stupanje na snagu zakonodavstva za poboljšanje postupaka izdavanja dozvola za ulaganja u energiju iz obnovljivih izvora	3. tromjesečje	2026. Stupanje na snagu zakonodavstva o skraćivanju postupaka izdavanja dozvola za ulaganja u energiju iz obnovljivih izvora u skladu s pravilima EU-a.

10.4.	Reforma 2. Poboljšani regulatorni okvir za povećanje energije iz obnovljivih izvora i osiguravanje stabilnog rada energetskog sustava	Donošenje programa za postupak odvajanja dodatne naknade za energiju iz obnovljivih izvora od tarife za prijenos	2. tromjesečje	2025.	Donošenje programa za postupak odvajanja dodatne naknade za energiju iz obnovljivih izvora od tarife za prijenos utvrđivanjem potrebnih zakonodavnih akata i uvjeta provedbe.
10.5.	Reforma 3. Reforma tržišta električne energije	Stupanje na snagu Zakona o prenošenju paketa mjera za integraciju električne energije	4. tromjesečje	2025.	<p>Stupanje na snagu Zakona o prenošenju paketa mjera za integraciju električne energije, kojim se ukrajinsko nacionalno zakonodavstvo usklađuje s paketom mjera za integraciju električne energije, kako je uključen u pravnu stečevinu Energetske zajednice u prosincu 2022. Paketom mjera za integraciju električne energije usklađuje se zakonodavstvo sa sljedećim aktima te mrežnim kodeksima i smjernicama:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Direktivom (EU) 2019/944 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije i izmjeni Direktive 2012/27/EU (preinaka); – Uredbom (EU) 2019/943 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o unutarnjem tržištu električne energije (preinaka); – Uredbom (EU) 2019/941 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o pripravnosti na rizike u sektoru električne energije i stavljanju izvan snage Direktive 2005/89/EZ; – Uredbom (EU) 2019/942 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o osnivanju Agencije Europske unije za suradnju energetskih regulatora (preinaka). – pet mrežnih kodeksa i smjernica utvrđuju detaljna pravila koja se odnose na različite segmente tržišta i rad sustava: – Uredba Komisije (EU) 2016/1719 od 26. rujna 2016. o uspostavljanju smjernica za dugoročnu dodjelu kapaciteta;

					<ul style="list-style-type: none"> – Uredba Komisije (EU) 2015/1222 od 24. srpnja 2015. o uspostavljanju smjernica za dodjelu kapaciteta i upravljanje zagušenjima; – Uredba Komisije (EU) 2017/2195 od 23. studenoga 2017. o uspostavljanju smjernica za električnu energiju uravnoteženja; – Uredba Komisije (EU) 2017/1485 od 2. kolovoza 2017. o uspostavljanju smjernica za pogon elektroenergetskog prijenosnog sustava; – Uredba Komisije (EU) 2017/2196 od 24. studenoga 2017. o uspostavljanju mrežnog kodeksa za poremećeni pogon i ponovnu uspostavu elektroenergetskih sustava.
10.6.	Reforma 3. Reforma tržišta električne energije	Stupanje na snagu zakonodavstva o promjeni uvjeta oporezivanja sudionika na tržištu električne energije	2. tromjesečje	2026.	<p>Stupanje na snagu zakonodavstva kojim se mijenja režim neizravnog oporezivanja sudionika na tržištu električne energije kako bi se olakšalo tržišno povezivanje tržišta dan unaprijed i unutardnevni tržišta s tržištim dan unaprijed i unutardnevni tržištim susjednih država te aktivnostima povezanima s izvozom i uvozom električne energije u okviru provedbe zakonodavstva Energetske zajednice uvedenog Odlukom Vijeća ministara EU-a od 15. prosinca 2022. br. D/2022/03/MC–EnC, odnosno radi izmjene Poreznog zakonika Ukrajine i izmjene Carinskog zakonika Ukrajine kako bi se omogućila integracija tržišta i tržišno povezivanje. Popis posebnih zakona bit će dovršen nakon donošenja temeljnog zakona o prenošenju paketa mjera za integraciju električne energije.</p>
10.7.	Reforma 3. Reforma tržišta električne energije	Imenovanje novog operatora tržišta električne energije	4. tromjesečje	2025.	Imenovanje predloženog operatora tržišta električne energije kojeg imenuje Nacionalno regulatorno povjerenstvo za energetiku i komunalne usluge (NEURC).
10.8.	Reforma 3.	Stupanje na snagu sekundarnog zakonodavstva o Uredbi o	3. tromjesečje	2024.	Stupanje na snagu sekundarnog zakonodavstva o uredbi REMIT. NEURC odobrava sljedeće postupke i zahtjeve:

	Reforma tržišta električne energije	cjelovitosti i transparentnosti veleprodajnog tržišta energije (uredba REMIT)			<ul style="list-style-type: none"> – postupak stjecanja, suspenzije i ukidanja statusa administratora za prijenos podataka; – postupak funkcioniranja platformi za povlaštene informacije; – zahtjevi za osiguravanje cjelovitosti i transparentnosti veleprodajnog tržišta energije; – postupak podnošenja informacija o gospodarskim i trgovinskim transakcijama s veleprodajnim energetskim proizvodima. <p>Sastavljanje pravilnika za razvoj informacijskog sustava kojim se definiraju sljedeće funkcije NEURC-a:</p> <ul style="list-style-type: none"> – sustav će biti integriran sa sustavima tržišnih operatera, platformi za povlaštene informacije i administratora za prijenos podataka te će otkriti informacije koje ukazuju na postojanje zlouporabe.
10.9.	Reforma 4. Liberalizacija cijena električne energije i prirodnog plina	Donošenje programa za postupnu liberalizaciju tržišta plina i električne energije od strane Kabineta ministara Ukrajine s koracima koje treba poduzeti i povezanim vremenskim okvirom, koji će se provesti nakon isteka izvanrednog stanja. Program se temelji na tehničkoj analizi kako bi se razumjelo finansijsko stanje sektora. Program je usmjeren na sljedeća glavna područja:	2. tromjesečje	2026.	<ul style="list-style-type: none"> – mjere potrebne za reformu obveza javnih usluga kako bi se tržišne cijene postupno liberalizirale nakon ukidanja izvanrednog stanja; – korake koje treba poduzeti kako bi se osigurala odgovarajuća zaštita ranjivih potrošača nakon liberalizacije cijena za kućanstva, uključujući novi model sustava subvencija za ranjive potrošače kojim se poboljšava usmjerenošć i osiguravaju odgovarajuće razine zaštite, kao i pripremne korake koje treba provesti prije kraja izvanrednog stanja, kao

					što su identifikacija ranjivog stanovništva i povezano digitalno rješenje.
10.10.	Reforma 5. Osiguravanje neovisnosti Nacionalnog regulatornog povjerenstva za energetiku i komunalne usluge	Stupanje na snagu zakonodavstva kojim se osigurava neovisnost nacionalnog regulatornog povjerenstva za energetske komunalne usluge	4. tromjesečje	2024.	Stupanje na snagu Zakona od 24. kolovoza 2023. br. 3354–IX „O radu na pripremi novog zakonodavstva”, kojima se odluke Nacionalnog regulatornog povjerenstva za energetiku i komunalne usluge, koje su regulatorni pravni akti, izuzimaju od postupka državne registracije predviđenog zakonom. Te su izmjene usmjerene na sljedeća glavna područja: – osiguravanje neovisnosti regulatornog tijela kako je predviđeno Direktivom (EU) 2019/944 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije i izmjeni Direktive 2012/27/EU (preinaka) i Direktivom 2009/73/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište prirodnog plina i stavljanju izvan snage Direktive 2003/55/EZ; – provedbu članka 5. Zakona Ukrajine o Nacionalnom regulatornom povjerenstvu za energetiku i komunalne usluge o zabrani uplitanja državnih tijela u aktivnosti regulatornog tijela.
10.11.	Reforma 5. Osiguravanje neovisnosti Nacionalnog regulatornog povjerenstva za energetiku i komunalne usluge	Stupanje na snagu izmjena Zakona Ukrajine o Nacionalnom regulatornom povjerenstvu za energetiku i komunalne usluge	4. tromjesečje	2025.	Stupanje na snagu izmjena Zakona Ukrajine o Nacionalnom regulatornom povjerenstvu za energetiku i komunalne usluge i drugih akata kojima se predviđa specifikacija posebnog statusa za osiguravanje neovisnosti regulatornog tijela kako je predviđeno Direktivom (EU) 2019/944 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije i izmjeni Direktive 2012/27/EU (preinaka) i Direktivom 2009/73/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište prirodnog plina i stavljanju izvan snage Direktive 2003/55/EZ.

10.12.	Reforma 6. Poboljšana učinkovitost centraliziranog grijanja	Ukidanje moratorija na povećanje cijena za grijanje i toplu vodu.	4. tromjesečje	2025.	Ukidanje moratorija uvedenog Zakonom br. 2479-IX „O posebnostima reguliranja odnosa na tržištu prirodnog plina i u području opskrbe toplinskom energijom tijekom izvanrednog stanja i naknadnoj ponovnoj uspostavi njihova funkciranja“ kako bi se postiglo da tarife za grijanje i topлу vodu odražavaju troškove.
10.13.	Reforma 6. Poboljšana učinkovitost centraliziranog grijanja	Donošenje ciljanog nacionalnog gospodarskog programa za energetsku modernizaciju poduzeća za proizvodnju toplinske energije za razdoblje do 2030.	4. tromjesečje	2025.	Kabinet ministara donosi ciljni nacionalni gospodarski program za energetsку modernizaciju poduzeća za proizvodnju toplinske energije za razdoblje do 2030. Strategija je usmjerena na sljedeća glavna područja: <ul style="list-style-type: none"> – utvrđivanje mjera za poboljšanje otpornosti, kvalitete i dostupnosti usluga opskrbe toplinskom energijom; – utvrđivanje mjera za potporu dekarbonizaciji, smanjenju emisija stakleničkih plinova i širenju energije iz obnovljivih izvora; – osiguravanje mjera za jačanje vještina upravljanja za lokalna tijela u sektoru centraliziranog grijanja.
10.14.	Reforma 6. Poboljšana učinkovitost centraliziranog grijanja	Stupanje na snagu zakonodavstva za potporu razvoju učinkovitog i održivijeg centraliziranog grijanja	3. tromjesečje	2025.	Stupanje na snagu ukrajinskog Zakona o izmjenama nekih ukrajinskih zakona za potporu razvoju učinkovitog i održivijeg centraliziranog grijanja. Zakon je usmjeren na sljedeća glavna područja: <ul style="list-style-type: none"> – utvrđivanje jasnih pravila za mrežno povezivanje/isključivanje, zone prioritetnog razvoja sustava centraliziranog grijanja; – poboljšanje postupaka za ugradnju pojedinačnih toplinskih podstanica (IHS) u zgradama s više stanova kako bi se osiguralo odgovarajuće daljinsko upravljanje i upravljanje potražnjom.

10.15.	Reforma 7. Veća energetska učinkovitost u javnim zgradama i poboljšanje postupaka javne nabave	Donošenje strategije za toplinsku modernizaciju zgrada do 2050. i akcijskog plana	2. tromjesečje	2024.	Donošenje akta „O odobrenju strategije za termalnu modernizaciju zgrada do 2050.” i akcijskog plana za strategiju Kabineta ministara Ukrajine, čiji je cilj uvođenje tržišno utemeljenih finansijskih instrumenata i poticaja, koji sadržava program s mjerama politike, uključujući one usmjerene na potporu uvođenju zgrada gotovo nulte energije.
10.16.	Reforma 7. Veća energetska učinkovitost u javnim zgradama i poboljšanje postupaka javne nabave	Donošenje pravnih akata o utvrđivanju minimalnih razina energetske učinkovitosti za zgrade	3. tromjesečje	2026.	Kabinet ministara Ukrajine donosi pravne akte o utvrđivanju minimalnih razina energetske učinkovitosti za zgrade i proizvode obuhvaćene zakonodavstvom EU-a o označivanju energetske učinkovitosti, a Ministarstvo razvoja zajednica, teritorija i infrastrukture donosi akte o utvrđivanju razreda razina energetske učinkovitosti za proizvode obuhvaćene zakonodavstvom EU-a o označivanju energetske učinkovitosti.
10.17.	Reforma 7. Veća energetska učinkovitost u javnim zgradama i poboljšanje postupaka javne nabave	Donošenje pravnih akata o zahtjevima za označivanje energetske učinkovitosti i ekološki dizajn kao obveznim minimalnim kriterijima javne nabave	1. tromjesečje	2027.	Donošenje pravnih akata Ministarstva gospodarstva u vezi s primjenom utvrđenih akata Kabineta ministara i Ministarstva razvoja zajednica, područja i infrastrukture o zahtjevima za označivanje energetske učinkovitosti i ekološki dizajn kao obveznim minimalnim kriterijima javne nabave. Tim se zahtjevima utvrđuju minimalne razine energetske učinkovitosti za zgrade i proizvode obuhvaćene nacionalnim normama, koje su uskladene sa zakonodavstvom EU-a o označivanju energetske učinkovitosti i ekološkom dizajnu. Sadržaj narudžbe priopćen je javnim naručiteljima u području javne nabave.
10.18.	Ulaganje 1. Ulaganje u energetsku infrastrukturu	Ulaganja od najmanje 550 milijuna EUR u energetsku infrastrukturu	4. tromjesečje	2027.	Izvješće vlade (ili izvješće Državne riznice) iz kojeg je vidljivo da je u državnim proračunima za 2026. i 2027. opća država predviđela najmanje 550 milijuna EUR (u ekvivalentu UAH) za jačanje energetske infrastrukture Ukrajine, uključujući na regionalnoj razini (kao dio pokazatelja 9.8.), među ostalim za sljedeće:

			<ul style="list-style-type: none"> – poboljšanje energetske učinkovitosti u centraliziranom grijanju u skladu s ciljanim nacionalnim gospodarskim programom za energetsku modernizaciju poduzeća za proizvodnju toplinske energije za razdoblje do 2030.; – finansijski doprinos Fondu za energetsku učinkovitost za potporu poboljšanoj energetskoj učinkovitosti u stambenom sektoru; – poboljšanje energetske učinkovitosti u javnim zgradama, u skladu sa Strategijom za termalnu modernizaciju zgrada do 2050.; – fizička zaštita ukrajinske energetske infrastrukture; – podupiranje razvoja obnovljivih izvora energije, u skladu s novim tržišno utemeljenim okvirom za energiju iz obnovljivih izvora, i za izgradnju vrlo fleksibilnih kapaciteta.
--	--	--	---

C.11. PROMET

1. Opis reformi i ulaganja

Cilj je ovog poglavlja modernizirati i reformirati ukrajinski prometni sektor. Cilj mu je poboljšati povezanost s EU-om i Republikom Moldovom te poduprijeti razvoj konkurentnog i učinkovitog prometnog sustava u skladu s politikama i standardima EU-a.

Reforma 1. Sveobuhvatno planiranje prometnog sektora

Cilj je te reforme revidirati ključni strateški dokument za prometni sektor.

Reforma se sastoji od jednog koraka. To je donošenje revidirane nacionalne prometne strategije Ukrajine do 2030.

Očekuje se da će reforma biti dovršena do četvrtog tromjesečja 2024.

Reforma 2. Razvoj izvoznog logističkog potencijala Ukrajine

Cilj je te reforme poduprijeti modernizaciju i povećati kapacitete postojeće mreže graničnih prijelaza kako bi se olakšalo ispunjavanje potreba za prijevozom preko granice Ukrajine s EU-om i Republikom Moldovom.

Reforma se sastoji od jednog koraka. To je donošenje strategije za razvoj i proširenje granične infrastrukture s državama članicama EU-a i Republikom Moldovom do 2030.

Očekuje se da će reforma biti dovršena do četvrtog tromjesečja 2024.

Reforma 3. Liberalizacija u sektoru željezničkog prometa

Cilj je te reforme stvaranje konkurentnog željezničkog tržišta u skladu sa standardima EU-a.

Reforma se sastoji od dva koraka. Prvo, na snagu stupa zakon o željeznicama koji je usklađen s pravnom stečevinom EU-a u području željeznica, uz djelomičnu primjenu odredaba. Potom se donose glavni podzakonski akti za provedbu zakona.

Očekuje se da će reforma biti dovršena do četvrtog tromjesečja 2027.

Reforma 4. Poboljšane pomorske i lučke usluge

Cilj je te reforme osigurati poboljšanja u ispunjavanju obveza Ukrajine na temelju međunarodnih ugovora u području trgovačkog pomorskog prometa te poboljšati tržišno natjecanje u području lučkih usluga.

Reforma se sastoji od dva koraka. Prvo, na snagu stupa zakonodavstvo o trgovackom pomorskem prometu i prometu unutarnjim plovnim putovima. Drugo, mijenja se postojeće nacionalno zakonodavstvo kojim se osigurava potpuna usklađenost s odredbama Uredbe (EU) 2017/352 o lučkim uslugama.

Očekuje se da će reforma biti dovršena do prvog tromjesečja 2027.

Ulaganje 1. Ulaganje u prometnu infrastrukturu

Cilj je tog ulaganja obnoviti oštećenu i uništenu prometnu infrastrukturu.

Ulaganje se provodi u jednom koraku. To podrazumijeva izdvajanje najmanje 350 milijuna EUR u tekućim cijenama (u ekvivalentu UAH) u razdoblju 2026. – 2027. za izgradnju, ponovnu izgradnju, obnovu, modernizaciju i nadogradnju oštećenih i uništenih objekata prometne infrastrukture, među ostalim u sljedećim sektorima: željeznice, pomorski promet i promet unutarnjim plovnim putovima, ceste, zračni promet i granični prijelazi.

Očekuje se da će ulaganje biti dovršeno do četvrtog tromjesečja 2027.

2. Popis koraka i raspored provedbe

Br.	Reforma/ulaganje	Naziv koraka	Rok	Opis koraka
11.1	Reforma 1. Sveobuhvatno planiranje prometnog sektora	Donošenje revidirane nacionalne strategije za promet Ukrajine do 2030.	4. tro mjesecje	2024. Donošenje Odluke Kabineta ministara o ažuriranju nacionalne prometne strategije Ukrajine za razdoblje do 2030. Strategija je usmjerena na sljedeća glavna područja: – obnovu i razvoj konkurentnog i učinkovitog prometnog sustava u skladu s politikama i standardima EU-a, posebno u vezi s transeuropskim prometnim mrežama i ciljevima dekarbonizacije prometnog sektora utvrđenima na međunarodnoj i europskoj razini (među ostalim razvojem željezničkih i cestovnih ruta te ruta unutarnjim plovnim putovima, uključenih u indikativne zemljovide mreže TEN-T, digitalizacijom upravljanja prometnim sustavom itd.); – visokokvalitetni prijevoz putnika i neometanu mobilnost; – promet koji je siguran za ljudе i okoliš, održiv i energetski učinkovit.
11.2	Reforma 2. Razvoj izvoznog logističkog potencijala Ukrajine	Donošenje strategije za razvoj i proširenje granične infrastrukture s državama članicama EU-a i Republikom Moldovom do 2030.	4. tro mjesecje	2024. Donošenje strategije za razvoj i proširenje granične infrastrukture s državama članicama EU-a i Republikom Moldovom do 2030. Strategija je usmjerena na sljedeća glavna područja: – obnovu graničnih prijelaza na granici s Poljskom, Slovačkom, Mađarskom i Rumunjskom; – stvaranje mreže odmorišta; – pojednostavljenje postupaka prelaska granice (digitalizacija i uvođenje zajedničke kontrole) u skladu sa standardima EU-a.

11.3	Reforma 3. Liberalizacija u sektoru željezničkog prometa	Stupanje na snagu zakona o željezničkom prometu uz djelomičnu primjenu odredaba	4. tro mjesecje	2025.	Stupanje na snagu Zakona Ukrajine o željezničkom prometu Ukrajine, koji je uskladen s pravnom stečevinom EU-a u području željeznica, uz djelomičnu primjenu odredaba. Zakon je usmjeren na sljedeća glavna područja: <ul style="list-style-type: none"> – stvaranje zakonodavnih uvjeta za funkcioniranje konkurentnog tržista za prijevoz putnika i tereta, posebno osiguravajući jednak pristup željezničkim prijevoznika željezničkoj infrastrukturi; – osnivanje novih državnih tijela u skladu sa zakonodavstvom EU-a koja će izvršavati javnoupravne zadaće na konkurentnom prometnom tržistu (regulatorno tijelo i tijelo nadležno za sigurnost); – funkcionalno razdvajanje upravitelja infrastrukture i željezničkih prijevoznika; – uvođenje sustava upravljanja sigurnošću; – uvođenje tehničkih istraga željezničkih nesreća; – uspostava pravne osnove za tehničke propise kako bi se osigurala interoperabilnost (sposobnost održavanja sigurnosti željezničkog prometa); – novi pristup osiguravanju društveno važnog prijevoza.
11.4	Reforma 3. Liberalizacija u sektoru željezničkog prometa	Donošenje podzakonskih akata za provedbu zakonodavstva o željezničkom prometu	4. tro mjesecje	2027.	Donošenje glavnih zakonodavnih akata (podzakonski akti) za provedbu ukrajinskog Zakona o željezničkom prometu Ukrajine. Podzakonskim aktima uvode se mehanizmi za funkcioniranje tržista željezničkog prijevoza, s posebnim naglaskom na: jednakom pristupu željezničkoj infrastrukturi, izdavanju dozvola željezničkim prijevoznicima, sustavima upravljanja sigurnošću, postupku za organizaciju društveno važnog prijevoza putnika.
11.5	Reforma 4. Poboljšane pomorske i lučke usluge	Stupanje na snagu zakonodavstva o trgovačkom pomorskom prometu i prometu unutarnjim plovnim putovima	2. tro mjesecje	2026.	Stupanje na snagu Zakona Ukrajine o izmjenama određenih zakonodavnih akata Ukrajine koji se odnose na trgovački pomorski promet i promet unutarnjim plovnim putovima. Zakon je usmjeren na sljedeća glavna područja: <ul style="list-style-type: none"> – definiranje i uređivanje načela osiguranja sigurnosti plovidbe teritorijalnim morem, unutarnjim morskim vodama, morskim lukama i unutarnjim plovnim putovima; – poboljšanje mehanizma za provedbu međunarodnog režima zaštite brodova i morskih luka; – definiranje detaljnog mehanizma kontrole brodova u morskoj luci;

					<p>– preispitivanje funkcija središnjeg izvršnog tijela koje provodi državnu politiku u područjima pomorskog prometa i prometa unutarnjim plovnim putovima u Zakoniku o trgovackoj mornarici, ukrajinskim zakonima „o prometu unutarnjim plovnim putovima” i „o morskim lukama Ukrajine” kako bi se uklonilo udvostručavanje zakonodavnih normi i pojasnila podjela nadležnosti, posebno sa središnjim izvršnim tijelom koje osigurava oblikovanje i provedbu državne politike u području pomorskog prometa i prometa unutarnjim plovnim putovima;</p> <p>– pojednostavljenje administrativnih postupaka, jasniji popis ovlasti državnih tijela, uklanjanje nepotrebnih administrativnih prepreka, dokumenata itd.</p>
11.6	Reforma 4. Poboljšane pomorske i lučke usluge	Osiguranje potpune uskladenosti s odredbama Uredbe (EU) 2017/352 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. veljače 2017. o uspostavi okvira za pružanje lučkih usluga i zajedničkih pravila o financijskoj transparentnosti luka	1. tro mj ese čje	2027.	Preispitivanje i izmjena postojećeg nacionalnog zakonodavstva (podređeni pravni akti) kako bi se osigurala potpuna uskladenost s odredbama Uredbe (EU) 2017/352 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. veljače 2017. o uspostavi okvira za pružanje lučkih usluga i zajedničkih pravila o financijskoj transparentnosti luka
11.7	Ulaganje 1. Ulaganja u prometnu infrastrukturu	Ulaganja od najmanje 350 milijuna EUR u prometnu infrastrukturu	4. tro mj ese čje	2027.	Izvješće vlade (ili izvješće Državne riznice) iz kojeg je vidljivo da je u državnim proračunima za 2026. i 2027. opća država predviđela najmanje 350 milijuna EUR (u ekvivalentu UAH) za ponovnu izgradnju, obnovu, modernizaciju i nadogradnju oštećenih i uništenih objekata prometne infrastrukture, u skladu s Nacionalnom prometnom strategijom Ukrajine do 2030., uključujući dio sredstava koja treba usmjeriti na regionalnu razinu (kao dio pokazatelja 9.8.), među ostalim u sljedećim sektorima: <p>– željeznice (u skladu s novim zakonodavstvom o željezničkom prometu Ukrajine);</p> <p>– pomorski promet i promet unutarnjim plovnim putovima (u skladu s novim zakonodavstvom o trgovackom pomorskom prometu i prometu unutarnjim plovnim putovima);</p> <p>– ceste;</p>

					<ul style="list-style-type: none">– zračni promet;– i granični prijelazi (u skladu sa Strategijom za razvoj i proširenje granične infrastrukture s državama članicama EU-a i Republikom Moldovom do 2030.).
--	--	--	--	--	--

C.12 POLJOPRIVREDNO-PREHRAMBENI SEKTOR

1. Opis reformi i ulaganja

Cilj je ovog poglavlja poduprijeti jačanje ukrajinskog poljoprivredno-prehrambenog sektora usporedno s dalnjim usklađivanjem njezina regulatornog okvira s pravnom stečevinom EU-a.

Reforma 1. Usklađivanje institucionalnog okvira za poljoprivredu i ruralni razvoj s EU-om

Cilj je te reforme razviti strateške nacionalne prioritete, uključujući daljnje usklađivanje s praksama, normama i pravilima EU-a.

Reforma se sastoji od dva koraka. Prvi je donošenje strategije za poljoprivredu i ruralni razvoj do 2030. Drugi je uspostava sustava poljoprivrednih knjigovodstvenih podataka kako bi se omogućilo praćenje stanja u poljoprivrednom sektoru.

Očekuje se da će reforma biti dovršena do prvog tromjesečja 2027.

Reforma 2. Osiguravanje funkcionalnog tržišta zemljišta

Cilj je te reforme poboljšati funkcionalno tržište zemljišta.

Reforma se sastoji od jednog koraka. Uspostavlja se automatizirani sustav za javno praćenje zemljišnih odnosa i geoinformacijski sustav za masovnu procjenu zemljišta.

Očekuje se da će reforma biti dovršena do prvog tromjesečja 2025.

Reforma 3. Poboljšanje institucijskog i administrativnog ustroja za upravljanje programima ulaganja

Cilj je te reforme poboljšati strukturu za upravljanje programima javne finansijske potpore poljoprivredno-prehrambenom sektoru.

Reforma se sastoji od jednog koraka. To podrazumijeva stupanje na snagu zakonodavstva usmjerenog na osmišljavanje mjera javne potpore, među ostalim za mala poljoprivredna gospodarstva, buduće finansijske instrumente, kao i digitalizaciju sustava s pomoću elektroničkih sustava za upravljanje dokumentima, i osiguravanje da se državna potpora može usmjeriti samo na korisnike registrirane u državnom poljoprivrednom registru.

Očekuje se da će reforma biti dovršena do trećeg tromjesečja 2025.

Reforma 4. Poboljšanje službenog javnog elektroničkog registra poljoprivrednih gospodarstava

Cilj je te reforme formalizirati i poboljšati službeni javni elektronički registar poljoprivrednih gospodarstava (tj. državni poljoprivredni registar).

Reforma se sastoji od dva koraka. Kao prvo, na snagu stupa zakon kojim se državni poljoprivredni registar priznaje kao službeni javni elektronički registar u području poljoprivredne politike i sigurnosti opskrbe hranom. Drugo, objavljuje se izvješće u kojem se detaljno opisuje provedba državne potpore u okviru državnog poljoprivrednog registra.

Očekuje se da će reforma biti dovršena do prvog tromjesečja 2026.

Reforma 5. Dugoročni razvoj sustava navodnjavanja radi povećanja otpornosti tog sektora na klimatske promjene

Cilj je te reforme osigurati dugoročno planiranje infrastrukture za navodnjavanje na održiv način kako bi se potaknula otpornost poljoprivredno-prehrambenog sektora u kontekstu klimatskih promjena.

Reforma se sastoji od jednog koraka. To podrazumijeva donošenje dugoročnog plana kojim se utvrđuju ključna područja i načela za razvoj ukrajinskih sustava navodnjavanja.

Očekuje se da će reforma biti dovršena do prvog tromjesečja 2025.

Reforma 6. Razminiranje zemljišta i vodnih područja

Cilj je te reforme razviti nacionalnu strategiju za utvrđivanje ključnih sastavnica napora Ukrajine u području razminiranja.

Reforma se sastoji od jednog koraka. To podrazumijeva donošenje Strategije za protuminsko djelovanje.

Očekuje se da će reforma biti dovršena do drugog tromjesečja 2024.

Ulaganje 1. Ulaganja u razminiranje

Cilj je tog ulaganja poduprijeti proizvođače poljoprivredno-prehrambenih proizvoda koji ulažu napore u razminiranje.

Ulaganje se sastoji od dva koraka. Prvi je korak izdvajanje najmanje 75 milijuna EUR u tekućim cijenama (u ekvivalentu UAH) za sredstva isplaćena proizvođačima poljoprivredno-prehrambenih proizvoda za troškove razminiranja u razdoblju 2024. – 2025. Drugi je korak izdvajanje najmanje 150 milijuna EUR u tekućim cijenama (u ekvivalentu UAH) za sredstva isplaćena proizvođačima poljoprivredno-prehrambenih proizvoda za troškove razminiranja u razdoblju 2024. – 2027.

Očekuje se da će ulaganje biti dovršeno do četvrtog tromjesečja 2027.

2. Popis koraka i raspored provedbe

Br.	Reforma/ulaganje	Naziv koraka	Rok	Opis koraka	
12.1.	Reforma 1. Usklađivanje institucionalnog okvira za poljoprivrednu i ruralni razvoj s politikom EU-a	Donošenje strategije za poljoprivrednu i ruralni razvoj do 2030.	4. tro mjesecje	<p>Donošenje strategije za poljoprivrednu i ruralni razvoj do 2030. Strategija je usmjerena na sljedeća glavna područja:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prilagodbu ukrajinske poljoprivredne politike i politike ruralnog razvoja pretprištupnom kontekstu EU-a i područjima od posebne važnosti za Ukrajinu, kao što su zemljarska reforma, navodnjavanje, oporavak od rata i potpora razvoju; – institucionalno jačanje i izgradnju kapaciteta za razvoj potrebnih sustava; – ubrzanje postupka usklađivanja pravnih akata i kapaciteta za poljoprivredno-prehrabreni sektor te sanitarnih i fitosanitarnih mjera sa standardima EU-a; – promicanje razvoja za male proizvođače i ruralne zajednice; – definiranje polaznih i ciljnih vrijednosti u području okoliša i klimatske politike, izrada programa utemeljenih na dokazima te kapacitete za dobro financijsko upravljanje i kontrolu. 	
12.2.	Reforma 1. Usklađivanje institucionalnog okvira za poljoprivrednu i ruralni razvoj s politikom EU-a	Uspostava sustava podataka o održivosti poljoprivrednih gospodarstava (FSDN)	1. tro mjesecje	<p>Sustav podataka o održivosti poljoprivrednih gospodarstava (FSDN) usklađen s EU-om, osmišljen pod vodstvom Ministarstva poljoprivredne politike, uspostavljen je i operativan. Sustav omogućuje praćenje stanja u poljoprivrednom sektoru i donošenje informiranih odluka o dodjeli državne potpore poljoprivrednim proizvođačima</p>	
12.3.	Reforma 2. Osiguravanje funkcionalnog tržišta zemljišta	Uspostava automatiziranog sustava za javno praćenje zemljišnih odnosa	1. tro mjesecje	<p>Aktiviran je automatizirani sustav za javno praćenje zemljišnih odnosa, koji funkcioniра u okviru održavanja katastra državnog zemljišta. Geoinformacijski sustav za masovnu procjenu zemljišta pušten je u rad kao dio softvera katastra državnog zemljišta.</p>	
12.4.	Reforma 3. Poboljšanje institucijskog i administrativnog	Stupanje na snagu zakonodavstva o javnoj potpori poljoprivredi Ukrajine	3. tro mjesec	<p>Stupanje na snagu Zakona o izmjenama ukrajinskog Zakona o državnoj potpori poljoprivredi Ukrajine. Zakon je usmjerен na sljedeća glavna područja:</p>	

	ustroja za upravljanje programima ulaganja		ese čje	<ul style="list-style-type: none"> – osmišljavanje budućih mjera javne potpore, među ostalim u odabranim sektorima na temelju sektorskih i SWOT analiza, koje su u skladu sa standardima EU-a i pravnom stečevinom EU-a; – osmišljavanje mjera za potporu poljoprivrednoj proizvodnji za mala poljoprivredna gospodarstva radi privatnih ulaganja (fizička imovina poljoprivrednih proizvođača za preradu i stavljanje na tržište); – oblikovanje budućih finansijskih instrumenata (uključujući instrumente kreditnog jamstva) za sve kategorije poljoprivrednih gospodarstava u suradnji s međunarodnim finansijskim institucijama; – digitalizacija s pomoću elektroničkih sustava za upravljanje dokumentima; – državna potpora usmjerena isključivo na korisnike upisane u državni poljoprivredni registar, s pristupom elektroničkim registrima (uključujući zemljišni katastar, registar imovine, registar životinja).
12.5.	Reforma 4. Poboljšanje službenog javnog elektroničkog registra poljoprivrednih gospodarstava	Stupanje na snagu zakonodavstva o državnom poljoprivrednom registru	4. troj e se čje	<p>Stupanje na snagu ukrajinskog zakona o državnom poljoprivrednom registru. Zakon je usmjeren na sljedeća glavna područja:</p> <ul style="list-style-type: none"> – državni poljoprivredni registar priznat je kao službeni javni elektronički registar u području poljoprivredne politike i sigurnosti opskrbe hranom i reguliraju se njegovi obvezni elementi, kao što su postupak za upravljanje, definicija njegovih podataka, pristup trećih strana; – obuhvat državnog poljoprivrednog registra proširen je kako bi se registriralo i uključilo informacije o dionicima u cijelom poljoprivrednom vrijednosnom lancu, kao što su poljoprivredni proizvođači, prerađivači hrane i korisnici vode; – proširena je funkcionalnost državnog poljoprivrednog registra, koji služi kao preduvjet za finansijsku pomoć i omogućuje ciljano usmjeravanje tehničke pomoći, drugih administrativnih usluga i uvođenje analitičkih informacija; – upis u državni poljoprivredni registar preduvjet je za primanje bilo koje vrste javne potpore u poljoprivredno-prehranbenom sektoru; – obvezno objavljivanje registra korisnika svih programa državne potpore u sektoru koji se provode putem državnog poljoprivrednog registra.

12.6.	Reforma 4. Poboljšanje službenog javnog elektroničkog registra poljoprivrednih gospodarstava	Objava izvješća o davanju državnih potpora putem javnog registra poljoprivrednih gospodarstava	1. tro mjesecje	2026.	Podnošenje izvješća o provedbi državne potpore putem državnog poljoprivrednog registra pokazuje da je najmanje 80 % javne potpore poljoprivrednim proizvođačima koja je pružena 2025. pruženo putem državnog poljoprivrednog registra.
12.7.	Reforma 5. Dugoročni razvoj sustava navodnjavanja radi povećanja otpornosti tog sektora na klimatske promjene	Donošenje dugoročnog plana za sustav navodnjavanja	1. tro mjesecje	2025.	<p>Donošenje dugoročnog plana razvoja sustava navodnjavanja Plan je usmjeren na sljedeća glavna područja:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prioriteti u sektoru navodnjavanja na temelju analize svih gospodarskih koristi; – usklađivanje sa strategijom vodnog sektora i načelima upravljanja vodama koje se temelje na slivu; – navođenje potrebnih javnih i drugih ulaganja te potreba za dalnjom privatizacijom; – dimenzija upravljanja sektorom; – procjena utjecaja na okoliš koja će se provesti za svaki projekt obnove ili izgradnje u skladu s preporukom EU-a o procjeni utjecaja na okoliš, strateškoj procjeni utjecaja na okoliš i zakonodavstvu Ukrajine u tom području.
12.8.	Reforma 6. Razminiranje zemljišta i vodnih područja	Donošenje strateškog dokumenta o protuminskom djelovanju za razdoblje do 2033.	2. tro mjesecje	2024.	<p>Donošenje zakonodavnog akta o odobrenju strateškog dokumenta o protuminskom djelovanju za razdoblje do 2033. (Akt Kabineta ministara Ukrajine ili predsjednika Ukrajine). Zakonodavni akt usmjeren je na sljedeća glavna područja:</p> <ul style="list-style-type: none"> – upravljanje u području protuminskog djelovanja; – potpora učinkovitosti subjekata u protuminskom djelovanju; – sprečavanje nesreća; – sveobuhvatna pomoć žrtvama; – inovacije; – rodna ravnoteža i zastupljenost; – razvoj privatnog sektora; – učinkovita i transparentna koordinacija s donatorima; – uspostava sustava određivanja prioritetnih zadaća u protuminskom djelovanju.

12.9.	Ulaganje 1. Ulaganja u razminiranje	Ulaganja od najmanje 75 milijuna EUR u razminiranje poljoprivrednog zemljišta	2. tro mj ese čje	2026.	Privremeno izvješće vlade (ili izvješće Državne riznice) iz kojeg proizlazi da je iz državnih proračuna za 2024. i 2025. opća država izdvojila najmanje 75 milijuna EUR (u ekvivalentu UAH) za sredstva isplaćena proizvođačima poljoprivredno-prehrambenih proizvoda za troškove razminiranja.
12.10 .	Ulaganje 1. Ulaganja u razminiranje	Ulaganja od najmanje 150 milijuna EUR u razminiranje poljoprivrednog zemljišta	4. tro mj ese čje	2027.	Završno izvješće vlade (ili izvješće Državne riznice) iz kojeg proizlazi da je iz državnih proračuna za 2024., 2025., 2026., 2027. opća država izdvojila najmanje 150 milijuna EUR (u ekvivalentu UAH) za sredstva isplaćena proizvođačima poljoprivredno-prehrambenih proizvoda za troškove razminiranja

C.13. GOSPODARENJE KRITIČNIM SIROVINAMA

1. Opis reformi i ulaganja

Cilj je ovog poglavlja poduprijeti daljnji razvoj sektora kritičnih sirovina u Ukrajini u skladu s gospodarskim ciljevima i ciljevima održivosti. Usredotočit će se na poboljšanje strateškog planiranja i administrativnih postupaka.

Reforma 1. Jačanje strateškog planiranja i osiguravanje optimalnog okvira za strateške ulagače.

Cilj je te reforme privući ulaganja u vađenje i preradu kritičnih sirovina.

Reforma se sastoji od dva koraka. Prvo, stupa na snagu Zakon o izmjenama Nacionalnog programa za razvoj baze mineralnih resursa Ukrajine za razdoblje do 2030., kojim se uvodi državni kompenzacijski fond za geološko područje i određuju strateški smjerovi za taj sektor. Drugo, objavljuje se izvješće o provjeri rezervi kritičnih sirovina Ukrajine primjenom međunarodne klasifikacije i stavlja na raspolaganje ulagačima.

Očekuje se da će reforma biti dovršena do trećeg tromjesečja 2025.

Reforma 2. Poboljšani upravni postupci.

Cilj je te reforme optimizirati postupak i smanjiti administrativno opterećenje za potencijalne ulagače. Glavni je cilj poboljšati transparentnost i troškovnu učinkovitost novih odluka o ulaganjima i ubrzati njihovo donošenje.

Reforma se sastoji od tri koraka. Prvo, objavljuje se portfelj projekata ulaganja u vađenje kritičnih sirovina. Drugo, pokreću se međunarodni natječaji iz Sporazuma o podjeli proizvoda u kojima se primjenjuju uvjeti predloška sporazuma kako ih je dogovorila vlada i koji su objavljeni. Treće, razvoj i pokretanje e-kabineta korišnika dubljeg sloja tla s dodatnim funkcijama.

Očekuje se da će reforma biti dovršena do drugog tromjesečja 2025.

Reforma 3. Upotreba modernih tehnologija vadenja i integracija Ukrajine u moderne lance vrijednosti prerade

Cilj je te reforme povećati transparentnost u pogledu okolišnih i socijalnih praksi te praksi korporativnog upravljanja u sektoru kritičnih sirovina.

Reforma se sastoji od jednog koraka. To je objava studije o procjeni postojećeg zakonodavstva o izvješćivanju o pitanjima okoliša, društva i upravljanja u rudarskom i ekstraktivnom sektoru.

Očekuje se da će reforma biti dovršena do četvrtog tromjesečja 2025.

2. Popis koraka i raspored provedbe

Br.	Reforma/ulaganje	Naziv koraka	Rok		Opis koraka
13.1.	Reforma 1. Jačanje strateškog planiranja i osiguravanje optimalnog okvira za strateške ulagače	Stupanje na snagu zakonodavstva o reviziji Nacionalnog programa za razvoj baze mineralnih resursa Ukrajine do 2030.	4. tromjesečje	2024.	<p>Stupanje na snagu ukrajinskog zakona o izmjenama Nacionalnog programa za razvoj baze mineralnih resursa Ukrajine do 2030. Zakon je usmjeren na sljedeća glavna područja:</p> <ul style="list-style-type: none"> – uvođenje državnog kompenzacijskog fonda za geološko područje; – određivanje prioriteta u pogledu ciljeva područja vađenja u skladu sa strategijama EU-a; – definiranje pojmove strateških i kritičnih sirovina, potreba za redovitom metodološkom procjenom rizika u pogledu razine sigurnosti njihove opskrbe i definiranje skupine partnerskih zemalja.
13.2.	Reforma 1. Jačanje strateškog planiranja i osiguravanje optimalnog okvira za strateške ulagače	Objava izvješća o provjeri ukrajinskih rezervi kritičnih sirovina	3. tromjesečje	2025.	Objava izvješća o provjeri rezervi kritičnih sirovina Ukrajine primjenom sustava međunarodne klasifikacije i stavljanje rezultata na raspolaganje ulagačima.
13.3.	Reforma 2. Poboljšani upravni postupci	Objava portfelja projekata ulaganja za vađenje kritičnih sirovina	2. tromjesečje	2025.	Objava portfelja projekata ulaganja za vađenje kritičnih sirovina.
13.4.	Reforma 2. Poboljšani upravni postupci	Pokretanje međunarodnih natječaja u okviru Sporazuma o podjeli proizvoda (PSA) uz osiguravanje njihove transparentnosti	2. tromjesečje	2025.	Pokretanje i objava međunarodnih natječaja iz Sporazuma o podjeli proizvoda u kojima se primjenjuju uvjeti predloška sporazuma kako ih je dogovorila vlada. Transparentnost natječaja i sporazuma o podjeli proizvoda osigurana je otvorenim pristupom njihovim uvjetima.
13.5.	Reforma 2. Poboljšani upravni postupci	Uspostava unaprijeđenog e-kabinet korisnika dubljeg sloja tla	1. tromjesečje	2025.	U funkciji je unaprijeđeni e-kabinet korisnika dubljeg sloja tla s dodatnim funkcijama pristupa državnom registru posebnih dozvola za upotrebu dubljeg sloja tla, čime se omogućuje traženje i dobivanje e-dozvola (izvadak iz registra) i omogućuje pristup digitalnim geološkim podacima.

13.6.	Reforma 3. Upotreba modernih tehnologija vađenja i integracija Ukrajine u moderne lance vrijednosti prerade	Objava studije o zakonodavstvu o izvješćivanju o okolišnim, socijalnim i upravljačkim čimbenicima	4. tromjesečje	2025.	Odobravanje i objava studije o procjeni postojećeg zakonodavstva o izvješćivanju o pitanjima okoliša, društva i upravljanja u rudarskom i ekstraktivnom sektoru, u kojoj se predlažu preporuke o tome koje zakonodavne praznine treba riješiti.
-------	--	---	----------------	-------	---

C.14. DIGITALNA TRANSFORMACIJA

1. Opis reformi i ulaganja

Cilj je ovog poglavlja ojačati digitalnu transformaciju Ukrajine. Naglasak će biti i na jačanju kibernetičke sigurnosti.

Reforma 1. Sigurna i učinkovita digitalna infrastruktura

Cilj je te reforme ojačati kibernetičku sigurnost u procesu digitalne transformacije.

Reforma se sastoji od dva koraka. Prvo, donosi se rezolucija kojom se definiraju radijske tehnologije koje su dopuštene za uporabu u Ukrajini. Drugo, stupa na snagu niz zakonodavnih akata o kibernetičkoj sigurnosti stupa na snagu radi usklađivanja s okvirima NIS i NIS 2, čime će se otvoriti put prema provedbi EU-ova paketa instrumenata za sigurnost 5G mreža.

Očekuje se da će reforma biti dovršena do prvog tromjesečja 2025.

Reforma 2. Digitalizacija javnih usluga

Cilj je te reforme digitalizacijom pojednostavniti interakciju između države i građana.

Reforma se sastoji od dva koraka. Prvo, donosi se akcijski plan do 2026. za digitalizaciju najčešćih javnih usluga u nizu područja. Drugo, donosi se akt o potpori sustavima elektroničke identifikacije koji su usklađeni s Uredbom eIDAS i standardima EU-a.

Očekuje se da će reforma biti dovršena do drugog tromjesečja 2026.

2. Popis koraka i raspored provedbe

Br.	Reforma/ulaganje	Naziv koraka	Rok		Opis koraka
14.1	Reforma 1. Sigurna i učinkovita digitalna infrastruktura	Donošenje revidiranog plana za dodjelu i uporabu radiofrekvencijskog spektra u Ukrajini	1. tro mjesecje	2025.	Donošenje Rezolucije Kabineta ministara Ukrajine o izmjeni rezolucije Kabineta ministara Ukrajine o odobravanju plana za dodjelu i korištenje radiofrekvencijskim spektrom u Ukrajini. Rezolucijom se definiraju radijske tehnologije koje su dopuštene za uporabu u Ukrajini, s definicijom radiofrekvencijskih pojaseva i radijskih usluga kojima odgovaraju, kao i uvjeti prestanka njihova razvoja i uporabe, kao i popis obećavajućih radijskih tehnologija za provedbu u Ukrajini s definicijom radijskih pojaseva i radijskih usluga kojima odgovaraju, kao i uvjeti njihove provedbe u skladu s pravnom stečevinom EU-a.
14.2	Reforma 1. Sigurna i učinkovita digitalna infrastruktura	Stupanje na snagu zakonodavstva o jačanju kapaciteta državnih informacijskih resursa i ključne informacijske infrastrukture u području kibernetičke sigurnosti	1. tro mjesecje	2025.	Stupanje na snagu odgovarajućih zakonodavnih akata radi uskladištanja s okvirima NIS i NIS2 (odnosno Direktivom (EU) 2022/2555 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2022. o mjerama za visoku zajedničku razinu kibersigurnosti širom Unije, izmjeni Uredbe (EU) br. 910/2014 i Direktive (EU) 2018/1972 i stavljanju izvan snage Direktive (EU) 2016/1148). Akti su usmjereni na sljedeća glavna područja: <ul style="list-style-type: none"> – reguliranje obvezne provedbe mjera usmjerenih na uspostavu odgovarajućeg pravnog okvira za provedbu mjera za sprečavanje, otkrivanje i suzbijanje činova agresije u kibernetičkom prostoru u kontekstu rata Ruske Federacije protiv Ukrajine; – povećavanje razine zaštite državnih informacijskih resursa i ključne informacijske infrastrukture od kibernetičkih napada; – poboljšanje regulatornog okvira u području kibernetičke sigurnosti i zaštite informacija kako bi se ojačale sposobnosti nacionalnog sustava kibernetičke sigurnosti za suzbijanje kibernetičkih prijetnji.
14.3	Reforma 2. Digitalizacija javnih usluga	Donošenje akcijskog plana za digitalizaciju javnih usluga do 2026.	1. tro mjesecje	2025.	Donošenje Pravilnika Kabineta ministara Ukrajine o odobravanju akcijskog plana za digitalizaciju javnih usluga do 2026. Akcijski plan usmjeren je na sljedeća glavna područja: <ul style="list-style-type: none"> – oporavak; – obrazovanje; – zdravstvenu skrb; – usluge za veterane; – vojнике;

					<ul style="list-style-type: none"> – carinu; – e-socijalno područje.
14.4	Reforma 2. Digitalizacija javnih usluga	Stupanje na snagu pravnog akta za sustave elektroničke identifikacije usklađene s Uredbom eIDAS	2. trojstvo sekcije	2026.	<p>Donošenje Akta Kabineta ministara Ukrajine o potpori sustavima elektroničke identifikacije usklađenima s Uredbom eIDAS i standardima EU-a. Aktom se odobrava Uredba o integriranom sustavu elektroničke identifikacije (članak 15 – 3. dio Zakona Ukrajine o elektroničkoj identifikaciji i elektroničkim uslugama povjerenja). Glavne zadaće integriranog sustava elektroničke identifikacije su, među ostalim:</p> <ul style="list-style-type: none"> – stvaranje moderne infrastrukture elektroničke identifikacije u Ukrajini i osiguravanje njezina održivog razvoja; – osiguravanje interoperabilnosti (tehnološke kompatibilnosti) sredstava elektroničke identifikacije, posrednih elektroničkih identifikacijskih čvorova (centri) i sustava elektroničke identifikacije; – zaštita informacijskih resursa obrađenih u sustavu.

C.15. ZELENA TRANZICIJA I ZAŠTITA OKOLIŠA

1. Opis reformi i ulaganja

Cilj je ovog poglavlja poticati zelenu tranziciju Ukrajine podupiranjem dekarbonizacije i jačanjem okolišne otpornosti i otpornosti na klimatske promjene.

Reforma 1. Sprečavanje, smanjenje i kontrola industrijskog onečišćenja

Cilj je te reforme riješiti problem onečišćenja okoliša, osiguravajući ustavno pravo građana na siguran okoliš.

Reforma se sastoji od jednog koraka. To podrazumijeva stupanje na snagu zakonodavstva usmjerenog na sprečavanje, smanjenje i kontrolu industrijskog onečišćenja, uz djelomičnu primjenu odredbi. Tim se korakom uvode integrirani pristupi izdavanju dozvola i kontroli industrijskog onečišćenja na temelju primjene najboljih dostupnih tehnologija i metoda upravljanja u skladu s relevantnim zakonodavstvom EU-a.

Očekuje se da će reforma biti dovršena do trećeg tromjesečja 2024.

Reforma 2. Klimatska politika

Cilj je te reforme stvoriti strukturu za upravljanje u području klime, kao i odgovarajući mehanizam za razvoj i provedbu državne politike u području klimatskih promjena u Ukrajini.

Reforma se sastoji od tri koraka. Prvo, stupa na snagu novo zakonodavstvo kojim se utvrđuju temeljna načela ukrajinske državne klimatske politike. Drugo, donosi se rezolucija o znanstvenom i stručnom vijeću za očuvanje ozonskog omotača. Treće, donosi se drugi nacionalno utvrđeni doprinos Ukrajine Pariškom sporazumu.

Očekuje se da će reforma biti dovršena do četvrtog tromjesečja 2025.

Reforma 3. Tržišni mehanizmi određivanja cijena ugljika

Cilj je te reforme potaknuti razvoj tržišnih mehanizama određivanja cijena ugljika.

Reforma se sastoji od dva koraka. Prvi je donošenje akcijskog plana za razvoj nacionalnog sustava trgovanja emisijama stakleničkih plinova. Potom Ukrajina nastavlja sa svojim obveznim sustavom za praćenje, izyješćivanje i provjeru (MRV), uz određene iznimke.

Očekuje se da će reforma biti dovršena do drugog tromjesečja 2025.

Reforma 4. Obnova i očuvanje prirodnih resursa

Cilj je te reforme smanjiti deforestaciju i propadanje šuma.

Reforma se sastoji od jednog koraka. To podrazumijeva stupanje na snagu zakonodavstva kojim će se urediti pitanje potvrđivanja održivosti podrijetla drva i druge robe koja može dovesti do deforestacije i propadanja šuma.

Očekuje se da će reforma biti dovršena do drugog tromjesečja 2026.

Reforma 5. Jačanje kružnog gospodarstva

Cilj je te reforme provedba načela kružnog gospodarstva i gospodarenja otpadom.

Reforma se sastoji od dva koraka. Prvo, Ukrajina donosi strategiju za provedbu načela kružnog gospodarstva i akcijski plan za njezinu provedbu. Drugo, donosi se nacionalni plan gospodarenja otpadom.

Očekuje se da će reforma biti dovršena do prvog tromjesečja 2026.

Reforma 6. Procjena utjecaja na okoliš i strateška procjena utjecaja na okoliš

Cilj je te reforme potaknuti zaštitu okoliša pojašnjnjem pravila o procjeni utjecaja na okoliš i strateškoj procjeni utjecaja na okoliš.

Reforma se sastoji od jednog koraka. To je objava konceptualnog sažetka kojim se utvrđuje opseg odstupanja od pravila o procjeni utjecaja na okoliš i strateškoj procjeni utjecaja na okoliš.

Očekuje se da će reforma biti dovršena do trećeg tromjesečja 2024.

2. Popis koraka i raspored provedbe

Br.	Reforma/ulaganje	Naziv koraka	Rok		Opis koraka
15.1.	Reforma 1. Sprečavanje, smanjenje i kontrola industrijskog onečišćenja	Stupanje na snagu zakonodavstva o sprečavanju, smanjenju i kontroli industrijskog onečišćenja uz djelomičnu primjenu odredaba	3. tromjesečje	2024.	<p>Stupanje na snagu Zakona Ukrajine o osiguravanju ustavnih prava građana na sigurno okruženje za život i zdravlje uz djelomičnu primjenu odredaba. Podzakonski akti moraju se donijeti u roku od 12 mjeseci, a neke odredbe o primjeni nalaza najboljih raspoloživih tehnologija i metoda upravljanja u roku od četiri godine nakon prestanka izvanrednog stanja, osim za postrojenja koja su prvi put puštena u rad.</p> <p>Zakonom, čiji je cilj spriječiti, smanjiti i kontrolirati industrijsko onečišćenje, uvode se integrirani pristupi izdavanju dozvola i kontroli industrijskog onečišćenja na temelju primjene najboljih dostupnih tehnologija i metoda upravljanja u skladu s Direktivom 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o industrijskim emisijama (integrirano sprečavanje i kontrola onečišćenja) (preinaka).</p>
15.2.	Reforma 2. Klimatska politika	Stupanje na snagu zakonodavstva o nacionalnoj klimatskoj politici	1. tromjesečje	2025.	<p>Stupanje na snagu ukrajinskog Zakona o osnovnim načelima državne klimatske politike. Zakon je usmjeren na sljedeća glavna područja:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ciljeve i osnovna načela državne klimatske politike; – upravljačka tijela u području klimatskih promjena; – strateško planiranje u području klimatskih promjena; – mehanizme i alate za postizanje klimatskih ciljeva; – nacionalni okvir za praćenje provedbe politika i mjera te predviđanje u području klimatskih promjena; – znanstveno i stručno vijeće za klimatske promjene i očuvanje ozonskog omotača; – nacionalni sustav inventara antropogenih emisija po izvorima i uklanjanja stakleničkih plinova ponorima; – međunarodna suradnja u području klimatskih promjena.
15.3.	Reforma 2. Klimatska politika	Donošenje odluke o Znanstvenom i stručnom	4. tromjesečje	2025.	Donošenje rezolucije Kabineta ministara Ukrajine „O odobrenju Uredbe o znanstvenom i stručnom vijeću za klimatske promjene i očuvanje ozonskog sloja“. Uredba je usmjerena na sljedeća glavna područja:

	vijeću za klimatske promjene i očuvanje ozonskog sloja			– razmatranje znanstvenih zaključaka izvješća Međuvladinog panela o klimatskim promjenama (IPCC) te znanstvenih podataka i informacija o klimi, posebno u vezi s Ukrajinom; – pružanje znanstvene i stručne potpore i prijedloga, uključujući pripremu izvješća o klimatskim ciljevima, politikama i mjerama, praćenje njihove provedbe i predviđanja u području klimatskih promjena, kao i usklađenost ciljeva, politika i mjera s međunarodnim obvezama Ukrajine; – promicanje razmjene znanstvenih postignuća u području modeliranja, praćenja, naprednog istraživanja i inovacija usmijerenih na smanjenje emisija stakleničkih plinova i povećanje uklanjanja ponorima; – znanstvenu utemeljenost načina i sredstava za postizanje klimatskih ciljeva; – informiranje, podizanje svijesti i obrazovanje o klimatskim promjenama i njihovim posljedicama, kao i razvoj dijaloga i suradnje između znanstvenih institucija o pitanjima klimatskih promjena; – jamstva neovisnosti navedenog vijeća u svim njegovim postupcima; – raznolik i znanstveno relevantan sastav navedenog vijeća.	
15.4.	Reforma 2. Klimatska politika	Donošenje drugog nacionalno utvrđenog doprinosa Ukrajine Pariškom sporazumu	3. tromjesečje	2025.	Donošenje Odluke Kabineta ministara Ukrajine „o odobrenju drugog nacionalno utvrđenog doprinosa Ukrajine Pariškom sporazumu”. Nacionalno utvrđeni doprinos je usmjeren na sljedeća glavna područja: – viši cilj smanjenja emisija nego u trenutačnom nacionalno utvrđenom doprinosu Ukrajine; – utvrđivanje bazne godine za izračun emisija iz izvora i ponora stakleničkih plinova; – trajanje provedbe i/ili razdoblja predloženih mjera; – područje primjene i obuhvat gospodarskih sektora i stakleničkih plinova; – planiranje procesa, pretpostavke i metodološki pristupi koji se primjenjuju, među ostalim za procjenu i obračun antropogenih emisija po izvorima i uklanjanja stakleničkih plinova ponorima; – obrazloženje pravednosti i ambicije nacionalno utvrđenog doprinosa s obzirom na nacionalne okolnosti;

					– doprinos postizanju cilja Okvirne konvencije UN-a o promjeni klime i ograničavanju emisija stakleničkih plinova / poboljšanju ponora, u skladu s ciljem utvrđenim u članku 2. Okvirne konvencije UN-a o promjeni klime. Drugi nacionalno utvrđeni doprinos Ukrajine Pariškom sporazumu bit će ambiciozniji od trenutačnog ažuriranog nacionalno utvrđenog doprinosa.
15.5.	Reforma 3. Tržišni mehanizmi određivanja cijena ugljika	Donošenje akcijskog plana za uspostavu nacionalnog sustava trgovanja emisijama stakleničkih plinova	1. tromjesečje	2025.	Donošenje Rezolucije Kabineta ministara Ukrajine o odobrenju akcijskog plana za uspostavu nacionalnog sustava trgovanja emisijama stakleničkih plinova. Donošenjem akcijskog plana osigurat će se definiranje: – faza provedbe ETS-a; – vremenskih okvira faza; – potrebne infrastrukture; – organizacijskih mjera.
15.6.	Reforma 3. Tržišni mehanizmi određivanja cijena ugljika	Nastavak primjene obveznog sustava za praćenje, izvješćivanje i provjeru (MRV)	2. tromjesečje	2025.	Ponovno pokretanje obveznog sustava za praćenje, izvješćivanje i provjeru (MRV) za postrojenja obuhvaćena područjem primjene postojećeg zakonodavstva, osim onih koja nisu pod kontrolom, uništena su ili se nalaze na privremeno okupiranom području ili za koja je službeno najavljena obustava poslovanja u smislu proizvodnje.
15.7.	Reforma 4. Obnova i očuvanje prirodnih resursa	Stupanje na snagu Zakona o smanjenju deforestacije i propadanja šuma	2. tromjesečje	2026.	Stupanje na snagu zakonodavstva kojim će se urediti pitanje potvrđivanja održivosti podrijetla drva i druge robe koja može dovesti do deforestacije i propadanja šuma. Zakon je usmјeren na sljedeća glavna područja: – proširenje upotrebe elektroničkog obračuna drvne sirovine, čime će se osigurati praćenje kretanja drvne sirovine i potvrda zakonitosti podrijetla drvne sirovine i proizvoda od drvne sirovine; – osiguravanje uvođenja sustava certificiranja za drvne proizvode i proširenja postojećeg sustava certificiranja za proizvedeno drvo kako bi se obuhvatile sve aktivnosti trgovine drvom; – utvrđivanje zahtjeva za potvrđivanje podrijetla drva, uključujući proizvode od drva u trgovini.
15.8.	Reforma 5.	Donošenje strategije za provedbu načela kružnog	1. tromjesečje	2026.	Kabinet ministara Ukrajine donosi strategiju za provedbu načela kružnog gospodarstva i akcijski plan za njezinu provedbu. U strategiji se utvrđuju

	Jačanje kružnog gospodarstva	gospodarstva i njezina akcijskog plana			potencijalne prilike i učinci prelaska na kružno gospodarstvo u Ukrajini za 5 – 10 unaprijed odabranih prioritetnih sektora i lanaca vrijednosti, kao što su otpad, tekstil, plastika, baterije, elektronika, poljoprivreda, građevinarstvo i popravak te metali i minerali.
15.9.	Reforma 5. Jačanje kružnog gospodarstva	Donošenje Nacionalnog plana gospodarenja otpadom do 2033.	1. tromjesečje	2026.	Donošenje Odluke Kabineta ministara Ukrajine o odobrenju Nacionalnog plana gospodarenja otpadom do 2033. Nacionalni plan gospodarenja otpadom usmjeren je na sljedeća glavna područja: <ul style="list-style-type: none"> – gospodarenje kućanskim otpadom; – gospodarenje opasnim otpadom; – infrastrukturne potrebe; – analize gospodarske i finansijske održivosti akcijskog plana; – provedbu gospodarskih instrumenata za poboljšanje gospodarenja otpadom; – praćenje i kontrolu gospodarenja otpadom; – strateško planiranje gospodarenja otpadom u Ukrajini; – provedbu gospodarenja otpadom na regionalnoj razini.
15.10.	Reforma 6. Procjena utjecaja na okoliš i strateška procjena utjecaja na okoliš	Izrada konceptualnog sažetka kojim se definira opseg odstupanja od pravila o procjeni utjecaja na okoliš i strateškoj procjeni utjecaja na okoliš	3. tromjesečje	2024.	Priprema i objava konceptualnog sažetka na službenim internetskim stranicama Ministarstva zaštite okoliša i prirodnih resursa nakon javnog savjetovanja s dionicima u kojem se utvrđuje opseg odstupanja od pravila o procjeni utjecaja na okoliš i strateškoj procjeni utjecaja na okoliš. Konceptualni sažetak sadržava sljedeće informacije: <ul style="list-style-type: none"> – o tijelu koje određuje opseg odstupanja od obveza procjene utjecaja na okoliš i strateške procjene utjecaja na okoliš; – opis predmeta i objašnjenje zašto su uključeni u područje primjene odstupanja u svakom pojedinačnom slučaju; – obrazloženje područja primjene odstupanja; – rokove za odobrena odstupanja.

